

UNIWERSYTET
MEDYCZNY
W ŁODZI

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Medyczny w Łodzi, al. T. Kościuszki 4

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Pielęgniarstwo**

1. Poziom/y studiów: **Studia drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **Studia stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
Nauki o zdrowiu i nauki medyczne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zdrowiu	103	85,5

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1	Nauki medyczne	17	14,5

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się obowiązujące od cyklu kształcenia 2019/2020

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Nazwa kierunku: **Pielęgniarstwo**

Profil: **Ogólnoakademicki**

Poziom studiów: **Studia drugiego stopnia**

Dziedzina: **Nauki o zdrowiu i nauki medyczne**

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – **Poziom 7**

Symbole efektów kierunkowych	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki pierwszego stopnia PRK dla właściwego poziomu
1	2	3
	NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE	
	WIEDZA W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE	Kod składnika opisu
K2_PO_AW01	modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia	P7S_WG
K2_PO_AW02	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie	P7S_WG
K2_PO_AW03	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia	P7S_WG
K2_PO_AW04	podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą	P7S_WG
K2_PO_AW05	procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów	P7S_WG
K2_PO_AW06	skutki prawne zdarzeń medycznych	P7S_WK
K2_PO_AW07	istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych	P7S_WK
K2_PO_AW08	system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej	P7S_WK
K2_PO_AW09	uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia	P7S_WK
K2_PO_AW10	poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarstwa	P7S_WG
K2_PO_AW11	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia	P7S_WK
K2_PO_AW12	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur	P7S_WK
K2_PO_AW13	pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących	P7S_WK
K2_PO_AW14	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu	P7S_WG
K2_PO_AW15	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa	P7S_WK
K2_PO_AW16	zasady świadczenia usług pielęgniarstwa i sposób ich finansowania	P7S_WG
K2_PO_AW17	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań	P7S_WK
K2_PO_AW18	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego	P7S_WG
K2_PO_AW19	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi	P7S_WG
K2_PO_AW20	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarstwa	P7S_WK
K2_PO_AW21	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy	P7S_WG
K2_PO_AW22	modele i strategie zarządzania jakością	P7S_WK

K2_PO_AW23	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej	P7S_WG
K2_PO_AW24	zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;	P7S_WG
K2_PO_AW25	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym	P7S_WG
K2_PO_AW26	Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności	P7S_WG
K2_PO_AW27	teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger	P7S_WG
K2_PO_AW28	kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia	P7S_WK
K2_PO_AW29	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI		
W ZAKRESIE UMIĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI		
K2_PO_AU01	wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą	P7S_UW
K2_PO_AU02	wskazywać metody radzenia sobie ze stresem	P7S_UW
K2_PO_AU03	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu	P7S_UW
K2_PO_AU04	kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego	P7S_UW
K2_PO_AU05	analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze	P7S_UW
K2_PO_AU06	analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji	P7S_UW
K2_PO_AU07	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą	P7S_UW
K2_PO_AU08	organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarskich	P7S_UO
K2_PO_AU09	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych	P7S_UO
K2_PO_AU10	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej	P7S_UO
K2_PO_AU11	opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego	P7S_UU
K2_PO_AU12	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności	P7S_UW
K2_PO_AU13	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską	P7S_UO
K2_PO_AU14	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości	P7S_UO
K2_PO_AU15	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej	P7S_UW
K2_PO_AU16	dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego	P7S_UW
K2_PO_AU17	wykorzystywać w pracy zróżnicowanie w zakresie komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych	P7S_UK
K2_PO_AU18	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	P7S_UW
K2_PO_AU19	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne	P7S_UW
K2_PO_AU20	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej	P7S_UW
K2_PO_AU21	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego	P7S_UK
ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA		
WIEDZA		
W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		

K2_PO_BW01	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych	P7S_WG
K2_PO_BW02	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P7S_WK
K2_PO_BW03	zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń	P7S_WG
K2_PO_BW04	objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne	P7S_WG
K2_PO_BW05	założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej	P7S_WK
K2_PO_BW06	uwarunkowania występowania, kontroli i profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etologicznych, w tym patogenów alarmowych	P7S_WG
K2_PO_BW07	zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych	P7S_WG
K2_PO_BW08	organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych	P7S_WK
K2_PO_BW09	diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii	P7S_WG
K2_PO_BW10	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej	P7S_WG
K2_PO_BW11	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente)	P7S_WG
K2_PO_BW12	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej	P7S_WG
K2_PO_BW13	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim	P7S_WG
K2_PO_BW14	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych	P7S_WG
K2_PO_BW15	zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych	P7S_WG
K2_PO_BW16	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach	P7S_WG
K2_PO_BW17	regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia	P7S_WK
K2_PO_BW18	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia	P7S_WK
K2_PO_BW19	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej	P7S_WG
K2_PO_BW20	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice)	P7S_WG
K2_PO_BW21	założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej	P7S_WG
K2_PO_BW22	zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych	P7S_WG
K2_PO_BW23	procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej	P7S_WG
K2_PO_BW24	badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia	P7S_WG
K2_PO_BW25	zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia	P7S_WG
K2_PO_BW26	patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej	P7S_WG
K2_PO_BW27	technikę badania spirometrycznego	P7S_WG
K2_PO_BW28	standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia	P7S_WG

	nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT)	
K2_PO_BW29	zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja)	P7S_WK
K2_PO_BW30	przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową	P7S_WG
K2_PO_BW31	zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów;	P7S_WG
K2_PO_BW32	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielegnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc	P7S_WG
K2_PO_BW33	patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej	P7S_WG
K2_PO_BW34	etiopatogenezę nowotworzenia, epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;	P7S_WG
K2_PO_BW35	zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej	P7S_WG
K2_PO_BW36	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii	P7S_WG
K2_PO_BW37	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne	P7S_WK
K2_PO_BW38	metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację	P7S_WG
K2_PO_BW39	nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiniennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowe	P7S_WG
K2_PO_BW40	zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych	P7S_WG
K2_PO_BW41	zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań	P7S_WG
K2_PO_BW42	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań	P7S_WG
K2_PO_BW43	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji	P7S_WG
K2_PO_BW44	metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia	P7S_WG
K2_PO_BW45	zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań	P7S_WG
K2_PO_BW46	zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu	P7S_WG
K2_PO_BW47	wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania	P7S_WG
K2_PO_BW48	wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich	P7S_WG
K2_PO_BW49	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnieniem	P7S_WG
K2_PO_BW50	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym	P7S_WG
K2_PO_BW51	zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom	P7S_WG
K2_PO_BW52	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI		
K2_PO_BU01	dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta	P7S_UW
K2_PO_BU02	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych	P7S_UW
K2_PO_BU03	ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P7S_UW

	i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia	
K2_PO_BU04	dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta	P7S_UW
K2_PO_BU05	stosować zasady zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej	P7S_UW
K2_PO_BU06	planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych	P7S_UW
K2_PO_BU07	wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym	P7S_UO
K2_PO_BU08	uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej	P7S_UW
K2_PO_BU09	współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej	P7S_UK
K2_PO_BU10	przewodzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej	P7S_UW
K2_PO_BU11	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą	P7S_UW
K2_PO_BU12	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej	P7S_UW
K2_PO_BU13	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente)	P7S_UW
K2_PO_BU14	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego	P7S_UW
K2_PO_BU15	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego	P7S_UW
K2_PO_BU16	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich	P7S_UW
K2_PO_BU17	dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych	P7S_UW
K2_PO_BU18	wdrażać działania terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych	P7S_UW
K2_PO_BU19	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi	P7S_UW
K2_PO_BU20	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym	P7S_UW
K2_PO_BU21	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności	P7S_UW
K2_PO_BU22	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotne	P7S_UW
K2_PO_BU23	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin	P7S_UW
K2_PO_BU24	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej	P7S_UW
K2_PO_BU25	przewodzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych	P7S_UW
K2_PO_BU26	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy	P7S_UW
K2_PO_BU27	przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji	P7S_UW
K2_PO_BU28	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca	P7S_UW
K2_PO_BU29	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia	P7S_UW
K2_PO_BU30	wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki	P7S_UW
K2_PO_BU31	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT)	P7S_UW

K2_PO_BU32	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy	P7S_UW
K2_PO_BU33	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów	P7S_UW
K2_PO_BU34	wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów	P7S_UU
K2_PO_BU35	planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę	P7S_UW
K2_PO_BU36	motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia	P7S_UW
K2_PO_BU37	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo	P7S_UW
K2_PO_BU38	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii	P7S_UW
K2_PO_BU39	rozpoznawać sytuację psychiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego	P7S_UW
K2_PO_BU40	oceniać i klasyfikować rany przewlekłe	P7S_UW
K2_PO_BU41	dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany	P7S_UW
K2_PO_BU42	przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany	P7S_UW
K2_PO_BU43	stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych	P7S_UW
K2_PO_BU44	przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego	P7S_UW
K2_PO_BU45	oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego	P7S_UW
K2_PO_BU46	dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta	P7S_UW
K2_PO_BU47	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego	P7S_UW
K2_PO_BU48	przeprowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu	P7S_UW
K2_PO_BU49	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta	P7S_UW
K2_PO_BU50	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego	P7S_UW
K2_PO_BU51	przeprowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych	P7S_UW
K2_PO_BU52	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu	P7S_UW
K2_PO_BU53	obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej	P7S_UW
K2_PO_BU54	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej	P7S_UW
K2_PO_BU55	zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską	P7S_UK
K2_PO_BU56	komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji	P7S_UK
K2_PO_BU57	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne	P7S_UW
K2_PO_BU58	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego	P7S_UW
K2_PO_BU59	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej	P7S_UW
K2_PO_BU60	przeprowadzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej	P7S_UW
K2_PO_BU61	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi	P7S_UW

BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIELĘGNIARSTWA		
WIEDZA		
W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
K2_PO_CW01	kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie	P7S_WG
K2_PO_CW02	reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych	P7S_WG
K2_PO_CW03	metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie	P7S_WG
K2_PO_CW04	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych	P7S_WG
K2_PO_CW05	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych	P7S_WG
K2_PO_CW06	źródła naukowej informacji medycznej	P7S_WG
K2_PO_CW07	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych	P7S_WG
K2_PO_CW08	zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice)	P7S_WG
K2_PO_CW09	systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarzek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	P7S_WG
K2_PO_CW10	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarzek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej	P7S_WG
K2_PO_CW11	systemy opieki pielęgniarstwie i współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarstwie	P7S_WG
K2_PO_CW12	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej	P7S_WG
K2_PO_CW13	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI		
K2_PO_CU01	wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie	P7S_UW
K2_PO_CU02	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki	P7S_UW
K2_PO_CU03	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy	P7S_UK
K2_PO_CU04	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych	P7S_UW
K2_PO_CU05	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych	P7S_UW
K2_PO_CU06	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwie	P7S_UU
K2_PO_CU07	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarstwie w oparciu o dowody naukowe	P7S_UW
ZAJĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
PRZEDMIOT DO WYBORU		
WIEDZA		
W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
K2_PO_DW1	mechanizmy immunologiczne zachodzące w organizmie człowieka	P7S_WG
K2_PO_DW2	funkcjonowanie narządów związanych z procesami immunologicznymi	P7S_WG
K2_PO_DW3	dojrzewanie układu odpornościowego oraz zasadami szczepień ochronnych	P7S_WG
K2_PO_DW4	wybrane choroby reumatyczny wieku dziecięcego jako przykład chorób autoimmunologicznych	P7S_WG
K2_PO_DW5	profesjonalną opiekę pielęgniarstwie nad chorym z chorobami krwi oraz prowadzi edukację zdrowotną pacjenta z chorobami krwi i jego rodziny	P7S_WG

K2_PO_DW6	przygotować chorego do badań specjalistycznych w obrębie układu krwiotwórczego, w tym zna procedury przeszczepu szpiku kostnego i współuczestniczy w procedurze przeszczepu szpiku kostnego	P7S_WG
K2_PO_DW7	zakażenia szpitalne i pozaszpitalne z uwzględnieniem kryteriów rozpoznawania w oparciu o wytyczne CDC, czynników etiologicznych, dróg szerzenia oraz skutków dla pacjenta i szpitala	P7S_WG
K2_PO_DW8	zasady profilaktyki zakażeń szpitalnych: krwi, miejsca operowanego w okresie okołoperacyjnym, układu oddechowego, układu moczowego, przewodu pokarmowego	P7S_WG
K2_PO_DW9	epidemiologię, etiopatogenezę, obraz kliniczny i nowoczesne metody leczenia chorób krwi	P7S_WG
K2_PO_DW10	opiekę specjalistyczną nad chorym ze schorzeniami krwi i układu krwiotwórczego i bierze udział w terapii chorych ze schorzeniami krwi	P7S_WG
K2_PO_DW11	zasady opieki nad chorym umierającym i jego rodziną	P7S_WG
K2_PO_DW12	występowanie, obraz kliniczny, rozpoznawanie i metody leczenia podstawowych chorób cywilizacyjnych	P7S_WG
K2_PO_DW13	zasady edukacji zdrowotnej oraz metody pielęgnowania pacjenta z chorobami cywilizacyjnymi	P7S_WG
K2_PO_DW14	czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych oraz zasady edukacji zapobiegające rozwojowi tych chorób	P7S_WG
K2_PO_DW15	etiologię, objawy, czynniki ryzyka i rozpoznawanie wybranych chorób cywilizacyjnych	P7S_WG
K2_PO_DW16	proces pielęgnowania i edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobami cywilizacyjnymi	P7S_WG
K2_PO_DW17	zasady profilaktyki i edukacji zapobiegającej rozwojowi chorób cywilizacyjnych	P7S_WG
K2_PO_DW18	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach okulistycznych	P7S_WG
K2_PO_DW19	okulistyczne powikłania chorób ogólnoustrojowych wraz z ich okulistyczną symptomatologią oraz prawidłowych metod postępowania w tych przypadkach	P7S_WG
K2_PO_DW20	podstawowe grupy leków stosowanych w okulistyce, ich działań niepożądanych i interakcji	P7S_WG
K2_PO_DW21	grupy leków stosowanych ogólnie, z którymi wiążą się powikłania i przeciwwskazania okulistyczne oraz ich mechanizm	P7S_WG
K2_PO_DW22	czynniki ryzyka rozwoju chorób przewlekłych – cukrzycy, nadciśnienia, otyłości, zaburzeń lipidowych, chorób układu krążenia	P7S_WG
K2_PO_DW23	zasady profilaktyki chorób przewlekłych w zależności od wieku, stanu klinicznego pacjenta	P7S_WG
K2_PO_DW24	reakcje pacjenta na informacje o chorobie przewlekłej, możliwych zagrożeniach zdrowotnych i potrzebie regularnego monitorowania stanu zdrowia	P7S_WG
K2_PO_DW25	Istotę i specyfikę choroby przewlekłej, w szczególności potrzebę stałego monitorowania parametrów wyrównania choroby w cukrzycy, w przebiegu zaburzeń lipidowych, regularnej kontroli ciśnienia tętniczego oraz zagrożenia związane z nieprzestrzeganiem zaleceń lekarskich i pielęgnarskich	P7S_WG
K2_PO_DW1	mechanizmy immunologiczne zachodzące w organizmie człowieka	P7S_WG
K2_PO_DW2	funkcjonowanie narządów związanych z procesami immunologicznymi	P7S_WG
K2_PO_DW3	dojrzewanie układu odpornościowego oraz zasadami szczepień ochronnych	P7S_WG
K2_PO_DW4	wybrane choroby reumatyczny wieku dziecięcego jako przykład chorób autoimmunologicznych	P7S_WG
K2_PO_DW5	profesjonalną opiekę pielęgnarską nad chorym z chorobami krwi oraz prowadzi edukację zdrowotną pacjenta z chorobami krwi i jego rodziny	P7S_WG
K2_PO_DW6	przygotować chorego do badań specjalistycznych w obrębie układu krwiotwórczego, w tym zna procedury przeszczepu szpiku kostnego i współuczestniczy w procedurze przeszczepu szpiku kostnego	P7S_WG
K2_PO_DW7	zakażenia szpitalne i pozaszpitalne z uwzględnieniem kryteriów rozpoznawania w oparciu o wytyczne CDC, czynników etiologicznych, dróg szerzenia oraz skutków dla pacjenta i szpitala	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		

	W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI	
K2_PO_DU01	prowadzić edukację zdrowotną i udzielać wsparcia choremu na chorobę nowotworową oraz jego opiekunom	P7S_UW
K2_PO_DU02	zaproponować działania związane z edukacją pacjenta z wybranymi chorobami cywilizacyjnymi	P7S_UW
K2_PO_DU03	przygotować materiał edukacyjny dotyczący profilaktyki leczenia oraz pielęgnowania pacjenta z chorobami cywilizacyjnymi	P7S_UW
K2_PO_DU04	przeprowadzić okulistycznego badania przesiewowego u dzieci i młodzieży i dorosłych	P7S_UW
K2_PO_DU05	rozpoznawać stany okulistyczne wymagające natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udzielać wstępnej, kwalifikowanej pomocy w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka	P7S_UW
K2_PO_DU06	zasady promocji zdrowia w profilaktyce chorób przewlekłych – cukrzycy, otyłości, nadciśnienia, zaburzeń lipidowych, chorób układu krążenia	P7S_UW
K2_PO_DU07	opracować plan profilaktyki powikłań chorób przewlekłych	P7S_UW
K2_PO_DU08	ustalić cel i plan opieki pielęgniarskiej w wybranych chorobach przewlekłych z uwzględnieniem planu edukacji indywidualnej i grupowej	P7S_UW
K2_PO_DU09	prowadzić poradnictwo w zakresie samokontroli cukrzycy, nadciśnienia tętniczego, profilaktyki chorób układu krążenia, regularnej aktywności fizycznej, monitorowania gospodarki lipidowej, ustalenia zasad przestrzegania diety	P7S_UW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
	W ZAKRESIE KOMPETENCJI ABSOLWENT JEST GOTÓW DO:	
K2_PO_DK01	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	P7S_KK
K2_PO_DK02	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgnięcia porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P7S_KK
K2_PO_DK03	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarności zawodową	P7S_KO
K2_PO_DK04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	P7S_KR
K2_PO_DK05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	P7S_KR
K2_PO_DK06	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów	P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko   Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja
pełniona w uczelni

Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kujawa - Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu

Dr hab. n. o zdrowiu Ewa Borowiak prof. uczelni – Prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu ds. Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa

Dr n. med. Jolanta Glińska prof. uczelni – Prodziekan ds. kierunku Pielęgniarstwo

Dr n. med. Beata Kunikowska – Kierownik Zakładu Teorii Pielęgniarstwa i Umiejętności w Pielęgniarstwie

Dr n. med. Aneta Domańska – Kierownik Dziekanatu Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	12
Prezentacja uczelni	14
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	15
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	15
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	22
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	33
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	42
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	49
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	54
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	61
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	66
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	77
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	80
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	83
Część III. Załączniki	85
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	85
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	88

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu

do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i auto-refleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obowiązkowych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Medyczny w Łodzi jest publiczną uczelnią medyczną, która powstała 1 października 2002r. z połączenia dwóch łódzkich uczelni: Akademii Medycznej i Wojskowej Akademii Medycznej.

Uczelnia jest prężnym ośrodkiem naukowo-dydaktycznym. Aktualnie zatrudnia 1596 nauczycieli akademickich w grupie badawczej, badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej. Kształci 10 593 studentów na piętnastu kierunkach prowadzonych w ramach trzech wydziałów. Są to:

- Wydział Lekarski (lekarski, lekarsko-dentystyczny, techniki dentystyczne, lekarski w ramach limitu MON, biotechnologia, elektroradiologia),
- Wydział Farmaceutyczny (analityka medyczna, farmacja, kosmetologia),
- Wydział Nauk o Zdrowiu (dietetyka, fizjoterapia, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, zdrowie publiczne).

Uczelnia prowadzi również studia w języku angielskim dla obcokrajowców oraz Szkołę Doktorską, która prowadzi kształcenie w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinach: nauki medyczne, nauki farmaceutyczne i nauki o zdrowiu.

Uczelnia aktualnie realizuje 37 międzynarodowych projektów. Jest Partnerem Głównym w europejskim konsorcjum EIT Health, którego celem jest wspieranie przedsiębiorczości i rozwój innowacji w zakresie zdrowego stylu życia i aktywnego starzenia się, a także poszukiwanie nowych rozwiązań, prowadzących do poprawy jakości życia mieszkańców Europy w ramach tzw. trójkąta wiedzy (edukacja, badania, innowacje).

Uniwersytet Medyczny w Łodzi otrzymał wyróżnienie HR Excellence in Research przyznawane przez Komisję Europejską instytucjom działającym w sferze B+R, które przestrzegają zasad Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych, a tym samym tworząc przyjazne środowisko pracy i transparentne zasady rekrutacji pracowników naukowych. Uczelnia znalazła się na pierwszym miejscu listy rankingowej konkursu Agencji Badań Medycznych za stworzenie jednego z dziesięciu Centrów Wsparcia Badań Klinicznych (CWBK), co pozwoli na lepszą koordynację badań klinicznych w kraju.

Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo rozpoczęto w 1997r. w ramach Oddziału Pielęgniarstwa na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi. Studia pierwszego stopnia na kierunku

Pielęgniarstwo zostały uruchomione 1 października 2003 roku, studia drugiego stopnia 1 października 2006 roku w ramach Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa. Od 1 października 2010 roku Wydział Pielęgniarstwa i Położnictwa został przekształcony w Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa i włączony w strukturę Wydziału Nauk o Zdrowiu. Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa w roku 2006 uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk medycznych w dyscyplinie medycyna.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Podstawową ideą działalności Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa jest kształcenie. Działania Oddziału Pielęgniarstwo i Położnictwo – kierunek: Pielęgniarstwo w zakresie kształcenia oparte są na zasadach nieustannego dążenia do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Obowiązująca koncepcja kształcenia jest kompatybilna z misją i strategią rozwoju uczelni i mieści się w dyscyplinie nauk o zdrowiu (85,5%) i nauk medycznych (14,5%), do których kierunek jest przypisany. Misją kierunku jest stworzenie wiodącego ośrodka kształcenia pielęgniarskiego uznawanego na arenie narodowej i międzynarodowej poprzez kształcenie wykwalifikowanych, konkurencyjnych na rynku pracy kadr pielęgniarskich zdolnych sprostać warunkom zmieniającej się rzeczywistości, wyposażonych w wiedzę i umiejętności na najwyższym poziomie oraz wspieranie rozwoju kariery zawodowej i naukowej, prowadzenie badań naukowych wnoszących istotny wkład w rozwój pielęgniarstwa, wzmacnianie rozwoju kadry naukowej, kreowanie dobrych relacji oraz wspieranie działalności lokalnej ochrony zdrowia.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo nawiązują ściśle do Strategii rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na lata 2021-2025 (**Załącznik: Uchwała nr 16/2020**). Strategia Uczelni realizowana jest w 4 obszarach (Kształcenia, Nauki i działalności B+R, Zarządzania i rozwoju organizacyjnego oraz Współpracy na rzecz budowania systemu ochrony zdrowia). Każdy z tych obszarów dzieli się na cele strategiczne, którym podporządkowane są cele operacyjne. Pierwszy obszar zawiera dwa cele strategiczne: Internacjonalizację i Kształcenie dostosowane do zmian społeczno – gospodarczych. W drugim obszarze mieszczą się 3 cele odnoszące się do: Zwiększania wpływu działalności naukowej Uczelni na rozwój nauki; Synergii działalności badawczej, innowacyjnej i wdrożeniowej; Rozwoju badań klinicznych. Obszar trzeci uwzględnia 4 strategie (Lepsze procesy wsparcia działalności podstawowej Uczelni, Wspieranie efektywności i zaangażowania pracowników, Zarządzanie w zrównoważony sposób, Dywersyfikacja

źródeł finansowania i maksymalizacja przychodów). Ostatni obszar to jeden cel strategiczny dotyczący aktywnego udziału w Budowaniu systemu ochrony zdrowia. Strategia rozwoju Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa na lata 2021-2025 zgodna jest ze Strategią rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i odnosi się do wszystkich obszarów i celów strategicznych UM w Łodzi. Realizacja tego założenia oparta jest na stałym badaniu i doskonaleniu wszystkich obszarów kształcenia (**Załącznik: Strategia Oddziału Pielęgniarstwo i Położnictwo**).

W celu podnoszenia kompetencji naszych studentów i absolwentów od roku 2016 do 2021 realizowany jest projekt: „Nowe czasy, nowe kompetencje – unikatowy program kształcenia podyplomowego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi dla pielęgniarek i położnych w odpowiedzi na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne”, dofinansowany z Funduszy Europejskich. Wartość projektu 1,999,579 zł.

Ośrodek nasz współpracuje z krajowymi i międzynarodowymi Uczelniami, organizacjami i towarzystwami zawodowymi. Absolwenci Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa są cenionymi i poszukiwanymi pracownikami na rynku pracy.

Koncepcja i cele kształcenia Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa kierunku pielęgniarstwo są ściśle powiązane z działalnością naukową realizowaną w Uczelni. Naczelną zasadą przyjętą podczas konstrukcji programów studiów jest powiązanie ich z najnowocześniejszymi trendami badawczymi w dyscyplinie nauk o zdrowiu i nauk medycznych. Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo prowadzone jest w ramach Wydziału Nauk o Zdrowiu, któremu Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych przyznał kategorię A. W ostatnich pięciu latach oraz aktualnie w Uczelni prowadzonych jest: 28 projektów ze środków strukturalnych (dofinansowane z UE) o łącznej wartości ponad 170 mln złotych; 104 granty naukowe na łączną kwotę 166 132 766,00 zł; 16 projektów o charakterze międzynarodowym. Dodatkowo w poprzednim roku akademickim złożono 27 wniosków projektowych w wiosennym konkursie EIT Health, z czego 16 projektów skierowano do finansowania na łączną kwotę 1 394 340 EUR.

Proces edukacji umożliwia studentom aktywizację poprzez łączenie kształcenia z realizacją projektów badawczych. Podejmujemy działania mające na celu dążenie do rozwoju badań naukowych, dopasowania treści nauczania do wymagań branżowych i rynku pracy, a także zasobów informacyjnych i naukowych. Badania naukowe dowodzą, że nowe role w pielęgniarstwie przynoszą wymierne korzyści dla całego społeczeństwa. Dążymy do uzyskania wysokiej jakości nauczania i badań naukowych z poszanowaniem zasady wolności, rzetelności, odpowiedzialności oraz praw chroniących własność intelektualną. Studenci są gotowi do inicjowania i prowadzenia badań naukowych z zakresu pielęgniarstwa zgodnie z rekomendacjami Rady Europejskiej, WHO, ICN, Europejskiej Fundacji Badań Naukowych, stanowisk pielęgniarskich towarzystw naukowych

w tym Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego z 2012r. w sprawie kierunków badań naukowych w pielęgniarstwie. W Uczelni jak i na WNoZ prowadzone są projekty i granty badawcze (**Załącznik 1: Awanse naukowe, Załącznik 2: Projekty, Granty**).

Studenci są wdrażani, motywowani i aktywizowani do prowadzenia działalności naukowej. Podejmują samodzielnie oraz przy współudziale z nauczycielami działania z zakresu: przeglądu literatury i dokonywania krytycznej analizy prac oryginalnych publikowanych w czasopismach naukowych, zbierania danych naukowych i analizy ich oraz wyciągania wniosków. Rezultatem tych działań są publikacje, w których studenci naszego kierunku są współautorami, a wyniki ich badań są w pełni możliwe do wdrażania w działaniach praktycznych w celu podnoszenia zarówno jakości opieki pielęgniarskiej jak i jakości życia chorych. Od roku 2016 do 2021 opublikowano w czasopismach medycznych łącznie 13 prac oryginalnych afiliowanych przez UM w Łodzi (łącznie punktacja Min. Nauki wyniosła 117,000). Prace odnosiły się do jakości życia osób z chorobami przewlekłymi, przystosowania psychicznego do chorób przewlekłych, akceptacji chorób, kontroli bólu, problematyki osób starszych. We wszystkich publikacjach wskazywano implikacje do działań pielęgniarskich (**Załącznik: wykaz publikacji**). Wyniki badań przekładają się na treści nauczanych przedmiotów. Studenci w 2019r. uczestniczyli również w Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Lublinie gdzie prezentowali osiągnięcia naukowe pielęgniarstwa polskiego w kontekście wyzwań procesu globalizacji jutra.

Studenci kończąc studia wyposażeni są w wysokie kompetencje językowe w zakresie języka angielskiego, co jest również wyjściem naprzeciw oczekiwaniom potencjalnych pracodawców. Zajęcia z języka angielskiego dają studentom kompetencje na poziomie B2+, są systematycznie rozwijane w oparciu o literaturę naukową. Jest prowadzona współpraca naukowa w zakresie jakości kształcenia, kształtowania i realizowania programów studiów z przedstawicielami głównych grup interesariuszy zewnętrznych naszego regionu. Aktualnie nawiązano współpracę naukową z Radą Pracodawców, Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi oraz Wydziałem lekarskim naszego Uniwersytetu z zakresu badań o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Współpraca z szeroką i różnorodną grupą interesariuszy zewnętrznych daje możliwość ciągłego monitorowania potrzeb potencjalnych pracodawców i pozwala dostosowywać treści kształcenia do zapotrzebowania rynku pracy.

Według rankingu kierunków studiów Perspektywy 2021r prowadzonych w 71 polskich uczelniach akademickich zajęliśmy 3 miejsce uzyskując ogólny wynik na poziomie 73,8 WSK. Osiągnęliśmy wskaźnik kategorii naukowej wyliczony dla dyscypliny wiodącej dla danego kierunku studiów na poziomie 100. Liczba publikacji uwzględnionych w bazie SCOPUS w latach 2016-20 wyniosła 57,20. Liczba cytowań publikacji za lata 2016-20 w stosunku do liczby tych publikacji, w odniesieniu do dyscypliny wiodącej dla danego kierunku studiów jaką uzyskaliśmy to 74,70. Natomiast udział

publikacji posiadających współautora z zagranicy, w latach 2016-2020, wśród ogółu publikacji; w odniesieniu do dyscypliny wiodącej dla danego kierunku studiów wyniosła 43,80.

Nauczyciele są członkami stowarzyszeń naukowych, zespołów badawczych, grup eksperckich, komitetów naukowych krajowych i międzynarodowych konferencji, rad naukowych czasopism. Aktualnie najważniejsze nurty działalności badawczej Oddziału PiP, istotne dla kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, obejmują: jakość opieki pielęgniarstwa oraz jakość życia osób z chorobami przewlekłymi, implementację ICNP®, dokumentację pielęgniarstwa z uwzględnieniem rozwiązań informatycznych.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają dynamiczny rozwój pielęgniarstwa i rozszerzają zakres kompetencji i samodzielności pielęgniarki. W pełni uwzględniają rozwój nauk o zdrowiu i medycyny oraz rosnące wymagania stawiane przedstawicielom tej grupy zawodowej. Rola społeczno-zawodowa pielęgniarki wymaga wielokierunkowego wykształcenia na wyższym poziomie dlatego też koncepcja kształcenia przewiduje profesjonalnie przygotowanie absolwenta zarówno z szerokiej wiedzy medycznej, społecznej i humanistycznej jak i umiejętności obsługi skomplikowanej, nowoczesnej aparatury medycznej oraz systematycznego dostosowania świadczeń medycznych do zmieniających się potrzeb europejskiego społeczeństwa. Proces edukacji umożliwia studentom aktywizację poprzez łączenie kształcenia z realizacją projektów badawczych. Studenci mogą aktywnie poszerzać swoją wiedzę i umiejętności w ramach zajęć realizowanych na bazie STN m.in. Koła Studentów Pielęgniarstwa przy Polskim Towarzystwie Pielęgniarskim Uniwersytetu Medycznego.

Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo jest specjalistą w zakresie pielęgniarstwa ogólnego. Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa kierunku pielęgniarstwo realizuje swoje zadania z uwzględnieniem tradycyjnych wartości akademickich i kulturowych w odniesieniu do wyzwań współczesności. W procesie edukacji propagowane są postawy sprawiedliwości, życzliwości, samodzielności, uczciwości. Pracownicy i studenci kierują się dobrem pacjenta i respektują jego prawa, stosują zasady etyki zawodowej oraz kreują pozytywny wizerunek Uczelni. W swoim postępowaniu prezentują otwartość, tolerancję, podmiotowość oraz dążą do wdrażania najwyższych standardów jakości. Absolwent Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa jest profesjonalnie przygotowany do samodzielnego pełnienia roli zawodowej pielęgniarki. Posiada zdolność: korzystania ze specjalistycznych tekstów naukowych w języku polskim i angielskim, podejmowania dyskusji na tematy naukowe, przygotowania prezentacji z wykorzystaniem środków audiowizualnych. Absolwenci przygotowani są do sprawowania opieki holistycznej, zindywidualizowanej nad człowiekiem we wszystkich okresach życia w zdrowiu i w różnej fazie choroby oraz do podejmowania kompetentnych decyzji dotyczących pielęgnowania, odpowiedzialnych za jakość oferowanych i świadczonych usług. Dysponują umiejętnościami umożliwiającymi osiągnięcie wysokiego poziomu

opieki w zakresie świadczeń promujących zdrowie, profilaktycznych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych. Zgodnie z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego odznaczają się wiedzą medyczną, społeczną i humanistyczną, umiejętnościami obsługi skomplikowanej, nowoczesnej aparatury medycznej oraz umiejętnością i kreatywnością umożliwiającą dostosowanie świadczeń medycznych do zmieniających się potrzeb europejskiego społeczeństwa. Mają prawo do kontynuowania nauki w szkole doktorskiej oraz w ramach kształcenia podyplomowego: do kursów kwalifikacyjnych, specjalistycznych i szkoleń specjalizacyjnych. Nasi absolwenci są przygotowani do pracy z pacjentem indywidualnym, rodziną, grupą w systemie ochrony zdrowia i opieki społecznej, Powyższe kwalifikacje dają absolwentom możliwość zatrudnienia w: szpitalach, zakładach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, ośrodkach medycyny pracy, placówkach nauczania i wychowania, ośrodkach służby medycyny, zakładach pielęgnacyjno – opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych, domach opieki społecznej, ośrodkach opieki paliatywno-hospicyjnej, jednostkach ratownictwa medycznego, sanatoriach, zakładach pracy chronionej, medycynie przemysłowej, administracji państwowej i rządowej, zespole lekarza rodzinnego, szkolnictwie wyższym (po ukończeniu uzyskaniu przygotowania pedagogicznego do prowadzenia przedmiotów zawodowych). Mogą również prowadzić samodzielną działalność gospodarczą w zakresie usług medyczno – pielęgniarских, poradnictwa w zakresie profilaktyki i edukacji medycznej, łącznie ze świadczeniem usług w domu chorego.

Koncepcję kształcenia na kierunku pielęgniarstwa wyróżnia silne powiązanie z interdyscyplinarnym charakterem prowadzonych badań. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. Wiedza z badań wsparta jest dodatkowo doświadczeniem praktycznym kadry, wynikającym z jej wieloletniej współpracy z otoczeniem-społeczno-gospodarczym i instytucjami międzynarodowymi. Od roku 2008r. ściśle współpracujemy z Międzynarodową Radą Pielęgniarek w celu wprowadzenia kształcenia studentów w zakresie ICNP® (International Classification for Nursing Practice). Celem jest zastosowanie ustandaryzowanej terminologii umożliwiającej dokumentowanie praktyki pielęgniarskiej i opieki nad pacjentami na całym świecie. Od roku 2008 i nadal odnosimy sukcesy we wdrażaniu do dydaktyki instrumentów pozwalających na prowadzenie efektywnego rekomendowanego w krajach całego świata procesu pielęgnowania oraz elektronicznej dokumentacji pielęgniarskiej. W tym zakresie podjęto współpracę z wieloma ośrodkami w kraju i za granicą. Wyróżniająca się koncepcja kształtowania na kierunku pielęgniarstwo to również wysoki stopień indywidualizacji procesu kształcenia. Podczas studiów studenci mają możliwość pozyskania solidnych podstaw aktualnej wiedzy teoretycznej oraz zapoznania się z podstawami nowoczesnej metodyki

prowadzenia badań. Prace dyplomowe przygotowywane podczas studiów drugiego stopnia zawsze mają charakter badawczy. Pod opieką promotorów studenci otrzymują możliwość rozwiązywania oryginalnych problemów naukowych. Ponadto, bardzo istotnym atutem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo było do roku 2019 uzyskanie przez studentów uprawnień pedagogicznych do wykonywania zawodu nauczyciela pielęgniarstwa.

Na kierunku podejmowane są również działania na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego i zawodowego rynku pracy oraz współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Interesariusze zewnętrzni reprezentujący podmioty lecznicze oraz Samorząd Zawodowy Pielęgniarek i Położnych poprzez aktywny udział w posiedzeniach Rady Dydaktycznej kierunku uczestniczą w opiniowaniu programów kształcenia, ocenie kompetencji absolwentów i organizowaniu kształcenia praktycznego. Studenci i nauczyciele jako interesariusze wewnętrzni przekazują swoje uwagi dotyczące procesu kształcenia i funkcjonowania Uczelni. Samorząd Studentów deleguje swoich przedstawicieli do prac w Senacie UM, Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Dydaktycznej kierunku. Opinie przekazywane bezpośrednio lub drogą poczty elektronicznej są uwzględniane w doskonaleniu programów i organizacji kształcenia. Studenci kierunku, podobnie jak i nauczyciele, uczestniczą w konferencjach naukowych i szkoleniach zawodowych organizowanych zarówno przez Uczelnię jak i inne jednostki. Biorą aktywny udział w akcjach promujących kierunek, zawód pielęgniarki, zdrowie społeczności lokalnej, organizowanych przez Uczelnię, Narodowy Fundusz Zdrowia, Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych, Polskim Towarzystwem Pielęgniarskim, Stowarzyszeniem Komitetu Dziecka, z Towarzystwem Pomocy Niepełnosprawnym lub inną jednostką, która zwróci się do Władz Uczelni z prośbą o pomoc w organizowaniu inicjatyw na rzecz ochrony zdrowia społeczności lokalnej. Nawiązano współpracę naukową z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi oraz Wydziałem lekarskim naszego Uniwersytetu.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są adekwatne z koncepcją i celami kształcenia ujętymi w standardzie oraz przyporządkowane są do Dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu (dyscypliny: nauki medyczne 14,5 % i nauki o zdrowiu 85,5 %).

Studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim to kolejny etap edukacji realizowany na naszej Uczelni. Rozszerza, pogłębia kompetencje pielęgniarские. Umożliwia zdobycie tytułu magistra pielęgniarstwa oraz otwiera drogę do kontynuacji nauki w szkołach doktoranckich. Programy studiów zgodne z w/w Rozporządzeniem zatwierdzone zostały Uchwałą nr 361/2020 w sprawie dostosowania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i Uchwałą

nr 54/2021 zmieniającą program studiów od roku akademickiego 2021/22. **(Załącznik: Uchwała nr 54/2021)**. Efekty uczenia są tożsame z poziomem 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Odnoszą się one do dziedziny Nauk Społecznych i Humanistycznych, Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej, Badań naukowych i Rozwoju Pielęgniarstwa oraz praktyk zawodowych. W ramach godzin przyznanych w standardach, do dyspozycji uczelni ustalono efekty uczenia się do realizowania w ramach zajęć obowiązkowych oraz fakultatywnych. Efekty te uzupełniają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu nauk społecznych i humanistycznych jak również zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej, badań naukowych i rozwoju pielęgniarstwa i są ściśle związane z misją i strategią Oddziału. Program drugiego stopnia uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Efekty uczenia się sformułowane są w sposób zrozumiały, realistyczny, i trafny pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Zasady oraz tryb oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zostały opracowane w formie procedury weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów **(Załącznik: WNoZ/WZZJK/03)**. Metody i sposoby weryfikacji poszczególnych efektów uczenia się oraz kryteria oceny w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów są zawarte w przewodnikach dydaktycznych (sylabusach) oraz w dokumentacji dydaktyki poszczególnych przedmiotów **(Załącznik: Załącznik nr 4 do Zarządzenia 38/2019 ze zmianą Zarządzenie nr 67/2019 i Zarządzenie 99/2020)**. Studenci zostają z nimi zapoznani na pierwszych zajęciach. Studenci kierunku pielęgniarstwa biorą udział w ocenie stopnia realizacji zakładanych efektów. Nawiązana jest także ścisła współpraca z interesariuszami zewnętrznymi – pracodawcami, absolwentami, którzy wysoko oceniają zdobyte umiejętności praktyczne niezbędne do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy (Załącznik ankieta – ocena realizacji efektów kształcenia w opinii interesariuszy zewnętrznych i absolwentów naszej Uczelni: <https://docs.google.com/forms/d/1ywwj3QQQHullIntj3cGFjrTPhftYUeYpp3RtUDVKe4Gg/edit>; <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2-KHN7OEJSPZL2PRfRbCIO9DsB2wtUNGcQ/viewform>).

Osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na naszej Uczelni upoważnia do uzyskania tytułu magistra pielęgniarstwa i umożliwia zgodnie z Dyrektywą 36/2005 podjęcie pracy w Unii Europejskiej.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się są zgodnie z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2011 nr poz. 1818). Program studiów dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2019/2020 umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra

Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. Efekty uczenia, które obejmuje standard realizowane są w ramach poszczególnych modułów/przedmiotów zgodnie z planem studiów. Do każdego modułu/przedmiotu przypisana jest część efektów uczenia się tak, aby w rezultacie osiągnąć cele standardów kształcenia, co wykazane jest w sylabusach oraz w macierzy efektów uczenia się. Zakładane efekty uczenia się są realizowane w formie wykładów, seminariów, ćwiczeń, ćwiczeń klinicznych, praktyk zawodowych. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. W programie kształcenia uwzględnia się aktualnie preferowane w praktyce rozwiązania naukowe np. Międzynarodową Klasyfikację Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® jako międzynarodowy standard dla terminologii pielęgniarstwa i integralną część globalnej infrastruktury informacyjnej opieki zdrowotnej, praktyki i polityki zdrowotnej związanej z zakresem pielęgniarstwa oraz potrzeb rynku pracy. Nauczanie oparte jest na EBM/EBN. Studenci nauczani są dokumentowania danych wysokiej jakości, ustrukturyzowanych, wystandaryzowanych, okodowanych na potrzeby HB HTA i tworzenia przewodników do opieki oraz podejmowania decyzji klinicznych w oparciu o relacje koszt - korzyść.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są kompatybilne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższe z dnia 26 lipca 2019 r. Treści programowe są właściwie dobrane i spójne z zdefiniowanymi, szczegółowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Selekcji treści dokonuje kierownik przedmiotu w taki sposób aby, umożliwiły one osiągnięcie efektów uczenia się. Treści programowe są przyporządkowane do poszczególnych przedmiotów zgodnie z obowiązującymi efektami uczenia się na każdym etapie edukacji i we wszystkich rodzajach zajęć. Dobierane są stosownie do formy zajęć dydaktycznych, co potwierdzają opinie interesariuszy zewnętrznych oraz studentów.

(Załącznik ankieta:

<https://docs.google.com/forms/d/1ywwj3QQQHullIntj3cGFjrTPhftYUeYpp3RtUDVKe4Gg/edit>

[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2-](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2-KHN7OEJSPZL2PRfRbCIO9DsB2wtUNGcQ/viewform)

[KHN7OEJSPZL2PRfRbCIO9DsB2wtUNGcQ/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2-KHN7OEJSPZL2PRfRbCIO9DsB2wtUNGcQ/viewform)

Uwzględniają aktualną wiedzę w zakresie dyscyplin nauk o zdrowiu i nauk medycznych, do których przyporządkowany jest kierunek oraz aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej pielęgniarki. W programie kształcenia uwzględnia się aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe np. Międzynarodową Klasyfikację Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® jako międzynarodowy standard dla terminologii pielęgniarstwa i integralną część globalnej infrastruktury informacyjnej opieki zdrowotnej, praktyki i polityki zdrowotnej związanej z zakresem pielęgniarstwa oraz potrzeb rynku pracy. Proces projektowania treści programowych ma charakter cykliczny. Jest dyskutowany z różnymi interesariuszami, aż do osiągnięcia konsensusu, co do struktury programu kształcenia, jego jednostek składowych (przedmiotów/modułów), sposobów ich osiągania i oceny. Treści kształcenia są określone w sylabusach do poszczególnych przedmiotów; opracowywane w wersji elektronicznej umieszczonej w elektronicznym systemie obsługi studenta (ESOS). Bezpośredni związek treści nauczania z badaniami naukowymi dotyczy seminariów dyplomowych, badań naukowych i rozwoju pielęgniarstwa, a także bloku zajęć z zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej, na których studenci zdobywają umiejętności prowadzenia badań naukowych w zakresie pracy magisterskiej oraz pozwalają studentom zapoznać się z tematyką badawczą realizowaną przez poszczególnych pracowników Wydziału. Prace magisterskie mają charakter badawczy. Polegają na wykonaniu pod kierunkiem nauczyciela akademickiego badań naukowych, a następnie opisanie i analizie statystycznej rezultatów badań. Badania prowadzone w ramach prac magisterskich są wpisane w nurt badań naukowych obecnie prowadzonych w danym zespole badawczym. Studenci biorą udział w projektach badawczych. Efektem czego jest publikacja prac oryginalnych w czasopismach naukowych z zakresu pielęgniarstwa. W ostatnich pięciu latach studenci byli współautorami 13 prac oryginalnych (117,000 punktów Ministerstwa Nauki) afiliowanych przez UM w Łodzi. Prace odnosiły się do jakości życia osób z chorobami przewlekłymi, przystosowania psychicznego do chorób przewlekłych, akceptacji chorób, kontroli bólu, problematyki osób starszych. We wszystkich publikacjach wskazywano implikacje do działań pielęgniarstkich

(Załącznik: wykaz publikacji).

Standard jakości kształcenia 2.1a

Dobór treści programowych ma ścisły związek z efektami uczenia się zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki (Studia drugiego stopnia).

Podczas studiów studenci mają możliwość pozyskania solidnych podstaw aktualnej wiedzy teoretycznej oraz zapoznania się z podstawami nowoczesnej metodyki prowadzenia badań. W programie studiów wyodrębniono przedmioty przypisane do poszczególnych modułów zgodnie ze standardem. Układ treści realizowany jest z zasadą stopniowania trudności. W pierwszym semestrze dominują przedmioty dające wiedzę społeczną i humanistyczną, następnie wprowadzane są w coraz większym zakresie przedmioty z zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa i badań naukowych w pielęgniarstwie, a także przedmioty fakultatywne. Ostatni semestr przeznaczony jest na praktykę zawodową. W toku studiów realizowane są treści programowe w zakresie:

- A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE (psychologia zdrowia, prawo w praktyce pielęgniarstwa, zarządzanie w pielęgniarstwie, dydaktyka medyczna, pielęgniarstwo wielokulturowe, język angielski) – (285 godzin, 25 ECTS).
- B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIEŁĘGNIARSKA (farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych; pielęgniarstwo epidemiologiczne; endoskopia; poradnictwo w pielęgniarstwie; koordynowana opieka zdrowotna; promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne; opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu, nadciśnienie tętnicze, niewydolność oddechowa, leczenie nerkozastępcze, cukrzyca, choroba nowotworowa, rany przewlekłe i przetoki, ból, leczenie żywieniowe, tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna, zaburzenia układu nerwowego, zaburzenia zdrowia psychicznego) – (510 godzin, 40 ECTS).
- C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIEŁĘGNIARSTWA (badania naukowe w pielęgniarstwie, statystyka medyczna, informacja naukowa, praktyka pielęgniarstwa oparta na dowodach naukowych, pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej, seminarium dyplomowe) – (180 godzin, 16 ECTS).
- D. Praktyki zawodowe (Zarządzanie w pielęgniarstwie, Edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych, Opieka onkologiczna, Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej (oddział intensywnej terapii, oddział chorób płuc i poradnia leczenia domowego tlenem), Pracownia endoskopowa, Podstawowa opieka zdrowotna (gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej). – (200 godzin, 10 ECTS).

Standard jakości kształcenia 2.2

Plany studiów zostały opracowane zgodnie z Zarządzeniem nr 38/2019. W myśl zarządzenia plan studiów określa: kierunek, poziom, profil kształcenia i formę studiów. Plan studiów

konstruowany jest w formie tabeli i przedstawia: grupy zajęć wraz z przypisanymi do nich przedmiotami. Do każdego przedmiotu przyporządkowana jest: liczba godzin z podziałem na ich formę, liczbę punktów ECTS oraz sposób zaliczenia przedmiotu w podziale na rok studiów oraz semestr zimowy i letni (**Załącznik: Załącznik nr 4 do Zarządzenia 38/2019 ze zm. Zarządzenie 67/2019 i Zarządzenie 99/2020**). Plany studiów dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2018/2019 były konsultowane z Radą Dydaktyczno-Programową i zatwierdzane dla całego toku kształcenia przez Radę Wydziału. Natomiast od roku akademickiego 2019/2020 program z planem studiów przygotowuje Rada Dydaktyczna Kierunku i ustala Senat UM po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego nie później niż 4 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego. Program z planem studiów jest udostępniany na stronie głównej stronie internetowej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie 14 dni od dnia uchwalenia. Plan studiów podawany jest do wiadomości studentów za pośrednictwem ESOS nie później niż na 4 tygodnie przed rozpoczęciem roku akademickiego i nie później niż na 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru. **Ramowy plan zajęć na kierunku Pielęgniarstwo** uwzględnia różnorodne, aktywizujące formy zajęć (wykłady, ćwiczenia, seminaria, praktyki zawodowe). Liczba semestrów, godzin, formy zajęć, punktów ECTS, a także stosowane metody dydaktyczne oraz dobór treści programowych przedmiotu są spójne z przewidzianymi w standardzie efektami uczenia się. Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo opracowany jest zgodnie ze standardami dla studiów drugiego stopnia w zakresie: wymagań ogólnych, ogólnych efektów kształcenia, szczegółowych efektów kształcenia, organizacji studiów, minimalnej liczby godzin z zajęć zorganizowanych oraz punktów ECTS, kształcenia praktycznego, innych wymagań oraz sposobów oceny efektów kształcenia.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów. Ogólna liczba godzin kształcenia wynosi **1300** i **120 ECTS**, które są przypisywane efektom kształcenia do zajęć teoretycznych i praktycznych oraz przygotowania pracy magisterskiej i egzaminu dyplomowego. Kształcenie trwa 4 semestry. Wykłady stanowią 790 godzin (60,77%); ćwiczenia 100 godzin (7,69%); seminaria 210 godzin (16,15%); praktyka zawodowa 200 godzin (15,38%), zajęcia do wyboru 125 godzin. Liczba godzin na I roku studiów wynosi **760**; liczba ECTS **60**. Na drugim roku **540**; liczba ECTS **60**. Kompetencje językowe student osiąga w ramach seminariów prowadzonych w 3 semestrach, w łącznej ilości godzin 90 (6 ECTS). Studenci kształtują umiejętności porozumiewania się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego, posługiwania się językiem specjalistycznym z pielęgniarstwa oraz dokonywania analizy fachowych artykułów. W programie kształcenia uwzględniono zajęcia do wyboru (fakultatywne), którym przypisano 9 ECTS, co stanowi 7,5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Do każdego modułu przypisana jest określona

liczba punktów ECTS odpowiadająca przypisanym godzinom kontaktowym (wykłady, ćwiczenia, seminaria, praktyki zawodowe) i poza kontaktowym (przygotowanie do kolokwium i egzaminu) oraz przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Liczba punktów ECTS w semestrze wynosi nie mniej niż 30, a łączna liczba w danym roku kształcenia nie mniej niż 60 punktów. Punktacja ECTS jest zgodna z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Jeden punkt ECTS odpowiada efektem kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25 – 30 godzin pracy, przy czym liczba pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez Uniwersytet Medyczny zgodnie z planem studiów oraz indywidualną pracę studenta (raz do roku odbywają się spotkania z przedstawicielami studentów w celu oszacowania nakładu ich pracy). Dziekan, na wniosek studenta, który nie uzyskał liczby punktów ECTS wymaganej do otrzymania wpisu na kolejny semestr, może udzielić zgody na wpis warunkowy, jeżeli student uzyskał co najmniej 70% punktów ECTS wymaganych zgodnie z planem studiów do zaliczenia semestru zgodnie z obowiązującym regulaminem studiów (**Załącznik: Uchwała 38/2021**). Studenci mają również zajęcia w ramach których osiągają efekty uczenia się z przysposobienia bibliotecznego (e-learning). Przy każdorazowej zmianie przepisów wpływających na proces kształcenia przeprowadzana jest szczegółowa analiza i korekta planów nauczania, programów nauczania oraz procedur w celu wprowadzania zmian i ustalenia jego harmonogramu. W przypadku zmian efektów uczenia się dla kierunku dokonywana jest analiza korelacji programów kształcenia ze strategią i misją Wydziału Nauk o Zdrowiu zgodnie z opracowaną procedurą (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/09; Procedura zatwierdzania zmian - pielęgniarstwo**).

Za pomocą platformy internetowej przeprowadzane są obowiązkowe szkolenia dla studentów online: BHP i przysposobienie biblioteczne. Dodatkowo wykorzystywana jest również technika kształcenia na odległość w zakresie zdobywania umiejętności biegłego posługiwania się praktycznym językiem angielskim na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w ilości 60 godzin.

Uniwersytet dostosowuje plany zajęć do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności uwzględniając infrastrukturę miejsca, w którym mają się odbywać zajęcia. Regulamin dostosowania warunków odbywania studiów do potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi lub przewlekle chorymi stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. W Uczelni działa specjalista ds. osób niepełnosprawnych oraz funkcjonuje strona internetowa (<http://www.niepelnosprawni.umed.pl/>), która zawiera wszelkie niezbędne informacje na temat możliwości studiowania oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami w toku studiów. W celu zapewnienia wsparcia studentom i doktorantom w procesie rekrutacji i kształcenia powołano w 2021r. Centrum Dostępności i Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością (**Zarządzenia nr 86/2021r**).

Zgodnie z regulaminem studiów studenci mogą odbywać studia w trybie indywidualnym IOS (wg indywidualnie ustalonych terminów zajęć, zaliczeń, egzaminów) natomiast studenci wyróżniający się bardzo dobrymi wynikami w nauce oraz osiągnięciami naukowymi mogą ubiegać się o udzielenie zgody na odbywanie studiów w trybie indywidualnego toku studiów ITS. Organizacją indywidualnego toku studiów zajmuje się Zespół ds. Organizacji i Koordynowania Studiów Indywidualnych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (**Załącznik: Zarządzenie 7/2020 ze zm. Zarządzenie nr 108/2020**).

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia tworzą spójną całość z efektami uczenia się, są zorientowane na studentów, motywując ich do aktywizacji w procesie nauczania i uczenia się. Stosowane metody kształcenia na kierunku pielęgniarstwo dostosowane są do tego w jakiej formie są one realizowane, jaki ma być osiągnięty cel nauczania, jakie są przekazywane treści. Metody każdorazowo dopasowywane są do efektów uczenia się, tak, aby podnosić jakość działań nauczyciela. Biorąc pod uwagę fakt, że profesjonalność nauczania polega między innymi na umiejętności wyboru metody kształcenia, nauczyciele naszego kierunku przy doborze ich kierują się zasadą racjonalnego doboru, tak aby ułatwić studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się z podkreśleniem przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w niej. W swych działaniach dążą do tego, aby student świadomie i aktywnie uczestniczył w procesie nauczania – uczenia się. W przypadku wykładów, których celem jest zaznajomienie studenta z nowymi faktami, poznawanie nowego materiału, przyswajanie i utrwalanie wiadomości stosowane są takie metody jak: np. wykład konwersatoryjny, informacyjny, problemowy, wykład połączony z pokazem, opowiadaniem, anegdotami, opisem przypadków. Dodatkowo w celu pobudzenia myślenia przeprowadza się pogadankę, dyskusję dydaktyczną połączoną z debatą, burzą mózgu. Kształtowanie umiejętności odbywa się na ćwiczeniach, seminariach i praktykach zawodowych. W tym przypadku nauczyciele dobierają metody inspirujące, kreatywne. Są nimi np.: pokazy, ćwiczenia, studium przypadków, obserwacja, symulacja, metoda projektów, metoda laboratoryjna, dyskusja, pogadanka. W zakresie kształtowania kompetencji społecznych, dzięki którym student nabywa między innymi umiejętność komunikacji w grupie, współpracy, organizowania pracy własnej oraz innych, odpowiedzialności uwzględniane są takie metody jak: np. obserwacja 360°, próba pracy, egzamin praktyczny, zadanie problemowe, aktywny udział w dyskusji, samoocena, praca w grupach. W procesie kształcenia nauczyciele harmonijnie łączą różne metody tak, aby cały czas pobudzać aktywność studentów, ich spostrzegawczość, wyobraźnię, twórczość myślenia, pomysłowość. Metody dydaktyczne stosowane podczas zajęć są opisane w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Od roku 2008

i nadal odnosimy sukcesy we wdrażaniu do dydaktyki instrumentów pozwalających na prowadzenie efektywnego rekomendowanego w krajach całego świata procesu pielęgnowania oraz elektronicznej dokumentacji pielęgniarskiej. Nauczyciele akademicy mają możliwość udziału w organizowanych przez Uczelnię szkoleniach, których celem jest podniesienie kompetencji pracowników dydaktycznych w tym poszerzenie warsztatu pracy w zakresie stosowania nowych metod dydaktycznych. W latach 2017-2019 prowadzony był projekt „Ready to Teach!” Innowacyjny Program Rozwoju Kadry Dydaktycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, w ramach którego organizowane były szkolenia dotyczące m. in. Technik prowadzenia zajęć, przygotowania do prowadzenia zajęć w formie e-learningu, aktywizacji studentów metodą SLC – Student Centered Learning i tutoringu. Nauczyciele mają też możliwość korzystania ze szkoleń z zakresu metodyki nauczania organizowanych przez Centrum Edukacji Medycznej (Kursy umieszczane są na pracowniczej platformie e-learningowej), Centrum Symulacji Medycznych a także z kursów organizowanych przez AMEE – An International Association for Medical Education. W 2018 roku na naszym kierunku z własnej inicjatywy w CSM zorganizowano szkolenie dotyczące użytkowania programu Prezi. W 2017 roku odbyło się szkolenie nauczycieli kierunku pielęgniarstwo z aplikacji Dorothea; wykorzystanie narzędzia IT w dydaktyce. Cyklicznie odbywają się szkolenia w pięciu częściach odnośnie tematu: "O-I Excel – jako narzędzie wspierające procesy dydaktyczne i zarządcze". Uczelnia nasza oferuje nauczycielom szkolenia podnoszące świadomość i wiedzę na temat niepełnosprawności i problemów natury psychologicznej wśród studentów i doktorantów. W ramach projektu współfinansowanego ze środków UE „Operacja – Integracja!” nauczyciele nasi uczestniczą w szkoleniach synchronicznych i asynchronicznych z zakresu metodyki nauczania.

Standard jakości kształcenia 2.4

Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, będącej pracownikiem danego podmiotu leczniczego, wykonującego działalność leczniczą, w której odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją sprawuje kierownik praktyk zawodowych. Praktyki realizowane są w wymiarze 200 godzin (10 ECTS) i mają charakter indywidualny.

Standard jakości kształcenia 2.4 a

Praktyk zawodowe odbywają się w sposób zindywidualizowany pod opieką pielęgniarki, będącej pracownikiem danego podmiotu, wykonującego działalność leczniczą pod nadzorem kierownika praktyk zawodowych naszej Uczelni.

Placówki, w których odbywa się kształcenie praktyczne, posiadają wysoki standard realizowanych świadczeń zdrowotnych, poparty uzyskanym certyfikatem akredytacyjnym, co pozwala na realizację

zaplanowanych umiejętności praktycznych. Student zobowiązany jest do złożenia podania kierowanego do Prodziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu ds. Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa wraz z pisemną zgodą Dyrekcji placówki i oświadczeniem potwierdzającym możliwość realizacji efektów uczenia się określonych w standardzie.

Na odbycie praktyk, w wymaganych sytuacjach, student otrzymuje skierowanie z Uczelni, potwierdzonego przez kierownika praktyk zawodowych.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacji procesu nauczania – uczenia się w naszej Uczelni przyświeca główny cel, którym jest zorganizowanie środowiska sprzyjającego uczeniu się, tak aby efektywnie wykorzystać czas przeznaczony na nauczanie i uczenie się. Uwzględniane są takie cechy jak: traktowanie studentów jako głównych uczestników procesu i zachęcanie ich do aktywnego zaangażowania i rozwijania własnej roli w procesie uczenia się; racjonalne opracowywanie programów/planów, stawianie jasnych wymagań, stosowanie strategii oceniania, tworzenie warunków do przyswajania wiedzy i rozwijania umiejętności, nawiązanie współpracy z społecznością lokalną i szerszym światem.

Organizacja procesu kształcenia dostosowana jest do organizacji roku akademickiego, który rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Rok akademicki składa się z dwóch semestrów i obejmuje okres zajęć dydaktycznych wynikający z programów studiów oraz okresy wolne od zajęć dydaktycznych. Okresy te dzielone są na: semestr zimowy z zimową sesją egzaminacyjną oraz przerwę świąteczną i przerwę semestralną oraz semestr letni z letnią sesją egzaminacyjną i przerwą wakacyjną. Terminy rozpoczęcia zajęć dydaktycznych oraz terminy sesji egzaminacyjnych i poprawkowych określa Rektor w zarządzeniu dotyczącym kalendarium roku akademickiego nie później niż na 6 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w określonym czasie, z naciskiem na działalność naukową niezbędną na rynku pracy. Zajęcia dydaktyczne odbywają się zgodnie z planem i są realizowane w formie zajęć teoretycznych (wykłady, seminaria, ćwiczenia, ćwiczenia kliniczne) oraz praktycznych (praktyki zawodowe). Wykłady są otwarte, pozostałe formy zamknięte. Udział studenta we wszystkich formach zajęć dydaktycznych jest obowiązkowy.

Ekonomiczne wykorzystanie czasu determinuje również liczba studentów uczestniczących w określonych zajęciach. Liczebność studentów w danej grupie reguluje Zarządzenie nr 37/2019 obowiązujące od roku akademickiego 2019/2020 (**Załącznik: Zarządzenie nr 37/2019**). Obecnie

przedstawia się ona następująco: grupa wykładowa (wszyscy studenci danego kierunku i roku); grupa dziekańska (12 osób); grupa seminaryjna dyplomowa (24 osoby); w przypadku mniejszej liczby studentów na kierunku i roku, liczebność grupy ustala dziekan; grupa seminaryjna inna niż dyplomowa i doktorancka (24 osoby); grupa na ćwiczeniach laboratoryjnych (12 osób); grupa na zajęciach fakultatywnych (liczebność grupy ustala dziekan w odniesieniu do poszczególnych zajęć); grupa na ćwiczeniach klinicznych (6 osób); oraz lektoratach języków obcych (15 osób). Praktyki student odbywa indywidualnie. W celu usprawnienia procesu kształcenia student w ramach ESOS ma dostęp w szczególności do indywidualnego konta poczty elektronicznej oraz Wirtualnej Uczelni, zawierającej informacje o toku studiów, w tym do: elektronicznego indeksu, ankiet ewaluacyjnych, planów zajęć, sylabusów i materiałów dydaktycznych. Dostęp studenta do ESOS chroniony jest indywidualnym identyfikatorem oraz hasłem dostępu.

Weryfikacja efektów uczenia się na kierunku pielęgniarstwo jest zgodna z procedurą weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/03**). Zgodnie z Regulaminem studiów w UM w Łodzi zaliczenie przedmiotu może mieć formę zaliczenia bez oceny (dopuszczone wyłącznie w przypadku przedmiotów, do których nie przypisano punktów ECTS, tj. szkolenia BHP oraz przysposobienia bibliotecznego), zaliczenia z oceną lub egzaminu (**Załącznik: Uchwała nr 38/2021**). Sposób przeprowadzania zaliczenia lub egzaminu określa kierownik przedmiotu i informacje umieszcza w sylabusie. Weryfikowane i oceniane stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się systematycznie na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia: w toku realizacji zajęć, jako sprawdzanie końcowe w formie zaliczenia lub egzaminu końcowego z przedmiotu oraz jako sprawdzanie finalne, które odbywa się w formie egzaminu dyplomowego na zakończenie całego cyklu kształcenia. Metody weryfikacji i oceny zorientowane są na studenta. W celu ciągłego poprawiania jakości kształcenia studenci zostają zapoznawani ze sposobem/metodą zaliczenia/egzaminu już na pierwszych zajęciach.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się dobierana jest przez nauczycieli adekwatnie do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty z wiedzy weryfikowane są najczęściej przy zastosowaniu egzaminów pisemnych, rzadziej ustnych. Najczęściej stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku pielęgniarstwo w zakresie wiedzy to: krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi, testy wielokrotnego wyboru, egzaminy ustne, egzaminy pisemne, raporty, eseje, sprawozdania, przygotowanie referatu, prezentacja, aktywny udział w dyskusji, sprawdzian pisemny, kolokwium, przygotowanie projektu. Efekty z wiedzy weryfikowane są najczęściej przy zastosowaniu egzaminów pisemnych, rzadziej ustnych. Umiejętności praktyczne oraz

kompetencje społeczne weryfikowane są na podstawie Dziennika praktyk. Poszczególne efekty uczenia się oceniane są zgodnie z kryteriami opisanymi w dokumentacji zajęć z danego przedmiotu. Osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się z umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych jest dokumentowane w Dzienniku praktyk, które są weryfikowane przed egzaminem dyplomowym natomiast osiągnięcie efektów z wiedzy i umiejętności teoretycznych zapisywane jest w dzienniku zajęć dydaktycznych.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się odpowiada w pełni regułom i wymogom zawartym w standardach kształcenia. Proces nauczania - uczenia się wynika ze strategii nauczania opartej na badaniach naukowych i trwa 4 semestry (1300 godzin;120ECTS). Program studiów obejmuje zajęcia związane z działalnością naukową w dyscyplinie nauk o zdrowiu (85,5%) i nauk medycznych (14,5%). Zajęcia realizowane są w 4 grupach: A,B,C,D. Grupa D to praktyki zawodowe, których celem jest osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się zawartych w grupie zajęć A i B. Praktyki student realizuje indywidualnie.

W procesie kształcenia na pierwszym roku, uwzględniono godziny zajęć umożliwiających osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia się w zakresie wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich dla studentów, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem 2016/17 i nie ukończyli wymaganego kursu specjalistycznego.

Zajęcia z grupy A, B i C prowadzone są przez nauczycieli akademickich lub inne osoby posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym do prowadzenia zajęć, z wykluczeniem zajęć obejmujących treści kształcenia z zakresu opieki pielęgniarskiej. W tym przypadku zajęcia są przypisane nauczycielom akademickim lub innym osobom posiadającym prawo wykonywania zawodu pielęgniarki oraz co najmniej roczną praktykę zawodową w zakresie właściwym do prowadzenia przedmiotu.

Kluczowym elementem decydującym o sukcesie procesu nauczania – uczenia się jest nie tylko forma zajęć dydaktycznych i przygotowanie merytoryczne i metodyczne nauczyciela, ale również infrastruktura miejsca, w którym dane zajęcia się odbywają. Zajęcia teoretyczne, na ocenianym kierunku, odbywają się w nowoczesnych salach dydaktycznych w Centrum Kliniczno – Dydaktycznym wyposażonym w nowoczesny sprzęt audiowizualny.

Od marca 2020 roku w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną, i co za tym idzie zamknięciem uczelni, dokonano modyfikacji procesu nauczania – uczenia się zgodnie z Zarządzeniem nr 20/2020, Zarządzeniem nr 29/2020, i Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 1 kwietnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie

standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego; Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 marca 2020 r.; Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 marca 2020 r.; Rekomendacją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; Komunikatami Rektora UM w Łodzi w sprawie organizacji dydaktyki i postępowania w sytuacji zachorowania na covid-19, w sprawie warunków przeprowadzania egzaminów w siedzibie Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (**Załączniki: Zarządzenie 20/2020, Zarządzeniem 29/2020**). Do kształcenia wprowadzono metody i techniki kształcenia na odległość w oparciu o platformę MS Teams, BigBlueButton i Moodle zgodnie z Zarządzeniem 24/2020 (**Załącznik: Zarządzenie nr 24/2020**). W tej formie prowadzono większość zajęć, które odbywały się w czasie rzeczywistym/synchronicznym. Były to wykłady, seminaria, ćwiczenia. W trakcie spotkań online między innymi udostępniano filmy instruktażowe, omawiano i analizowano przypadki kliniczne, prowadzono dyskusje, opracowywano interprofesjonalne plany opieki wykorzystując systemy IT, aplikację ADPIECare Dorothea UMED, opracowywano scenariusze edukacji zdrowotnej, algorytmy postępowania pielęgniarskiego, analizowano dokumentację pielęgniarsko - lekarską itp. Studentom udostępniano materiały dydaktyczne na w/w platformach oraz na Wirtualnej Uczelni. Zapewniono wsparcie studentom i nauczycielom z zakresu kształcenia na odległość. Na testowej platformie e - learning UM umieszczono materiały instruktażowe dla studentów oraz nauczycieli odnośnie przebiegu procesu nauczania na odległość. Od połowy listopada 2020r. zgodnie z Zarządzeniem nr 120/2020 z dnia 19 listopada 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi prowadzone on-line były wykłady, częściowo seminaria (zgodnie z decyzją kierownika przedmiotu) i w wyjątkowych sytuacjach (za zgodą odpowiedniego prodziekana) ćwiczenia.

Systematycznie, przynajmniej raz w miesiącu, organizowano spotkania on-line z nauczycielami oraz przedstawicielami studentów (starostami poszczególnych roczników) w celu wymiany doświadczeń i podjęcia ewentualnych działań naprawczych. Ponadto Samorząd studencki na bieżąco przekazywał opinie studentów do Władz Uczelni. W okresie tym podjęto działania, które miały na celu poprawę wyposażenia jednostek usprawniających zdalne nauczanie (zakupy w trybie pilnym sprzętu komputerowego). Zaliczenia i egzaminy odbywały się zgodnie z opracowanym Regulaminem prowadzenia zaliczeń i egzaminów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Wydziale Nauk o Zdrowiu przygotowanego na podstawie Zarządzenia nr 47/2020 z dnia 8 maja 2020r. Rektora UM w Łodzi w sprawie przeprowadzania egzaminów dyplomowych i egzaminów doktorskich (Załącznik Zarządzenia i Regulaminu). Zgodnie z Zarządzeniem nr 40/2020 z dnia 8 maja 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi egzamin dyplomowy teoretyczno – praktyczny odbył się w formie opisu przypadku z wykorzystaniem narzędzi internetowych

umożliwiających synchroniczną transmisję dźwięku i obrazu dla wszystkich osób biorących udział w egzaminie oraz pozwalających na identyfikację studenta w trakcie prowadzonego egzaminu w czasie rzeczywistym z wykorzystaniem aplikacji Microsoft Teams w ramach pakietu MS Office 365 lub systemu Big Blue Button. W roku akademickim 2020/2021 w oparciu o Zarządzenie nr 82/2020 wprowadzono Dziennik zajęć, w którym nauczyciele dokumentowali zmiany organizacyjne oraz sposób osiągania i weryfikację efektów uczenia się (**Załącznik: Zarządzenie 82/2020 ze zm. Zarządzenie 95/2020, Zalecenia WNoZ**). Przy realizacji kształcenia uwzględniono zalecenia ustalone na Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich KRASP odnośnie funkcjonowania Uczelni w okresie obowiązywania stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, z uwzględnieniem ponownego ograniczenia funkcjonowania uczelni od dnia 19 października 2020 r. Nauczyciele zobowiązani byli do składania comiesięcznych raportów na stronie Wirtualnej Uczelni.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Rekrutacja na kierunek pielęgniarstwo regulowana jest Uchwałą nr 410/2020 z dnia 25 czerwca 2020 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz Uchwałą nr 37/2021 z dnia 29 kwietnia 2021 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie wprowadzenia zmian w postępowaniu rekrutacyjnym na studia rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022 w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2. (**Załącznik: Uchwała 410/2020, Załącznik Uchwała nr 37/2021**). Postępowanie rekrutacyjne prowadzone jest przez Uczelnianą (UKR) oraz Wydziałowe Komisje Rekrutacyjne (WKR) powoływane Uchwałą Senatu na każdy rok akademicki (**Załączniki: Zarządzenie nr 52/2021 i Zarządzenie nr 50/2021 z zm. Zarządzenie 83/2021**). Działanie to jest zgodne z art. 207 Ustawy Prawo o Szkolnictwie i przebiega według regulaminu określonego w Zarządzeniu nr 58/2021 (**Załącznik: Zarządzenie 58/2021**) oraz w Zarządzeniu nr 29/2021 (**Załącznik: Zarządzenie 29/2021**). W jego skład wchodzi: rejestracja on-line kandydata w systemie rekrutacji elektronicznej Uczelni, wniesienie opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na studia, postępowanie kwalifikacyjne oraz wydanie przez WKR zaświadczenia o wpisie na listę studentów lub decyzji administracyjnej o odmowie przyjęcia na studia. Wydanie decyzji o przyjęciu na studia następuje po spełnieniu warunków formalnych postępowania rekrutacyjnego, pozytywnym przejściu postępowania kwalifikacyjnego określonego dla kierunku studiów, uzyskaniu wymaganej liczby punktów w postępowaniu rekrutacyjnym oraz złożeniu przez kandydata do Działu Rekrutacji i Kształcenia wymaganych dokumentów. Od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo wymagany jest dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz pozytywnie zaliczony egzamin testowy sprawdzający wiedzę

i umiejętności z zakresu studiów pierwszego stopnia. Wynik egzaminu przeliczany jest na punkty, na podstawie których tworzona jest lista rankingowa (**Załącznik: Uchwałą 410/2020**).

Przyszli kandydaci mogą zapoznać się z istotą, misją, celami studiowania na pielęgniarstwie, profilem absolwenta, tokiem kształcenia a także z kryteriami i warunkami rekrutacji na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa i UM w Łodzi, na stronie (<https://rekrutacja.umed.lodz.pl/studia-w-jezyku-polskim/pielęgniarstwo/>). Ponadto w „zakładce pytania” kandydaci mogą uzyskać odpowiedź na nurtujące ich pytania drogą mailową poprzez kontakt z wirtualnym asystentem studenta.

Dla kandydatów będących osobami niepełnosprawnymi lub przewlekle chorymi Senat UM w Łodzi ustalił warunki formalne dostosowane dla tych osób. Rekrutacja w/w osób odbywa się zgodnie z założeniami przedstawionymi w Uchwale nr 313/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie dostosowania warunków i trybu procesu rekrutacji w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi do potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi lub przewlekle chorymi (**Załącznik: Uchwała nr 313/2019 ze zm. Uchwała 414/2020**). W celu zapewnienia wsparcia studentom i doktorantom w procesie rekrutacji i kształcenia powołano w 2021r. Centrum Dostępności i Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością (**Załącznik: Zarządzenie nr 86/2021**).

Zasady przyjmowania na studia w UM w Łodzi laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, w tym organizowanych przez Uniwersytet określa Uchwała nr 244/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie zasad przyjmowania na studia w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi w latach 2019/2020 – 2022/2023 laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, w tym organizowanych przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi oraz na kolejne lata Uchwała z dnia 294/2019 z dnia 28 maja 2019 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie zasad przyjmowania na studia w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, na rok akademicki 2023/2024 i lata następne, laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, w tym organizowanych przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi (**Załączniki: Uchwała nr 244/2018 ze zm. Uchwała 416/2020 i Uchwała nr 294/2019 ze zm. Uchwałą 417/2020**).

O przyjęcie na studia w UM w Łodzi mogą ubiegać się studenci innej uczelni lub uczelni zagranicznej jeśli spełnią kryteria zawarte w regulaminie Uchwały nr 322/2019 także Uchwałą nr 323/2019. Może to nastąpić tylko wtedy jeśli efekty uczenia się uzyskane przez studenta w innej uczelni są zbieżne z efektami uczenia się określonymi w Uniwersytecie; jeśli nie występują różnice programowe lub występują nieznaczne różnice programowe, umożliwiające kontynuowanie kształcenia w Uniwersytecie bez konieczności ich uzupełnienia lub istnieje możliwość uzupełnienia

stwierdzonych różnic programowych; student wypełnił w innej uczelni wszystkie obowiązki wynikające z przepisów w niej obowiązujących. Przeniesienie z uczelni zagranicznej jest możliwe wyłącznie na studia prowadzone w formie studiów niestacjonarnej. Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej przeprowadza prodziekan właściwy do spraw studenckich. Przeniesienie następuje na ten sam kierunek, poziom i formę studiów, na których student studiuje w innej uczelni od nowego roku akademickiego, po zaliczeniu co najmniej pierwszego roku studiów (**Załączniki: Uchwała nr 322/2019; Uchwała nr 323/2019; Procedura 14; Uchwała 354/2019**).

Zgodnie z regulaminem studiów student, który w ramach wymiany studenckiej nie zrealizował części przedmiotów objętych programem studiów w roku, w którym uczestniczył w wymianie, zobowiązany jest po powrocie do ich uzupełnienia w ramach różnic programowych.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 120/2020 z dnia 19 listopada 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie realizacji programów studiów w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-COV-2 wśród członków społeczności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, dopuszcza się zaliczenie studentom części zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, do których w programie studiów zostały przypisane efekty uczenia się obejmujące umiejętności praktyczne zdobyte w czasie wolontariatu. Zaliczenia, o którym mowa, dokonuje kierownik przedmiotu w uzgodnieniu z prodziekanem właściwym do spraw kształcenia, po analizie prac zrealizowanych w ramach wolontariatu (**Załącznik: Zarządzenie 120/2020 ze zm. Zarządzenie 126/2020**).

Stosownie z Regulaminem studiów w UM w Łodzi **zaliczenie przedmiotu** może mieć formę zaliczenia bez oceny (dopuszczone wyłącznie w przypadku przedmiotów, do których nie przypisano punktów ECTS, szkolenia BHP oraz przysposobienia bibliotecznego), zaliczenia z oceną lub egzaminu. Sposób przeprowadzania zaliczenia lub egzaminu określa kierownik przedmiotu i informacje umieszcza w sylabusie (**Załącznik: Uchwała nr 38/2021**).

Ostatni etap potwierdzający uzyskanie efektów uczenia się to dyplomowanie. Warunki przystąpienia, zasady i przebieg egzaminu dyplomowego określa Regulamin Egzaminu Dyplomowego (**Załącznik: Regulamin Egzaminu Dyplomowego**). Na ocenianym kierunku w celu ujednoczenia kryteriów oceny obowiązują określone zasady dyplomowania, wymogi dotyczące przygotowywania prac dyplomowych oraz procedura dyplomowania. Są one zamieszczone na stronie internetowej Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa (**Załącznik zasady przygotowywana prac dyplomowych; Procedura dyplomowania II stopnia**). Do egzaminu dyplomowego zgodnie z regulaminem może przystąpić student, który uzyskał zaliczenia ze wszystkich efektów uczenia się zarówno teoretycznych jak i praktycznych przewidzianych w programie kształcenia, zgodnych z obowiązkowymi punktami

ECTS oraz złożył wymaganą dokumentację w tym zaakceptowaną przez promotora pracą dyplomową. W końcowym raporcie konstruowanym po egzaminie odnotowywane są oceny i wskaźniki zdawalności. Końcowa ocena jaką otrzymuje student określa poziom osiągnięcia zakładanych efektów. Ocena bardzo dobra świadczy o pełnym osiągnięciu efektów uczenia się. Student twórczy, wykazuje właściwy proces rozumienia i uogólniania treści programowych w sytuacjach typowych i problemowych; ocenę ponad dobrą otrzymuje student, który popełnia pojedyncze błędy, opanował efekty kształcenia ujęte w sylabusie. Ocena dobra oznacza, że student potrafi stosować wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych, a przy ukierunkowaniu przez nauczyciela także w sytuacjach problemowych. Popełnia niewielkie błędy. Ocena dość dobra potwierdza opanowanie podstawowe efekty kształcenia przewidzianych w sylabusie. Student wymaga ukierunkowania i pomocy ze strony nauczyciela zarówno w sytuacjach typowych jak i problemowych. Ocena dostateczna daje świadectwo osiągnięcia podstawowych efektów kształcenia przewidzianych w programie nauczania, niezbędnych do kontynuowania dalszych etapów nauki. Ocena niedostateczna oznacza, że student nie osiągnął nawet w stopniu minimalnym przewidzianych w sylabusie podstawowych efektów kształcenia, nie potrafi udzielić sensownych odpowiedzi mimo pomocy ze strony nauczyciela.

W związku z sytuacją epidemiologiczną zgodnie z Zarządzeniem nr 132/2020 z dnia 11 grudnia 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie przeprowadzania egzaminów dyplomowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2 wśród członków społeczności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w roku akademickim 2019/2020 wprowadzono możliwość przeprowadzenia egzaminu dyplomowego online. Egzamin dyplomowy magisterski dla studentów studiów drugiego stopnia, kierunku pielęgniarstwo zgodnie z zaleceniami Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych, realizowano metodą Studium przypadku. Egzamin dyplomowy 2019/2020 przeprowadzono online z wykorzystaniem aplikacji Microsoft Teams w ramach pakietu MS Office 365. W maju 2020 roku opracowano szczegółową procedurę egzaminu, uwzględniającą czynności studentów i egzaminatorów. Dla uniknięcia trudności i problemów technicznych korzystania z aplikacji Teams, przeprowadzono on-line zebranie przeddyplomowe i szkolenie dla studentów, egzaminatorów oraz próbę egzaminacyjną dla studentów. Egzamin przebiegał zgodnie z procedurą, bez zakłóceń. W roku akademickim 2020/21 egzamin dyplomowy realizowano w bazie dydaktycznej uczelni. Egzaminy przebiegały bez zakłóceń, zgodnie z opisanymi wcześniej procedurami, z uwzględnieniem zasad sanitarno – epidemiologicznych obowiązujących w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2. W końcowym raporcie konstruowanym po egzaminie odnotowywane są oceny i wskaźniki zdawalności (**Załącznik: Zarządzeniem nr 132/2020**).

Każda forma oceny jest dokumentowana i zgodnie z Regulaminem studiów przechowywana przez nauczycieli akademickich przez okres co najmniej do końca semestru następującego po semestrze, w którym zakończyły się zajęcia z przedmiotu. Oceny z zaliczeń i egzaminów wpisywane są do indeksu elektronicznego przez kierownika przedmiotu. Przebieg studiów dokumentowany jest w protokołach zaliczenia przedmiotu, kartach okresowych osiągnięć studenta. Kierownik przedmiotu sporządza raport z osiągnięcia zakładanych efektów, sporządza uwagi i przekazuje do WZZJK. W raporcie przedstawiany jest wykaz ocen z zaliczeń oraz egzaminów. Test z pisemnej części egzaminu dyplomowego, praca dyplomowa i Dziennik praktyk pozostają w teczce studenta, która jest przekazywana do archiwum Uczelni i przechowywana 50 lat.

Standard jakości kształcenia 3.2

Weryfikacja efektów uczenia się na kierunku pielęgniarstwo jest zgodna z Procedurą weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/03**) i dokonywana jest w celu określenia zasad oraz trybu oceny stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla poszczególnych przedmiotów/modułów. Monitorowanie, weryfikowane i oceniane stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się systematycznie na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia: w toku realizacji zajęć, jako sprawdzanie końcowe w formie zaliczenia lub egzaminu końcowego z przedmiotu oraz jako sprawdzanie finalne, które odbywa się w formie egzaminu dyplomowego na zakończenie całego cyklu kształcenia. Metody weryfikacji i oceny zorientowane są na studenta. W celu ciągłego poprawiania jakości kształcenia studenci zostają zapoznawani ze sposobem/metodą zaliczenia/egzaminu już na pierwszych zajęciach. Obowiązkiem nauczyciela jest każdorazowe podsumowanie stopnia/poziomu uzyskania efektów uczenia się czyli udzielenie informacji zwrotnej. W celu zwiększenia efektu motywacyjnego studenta do aktywnego udziału w osiąganiu efektów uczenia się stosujemy samoocenę, głównie przy kształtowaniu umiejętności praktycznych (seminaria, ćwiczenia, praktyki zawodowe). Stosujemy model 4Z (zapytaj; zakomunikuj; zmotywuj; zaplanuj). W monitorowaniu efektów kształcenia w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przeprowadza się hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich oraz praktyk zawodowych studentów w oparciu o regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych w Zarządzeniu nr 60/2019 z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/04, Zarządzeniu 60/2019**).

Analiza wyników hospitacji związanych z weryfikacją efektów kształcenia dokonywana jest raz w roku, na podstawie protokołów z hospitacji. Ogólna ocena poziomu zajęć wszystkich osób

hospitowanych planowo i nieplanowo ukształtowała się na poziomie wysokim (27-25 pkt) przy maksymalnej ilości punktów 27. Szczegółowy raport z hospitacji zawarty jest w sprawozdaniu WZZJK.

Wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania efektów kształcenia umożliwiają także: anonimowe ankiety dla studentów przeprowadzane po realizacji określonego modułu przedmiotu przez nauczyciela akademickiego, anonimowe ankiety przeznaczone dla interesariuszy zewnętrznych i anonimowe ankiety wypełniane przez absolwentów. Dwa razy w roku dokonywana jest analiza anonimowego badania opinii studentów na temat różnych etapów i aspektów procesu kształcenia i funkcjonowania oddziału. Ankiety studenckie są prowadzone zgodnie z Uchwałą nr 140/2017 z dnia 14 grudnia 2017 r. (**Załącznik: Uchwała nr 140/2017**). Ogólna analiza wyników wskazuje na wysoki poziom ocen we wszystkich badanych aspektach. W semestrze zimowym dominująca grupa nauczycieli 85,6% uzyskała ocenę w zakresie od 4,5 do 5,0 (w skali 5-1). Jedynie 2,1% nauczycieli uzyskało punktację poniżej 4,0. Podobnie w semestrze letnim 2019/2020 również dominująca grupa nauczycieli 77,3% uzyskała ocenę w zakresie od 4,5 do 5,0, granicach od 4,49 do 4,0 mieściła się 12,5.% nauczycieli. Punktację poniżej 4,0 uzyskało 10,2% nauczycieli. Szczegółowa analiza danych znajduje się w raporcie z ewaluacji zajęć.

Monitorowaniem losu absolwentów zajmuje się Akademickie Biuro Karier. Z ostatniego badania losów zawodowych absolwentów wynika, że najważniejsze uznawane kompetencje dotyczą wiedzy specjalistycznej i wiedzy ogólnej oraz umiejętności wykorzystywania zdobytej na studiach wiedzy w praktyce. Pracodawcy podobnie jak absolwenci zwracali uwagę na kluczową rolę kompetencji komunikacyjnych personelu pielęgniarskiego jako nieodzownego elementu w aspekcie świadczenia wysokiej jakości opieki medycznej. Analizie poddano również sugestie absolwentów studiów pielęgniarskich dotyczące tego co chcieliby zmienić w zakresie programu kształcenia aby lepiej odpowiadał ich potrzebom zawodowym. Na tej podstawie stwierdzono, że absolwenci oczekiwaliby takich zmian w procesie kształcenia, które umożliwiły im nabycie w większej mierze kompetencji komunikacyjnych zarówno z pacjentem jak i w pracy zespołowej, umiejętności pracy z nowymi technologiami, jak i pracy w warunkach stresu.

Na kierunku pielęgniarstwo co roku systematycznie przeprowadza się monitorowanie postępów studentów poprzez analizowanie ich odsiewu. Ogólny odsiew studentów wynosił 8 osób co stanowiło 4,6% ogólnej liczby studentów. Był on niższy niż w poprzednim roku akademickim, w którym wynosił 13,4%. Najczęstszą przyczyną było niezaliczenie semestru (2,8%) oraz rezygnacja (1,7%).

Nauczyciele akademicy biorąc pod uwagę charakterystykę realizowanego przedmiotu z przypisanymi efektami corocznie opracowują przewodnik/sylabus przedmiotu zgodnie ze wzorem określonym w Zarządzeniu Rektora, w którym określone są wymogi oraz warunki realizacji zakładanych, zgodnych ze standardami efektów uczenia się (**Załącznik nr 4 Zarządzenia nr 38/2019 r.**

ze zm. Zarządzenie 67/2019 r.). Sylabus konkretyzuje metody, formy, warunki, narzędzia, kryteria weryfikacji oraz próg zaliczeniowy. Jest on publikowany w systemie informatycznym na stronie Wirtualnej Uczelni (ESOS), zgodnie z Uchwałą senatu z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie Regulaminu studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem semestru. Sylabus przyjmowany jest na cały cykl kształcenia i nie ulega zmianie w jego trakcie. Obowiązkiem nauczyciela jest także przekazanie studentom informacji zawartych w sylabusie na pierwszych zajęciach. Do zaliczenia przedmiotu konieczne jest osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się przypisanych w programie studiów do danej grupy zajęć. Studentowi przysługuje możliwość składania zaliczenia lub egzaminu z każdego przedmiotu w trzech terminach, przy czym terminy drugi i trzeci są terminami zaliczeń i egzaminów poprawkowych. Oceny z zaliczeń i egzaminów wpisywane są do indeksu elektronicznego ESOS przez kierownika przedmiotu, w terminie do 7 dni po ich przeprowadzeniu. W przypadku egzaminu pisemnego prowadzący ma obowiązek przedstawić do wglądu studentowi ocenioną pracę w ciągu 10 dni roboczych po otrzymaniu oceny. W uzasadnionych przypadkach zgodnie z Regulaminem student może wystąpić do właściwego dziekana o wyznaczenie zaliczenia lub egzaminu komisyjnego. Następnie kierownik sporządza raport z osiągnięcia zakładanych efektów, sporządza uwagi i przekazuje do WZZJK. W raporcie przedstawiany jest wykaz ocen z zaliczeń oraz egzaminów.

Osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się z umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych jest dokumentowane w Dzienniku praktyk, które są weryfikowane przed egzaminem dyplomowym natomiast efektów z wiedzy i umiejętności teoretycznych w dzienniku zajęć dydaktycznych.

Studenci zdobywają umiejętności prowadzenia badań naukowych podczas zajęć realizowanych z badań naukowych w pielęgniarstwie, statystyki medycznej, informacji naukowej, praktyki pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych, seminarium dyplomowego a także w zakresie pracy magisterskiej. Studenci są zapoznawani się z tematyką badawczą realizowaną przez poszczególnych pracowników Oddziału. Są również włączani do pracy badawczej w ramach kół naukowych. Najczęstszą formą współpracy jest przygotowywanie prac magisterskich o charakterze badawczym. Studenci są również angażowani w prace badawcze w ramach nawiązanej współpracy z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi oraz Radą Pracodawców. O osiągnięciu wysokich kompetencji z zakresu działalności naukowej studentów kierunku pielęgniarstwo świadczy ich współdziałanie w licznych publikacjach naukowych (w ostatnich 5 latach 13 prac oryginalnych- -117 punktów Ministerstwa Nauki—Załącznik wykaz publikacji).

Według rankingu kierunków studiów Perspektywy 2021 r. prowadzonych w 71 polskich uczelniach akademickich zajęliśmy 3 miejsce uzyskując ogólny wynik na poziomie 73,8 WSK. Osiągnęliśmy

wskaźnik kategorii naukowej wyliczony dla dyscypliny wiodącej dla danego kierunku studiów na poziomie 100. Liczba publikacji uwzględnionych w bazie SCOPUS w latach 2016-20 wyniosła 57,20; Liczba cytowań publikacji za lata 2016-20 w stosunku do liczby tych publikacji, w odniesieniu do dyscypliny wiodącej dla danego kierunku studiów jaką uzyskaliśmy to 74,70. Natomiast udział publikacji posiadających współautora z zagranicy, w latach 2016-2020, wśród ogółu publikacji; w odniesieniu do dyscypliny wiodącej dla danego kierunku studiów wyniosła 43,80.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się są zgodne ze wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia. Najczęściej stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku pielęgniarstwo w zakresie wiedzy to: krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi, testy wielokrotnego wyboru, egzaminy ustne, egzaminy pisemne, raporty, eseje, sprawozdania, przygotowanie referatu, prezentacja, aktywny udział w dyskusji, sprawdzian pisemny, kolokwium, przygotowanie projektu. W zakresie umiejętności nauczyciele wykorzystują: sprawdzian praktyczny, próbę pracy, Case study, obserwację w warunkach rzeczywistych i symulowanych, pracę w grupach, zadanie problemowe, egzamin praktyczny, pogadankę, Ocenę 360°, samoocenę. Przy ocenie kompetencji społecznych nauczyciele sięgają do takich metod jak: obserwacja 360°, próba pracy, egzamin praktyczny, zadanie problemowe, aktywny udział w dyskusji, samocena, praca w grupach. W celu starannego i rzetelnego potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się nauczyciele akademicy zazwyczaj wykorzystują więcej niż jedną metodę weryfikacji.

Standard jakości kształcenia 3.3

Rodzaj, forma i tematyka prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz prac dyplomowych są zgodne z poziomem, profilem, założonymi efektami uczenia się oraz dyscypliną nauk o zdrowiu i dyscypliną nauk medycznych do których przyporządkowany jest kierunek. Za przeprowadzenie prac etapowych, zaliczenia i egzamin odpowiada kierownik przedmiotu. Charakter metod weryfikacji wiedzy uzależniony jest przede wszystkim od specyfiki przedmiotu. W przypadku realizowania efektów w formie wykładu i ćwiczeń, ocena końcowa wystawiana jest na podstawie oceny pracy studenta w trakcie semestru (prace etapowe, aktywność na zajęciach, prezentacje, eseje, referaty, eseje) oraz egzaminu końcowego z oceną. W przypadku zajęć prowadzonych jedynie w formie wykładów, podstawową formą sprawdzania wiedzy są pisemne egzaminy końcowe w formie testów. Egzaminy są standaryzowane i ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień. Praktyczne umiejętności osiągnane

na praktykach zawodowych weryfikowane są zgodnie z Dziennikiem praktyk (**Załącznik: Dziennik Praktyk**).

Na ocenianym kierunku wymogi dotyczące przygotowywania prac dyplomowych są zamieszczone na stronie internetowej Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa (**Załącznik: Zasady przygotowywana prac dyplomowych**). Zasady przygotowania i oceny pracy dyplomowej określa Zarządzenie nr 87/2019 ze zm. (**Załącznik: Zarządzenie 87/2019 ze zm. Zarządzenie 111/2019**), która w celu wyeliminowania powielania innych prac wprowadzana jest do JSA zgodnie z Zarządzeniem nr 17/2019 ze zm. (**Załącznik: Zarządzenie 17/2019 ze zm. Zarządzenie 37/2020**). Za kontrolę antyplagiową pracy w systemie JSA odpowiada promotor pracy. Praca dyplomowa podlega ocenie (recenzji). Recenzenta pracy magisterskiej wyznacza Prodziekan. Terminy składania pracy dyplomowej określa Rada dydaktyczna kierunku pielęgniarstwo. Praca dyplomowa ma charakter oryginalny (badawczy) i przygotowywana jest pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej tytuł doktora. Zgodnie z w/w Zarządzeniem, szczegółowe zasady przygotowania prac dyplomowych dla kierunku pielęgniarstwo i położnictwo, zostały przygotowane i przyjęte przez Radę dydaktyczną kierunku. Obrona pracy dyplomowej odbywa się, nie później niż w terminie jednego miesiąca od dnia złożenia pracy dyplomowej i odbywa się przed komisją egzaminacyjną. W obecności komisji w składzie: przewodniczący, promotor, recenzent student dokonuje prezentacji swojej pracy dyplomowej. Komisja po wysłuchaniu prezentacji oraz zadaniu co najmniej 4 pytań związanych z efektami uczenia się dokonuje oceny studenta. Kluczowym kryterium w doborze tematyki prac dyplomowych jest jej ścisły związek z realizowanym kierunkiem studiów i obszarem działalności naukowej. Tematyka prac dyplomowych na kierunku pielęgniarstwa wynika z zainteresowań badawczych studentów oraz promotorów, którzy przedstawiają studentów wykaz proponowanej tematyki badawczej. Istnieje również możliwość zgłaszania tematów prac przez samego studenta. Zarówno w jednym jak i drugim przypadku tematyka pracy dyplomowej koreluje z zagadnieniami odnoszącymi się do pielęgniarstwa między innymi odnosi się do jakości opieki pielęgniarskiej oraz jakości życia chorych z chorobami przewlekłymi. Tematyka prac dyplomowych jest akceptowana przez Komisję ds. Prac Dyplomowych i zatwierdzana przez Radę Dydaktyczną oraz Wydziałową Radę do spraw Kształcenia zgodnie z procedurą zatwierdzania tematów prac dyplomowych (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/06**). Prace magisterskie muszą spełniać określone wymagania merytoryczne i formalne, podane do wiadomości studentów na stronie internetowej naszego kierunku. Zagadnienia odnoszące się do prac dyplomowych omawiane są także podczas seminariów dyplomowych. Potwierdzeniem osiągnięcia efektów uczenia się są przygotowane przez studenta prezentacje i prace pisemne. WZZJK co trzy lata dokonuje weryfikacji wybranych losowo

prac dyplomowych pod kątem tematyki oraz ich jakości w celu podjęcia ewentualnych działań naprawczych.

Z uzyskanych informacji ze źródeł zewnętrznych wynika, że studenci naszego kierunku biorą aktywny udział w różnych formach kształcenia podyplomowego i tak np. w roku 2000/21 spośród ogólnej liczby osób 930 biorących udział w poszerzaniu i pogłębianiu swojej wiedzy i umiejętności studenci nasi stanowili 344 osoby (ERUDIO); w Akademii Zdrowia specjalizację ukończyło 40 absolwentów. Absolwenci nasi kończą również kształcenie podyplomowe w Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych oraz w naszej Uczelni w ramach projektu *Nowe czasy, nowe kompetencje*.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Wyznacznikiem dla strategii zatrudniania pracowników jest „Europejska Karta Naukowca” i „Kodeks Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych” zawierające podstawowe zasady, którymi powinny kierować się instytucje działające w sferze B+R oraz organizacje finansujące badania. Uniwersytet Medyczny w Łodzi, jako instytucja, która skutecznie wdraża zasady Karty i Kodeksu, został wyróżniony przez Komisję Europejską znakiem – HR Excellence in Research. Przyszli kandydaci przystępują do konkursu, który odbywa się zgodnie z Zarządzeniem nr 11/2020 ze zm. (**Załącznik: Zarządzenie nr 11/2020 ze zm. Zarządzenie 128/2020**). Celem regulaminu jest ustalenie procedury przeprowadzania otwartego konkursu, poprzedzającego zatrudnienie nauczyciela akademickiego. W celu wysokiej jakości i przejrzystości procesu rekrutacji do której obliguje Certyfikat HR Excellence nadany przez Komisję Europejską dla członków Komisji Konkursowych na pracowniczej platformie e-learningowej, w roku akademickim 2020/21 zorganizowano szkolenie odnośnie rekrutacji nauczycieli akademickich. Odnosiło się ono do poszczególnych etapów procesu rekrutacji, między innymi opisywało schemat rozmowy kwalifikacyjnej, propozycje pytań dla kandydata. Wyżej podjęte działania zapewniają obiektywizm, jawność i przejrzystość, egalitaryzm procesu rekrutacji, efektem czego jest sprawiedliwa analiza potencjału kandydata jako naukowca lub dydaktyka. Ogłoszenia o konkursie są publikowane na stronach: www.bip.umed.pl; www.bazogloszen.nauka.gov.pl; www.euraxess.pl/jobs/search oraz w mediach społecznościowych. Na stanowisku nauczyciela akademickiego może być zatrudniona osoba spełniająca wymagania określone w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, ze zm.) i Regulaminie Uczelni. Natomiast wymagania jakie musi spełnić kandydat na określone stanowisko zamieszczone są w Zarządzeniu nr 101/2019 z dnia 5 listopada 2019 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie Regulaminu wymagań kwalifikacyjnych niezbędnych do zajmowania stanowisk nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi ze zm. (**Załącznik: Zarządzeniu nr 101/2019 ze**

zm. Zarządzenie nr 64/2021). Informacje na temat zatrudnienia w uczelni są powszechnie dostępne na stronie <http://kariera.umed.pl>. Co najmniej 75% godzin zajęć jest prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy. Za obsadę kadrową poszczególnych zajęć odpowiadają kierownicy jednostek, w ramach których realizowane są zajęcia lub grupy zajęć zgodnie z procedurą uzyskiwania upoważnień do prowadzenia wykładów i seminariów przez nauczycieli akademickich na kierunku pielęgniarstwo oraz procedurą uzyskiwania upoważnień do prowadzenia wykładów, seminariów przez nauczycieli akademickich niebędących samodzielnymi pracownikami nauki, posiadających kompetencje i doświadczenie adekwatne do prowadzonych zajęć (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/12**).

W celu efektywnego wdrożenia, przyspieszenia i ułatwienia procesu adaptacji pracownikom nowo zatrudnionym w UM opracowano procedurę procesu adaptacji pracowników nowo zatrudnionych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi zamieszczoną w Zarządzeniu nr 105/2020 (**Załącznik: Zarządzenie nr 105/2020**). Jest to okres w którym weryfikowane są kompetencje pracownika jego wiedza, umiejętności i postawy. Za realizację tych działań odpowiada przełożony danego pracownika. W przypadku doraźnej potrzeby uzupełnienia kadry dydaktycznej, w przypadkach nieprzewidzianych dopuszcza się zatrudnienie na umowach cywilno-prawnych. Na kierunku pielęgniarstwo ogólna liczba zatrudnionych nauczycieli akademickich wynosi 116 osób. Szczegółową strukturę zatrudnienia przedstawiono w załączonych tabelach (**Załącznik – Kadra Dydaktyczna**).

Nauczyciele, którzy zgodnie z planem studiów realizują zajęcia metodą e-learning mają ukończone kursy z zakresu przygotowania i zarządzania treścią na platformach e-learningowych. Kursy zostały umieszczone na platformie e-learning: Moodle krok po kroku; TEAMS krok po kroku; Big Blue Button krok po kroku. Zdalne nauczanie wspiera także film umieszczony na stronie <https://umed.pl/platforma-do-e-learningu-moodle/>. W obecnej sytuacji epidemiologicznej wszystkie zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik na odległość są na bieżąco kontrolowane przez Władze Uczelni, a studenci i nauczyciele w powyższym zakresie otrzymali wsparcie.

Nauczyciele kierunku pielęgniarstwa posiadają doświadczenie i kompetencje istotne z punktu widzenia prowadzonych przez osobę zajęć. Doświadczenie i kompetencje praktyczne nauczyciele zdobywają w naszym Uniwersytecie jak i poza naszą instytucją.

Nauczyciel naszego kierunku był redaktorem pierwszej w Polsce książki z zakresu w interoperacyjności w pielęgniarstwie „Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej. ICNP® w praktyce pielęgniarskiej” oraz informatyki pielęgniarskiej „E-zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie” (<https://pzwl.pl/Miedzynarodowa-Klasyfikacja-Praktyki-Pielęgniarskiej.-ICNP-w>

ppraktycepielęgniarskiej,13397125,p.html?wpzwl&gclid=Cj0KCQjw5PGFBhC2ARIsAIFIMNdjU9eh4V1WxOjXGq-Fa-mKeMDVReogNvh2Nr72vxY-Byu_V8n-n8EaAqSIEALw_wcB; <https://pzwl.pl/E-zdrowie.-Wprowadzenie-do-informatyki-w-pielęgniarstwie,76599787,p.html>)

Dorobek naukowy pracowników kierunku pielęgniarstwa oraz nowe doświadczenia badawcze są systematycznie włączane do treści kształcenia przedmiotów, tak, aby studenci uzyskiwali wiedzę jak najbardziej aktualną w danym obszarze. Na ocenianym kierunku nauczyciele akademicy do pracy badawczej włączają również studentów. Najczęstszą formą współpracy jest przygotowywanie prac magisterskich o charakterze badawczym. Studenci są również włączeni w prace badawcze w ramach nawiązanej współpracy z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi oraz Radą Pracodawców. O osiągnięciu wysokich kompetencji z zakresu działalności naukowej studentów kierunku pielęgniarstwo świadczy ich współudział w licznych publikacjach naukowych (w ostatnich 5 latach 13 prac oryginalnych - 117 punktów MNiSW).

Standard jakości kształcenia 4.1a

Na kierunku pielęgniarstwo kadra dydaktyczna spełnia wszystkie wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. Nauczyciele akademicy posiadają wysokie kwalifikacje i kompetencje, są doświadczeni w zakresie działalności dydaktycznej i naukowej głównie w dziedzinie nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych, w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć, zapewniającym realizację programu studiów w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Cechują się otwartością, elastycznością a w swoich działaniach kierują się misją UM oraz kierunku, którą w pełni akceptują i utożsamiają się z nią.

Zajęcia z grupy A, B i C prowadzone są przez nauczycieli akademickich lub inne osoby posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym do prowadzenia zajęć, z wykluczeniem zajęć obejmujących treści kształcenia z zakresu opieki pielęgniarskiej. W tym przypadku zajęcia są przypisane nauczycielom akademickim lub innym osobom posiadającym prawo wykonywania zawodu pielęgniarki oraz co najmniej roczną praktykę zawodową w zakresie właściwym do prowadzenia przedmiotu.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka rozwojowa kadry ściśle związana jest z koniecznością zaspokojenia podstawowych celów Uczelni związanych z działalnością dydaktyczno-naukową ze szczególnym uwzględnieniem jej odnawialności i kształceniem nowej kadry, co jest niezbędne przy ubieganiu się samodzielnych

pracowników nauki o tytuł profesora. Nauczyciele akademicy mają obowiązek zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych. Polityka Uczelni wspiera rozwój kadry poprzez aktywizację pracowników do badań naukowych, podwyższanie aktywności pracowników naukowych w pozyskiwaniu środków na badania naukowe, magistrów pielęgniarstwa w zwiększaniu liczby nowych doktoratów, nowe habilitacje, organizowanie zespołów badawczych ds. współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi, zwiększanie możliwości zmiany zatrudniania ze stanowisk dydaktycznych na stanowiska badawczo-dydaktyczne oraz badawcze, co przekłada się na lepszą dydaktykę i naukę na kierunku Pielęgniarstwo. Kadra dydaktyczna korzysta z dofinansowania wyjazdów ze środków dydaktycznych poszczególnych Zakładów/Oddziałów Klinicznych oraz z finansowania publikacji artykułów według Zarządzenia nr 133/2020 ze zm. **(Załącznik: Zarządzenie nr 133/2020 ze zm. Zarządzenie 30/2021)**. W ostatnich sześciu latach na Wydziale Nauk o Zdrowiu zostało nadanych 16 stopni doktora habilitowanego, 30 stopni doktora. Ponadto 50 pracowników Uczelni uzyskało tytuł profesora.

W celu właściwego zarządzania pracownikami, określeniu ich kluczowych kompetencji istotnych z punktu widzenia procesu kształcenia, awansów zawodowych, ustalenia mocnych i słabych stron, a co za tym idzie rozwoju pracownika nauczyciele akademicy podlegają obiektywnej i bezstronnej ocenie ze strony studentów, przełożonych, Komisji Oceniającej zgodnie z Procedurą oceny nauczyciela akademickiego, której celem jest ustalenie stopnia wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków, o których mowa w ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym i w Statucie, oraz w zakresie przestrzegania prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej, przewidzianych na danym stanowisku **(Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/07)**.

Nauczyciel akademicki podlega ocenie okresowej, nie rzadziej niż raz na cztery lata, zgodnie z Zarządzeniem nr 73/2020. Określa ono zasady, kryteria i tryb przeprowadzania oceny okresowej nauczycieli akademickich. Kryteria dokonywania oceny zależą od zajmowanego stanowiska. Są one odmienne dla grupy badawczej, badawczo-dydaktycznej oraz dydaktycznej. Oceny nauczycieli akademickich dokonuje powołana przez Senat Wydziałowa Komisja Oceniająca oraz Odwoławcza w oparciu o Zarządzenie nr 134/2020 **(Załączniki: Zarządzenie nr 73/2020 i Zarządzenie nr 134/2020)**. Komisja ta ocenia nauczyciela na podstawie danych, zawartych w systemie kadrowo-płacowym, w bazie bibliografii pracowników Uczelni, w systemie obsługi studiów U10 oraz wypełnionego przez nauczyciela akademickiego formularza, zawierającego, wyniki hospitacji, gdy była taka wymagana, artykuły poświęcone metodyce nauczania oraz opinię przełożonego, dotyczącą wykonywania przez niego obowiązków, przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej.

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na kierunku pielęgniarstwo podlegają również semestralnej anonimowej ocenie przez studentów w oparciu o Uchwałę 140/2017 (**Załącznik: Uchwała 140/2017**). Szczegółową analizę otrzymanych wyników sporządza WZZJK. Jak z niej wynika w roku akademickim 2019/2020 została przeprowadzona w semestrze zimowym w odniesieniu do 97, a w semestrze letnim 88 osób. Ogólna analiza wyników wskazuje na wysoki poziom ocen we wszystkich badanych aspektach. W semestrze zimowym dominująca grupa nauczycieli 85,6% uzyskała ocenę w zakresie od 4,5 do 5,0 (w skali 5-1). Jedynie 2,1% nauczycieli uzyskało punktację poniżej 4,0. Podobnie w semestrze letnim 2019/2020 również dominująca grupa nauczycieli 77,3% uzyskała ocenę w zakresie od 4,5 do 5,0, granicach od 4,49 do 4,0 mieściła się 12,5% nauczycieli. Punktację poniżej 4,0 uzyskało 10,2% nauczycieli. W przypadku oceny negatywnej oraz 20% najniżej ocenionych nauczycieli odbywają się rozmowy Prodziekana ds. Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa w celu omówienia działań naprawczych i pro jakościowych. Rekomendacje po analizie wyników ankiet ewaluacyjnych dotyczą zapoznania najniżej ocenionych osób z treścią uwag do nich kierowanych, szkolenia z zakresu komunikacji i innych umiejętności „miękkich” dla wykładowców i z zakresu przygotowania i przedstawienia prezentacji multimedialnych (PowerPoint, Prezi), przeprowadzenia hospitacji zajęć nauczycieli najniżej ocenionych.

Również raz do roku przełożony dokonuje rozmowy ewaluacyjnej, celem której jest ocena wzrostu umiejętności dydaktycznych, metodologicznych, interpersonalnych oraz ustalenie ścieżki rozwojowej nauczyciela w tym podtrzymanie motywacji do rozwoju i doskonalenia zawodowego. Główny wniosek wynikający z analizy rozmów to dalsze ułatwianie i stymulowanie mobilności kadr naukowych i dydaktycznych między sektorami akademickimi a pozaakademickimi i między ośrodkami akademickimi w kraju i za granicą oraz uwzględnianie międzynarodowych trendów wymiany nauczycieli.

Ocena nauczyciela akademickiego to także hospitacje, odbywające się stosownie z Procedurą hospitacji i opiniowania przebiegu zajęć i w oparciu o regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych w Zarządzeniu nr 60/2019 z dnia 25 lipca 2019r w sprawie wprowadzenia Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych (**Załącznik: Procedura: WNoZ/WZZJK/04, Zarządzeniu nr 60/2019**).

Analiza wyników hospitacji związanych z weryfikacją efektów kształcenia dokonywana jest raz w roku, na podstawie protokołów z hospitacji. Ogólna ocena poziomu zajęć wszystkich osób hospitowanych planowo i nieplanowo ukształtowała się na poziomie wysokim (27-25 pkt) przy maksymalnej liczbie punktów 27. Szczegółowy raport z hospitacji zawarty jest w sprawozdaniu WZZJK.

Możliwość awansu zawodowego tzw. ścieżkę kariery nauczyciela akademickiego, uwzględniającą indywidualne możliwości rozwoju w obszarze dydaktycznym lub badawczym, przedstawia

Pismo okólne nr 2/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie Ścieżki Kariery w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Motywację do awansu stanowi nie tylko prestiż zajmowanego stanowiska, ale również gratyfikacje finansowe (**Załącznik – Pismo Okólne 2/2020**). Zgodnie z Zarządzeniem nr 73/2021 z dnia 17 czerwca 2021 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie Regulaminu przyznawania nagród Rektora nauczycielom akademickim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi nauczyciele mogą otrzymać nagrodę Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, wynalazcze, całokształt dorobku, osiągnięcia promujące Uczelnię oraz wyróżniające się osiągnięcia we współpracy międzynarodowej. Zgodnie z w/w Zarządzeniem pracownik może również otrzymać nagrodę specjalną dla wyróżniającego się nauczyciela akademickiego przyznaną z inicjatywy studentów (**Załącznik: Zarządzenie nr 73/2021**).

Pracownicy systematycznie biorą udział w kursach, warsztatach, szkoleniach oraz konferencjach naukowo-szkoleniowych.

Polityka kadrowa naszego kierunku dba o wysokie kompetencje naszych pracowników i daje liczne bodźce do ich podnoszenia na coraz wyższy poziom. Uniwersytet Medyczny w Łodzi stwarza dogodne warunki do podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych i naukowych naszych pracowników poprzez bogatą ofertę szkoleń dla kadry akademickiej. Nauczyciele akademicy mają możliwość udziału w organizowanych przez Uczelnię szkoleniach, których celem jest podniesienie kompetencji pracowników dydaktycznych w tym poszerzenie warsztatu pracy w zakresie stosowania nowych metod dydaktycznych. W latach 2017-2019 prowadzony był projekt „Ready to Teach!” Innowacyjny Program Rozwoju Kadry Dydaktycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, w ramach którego organizowane były szkolenia dotyczące m. in. Technik prowadzenia zajęć, przygotowania do prowadzenia zajęć w formie e-learningu, aktywizacji studentów metodą SLC – Student Centered Learning i tutoringu. Nauczyciele mają też możliwość korzystania ze szkoleń z zakresu metodyki nauczania organizowanych przez Centrum Edukacji Medycznej, Centrum Symulacji Medycznych. Nauczycieli w ramach edukacji zawodów medycznych z całego świata uczestniczyli w konferencjach organizowanych przez AMEE – An International Association for Medical Education (rok 2017 i 2021). W sesjach plenarnych, sympozjach i praktycznych warsztatach nauczyciele nie tylko pogłębiali swoją wiedzę edukacyjną ale również dzieli się swoimi doświadczeniami. W 2018 roku na naszym kierunku w CSM zorganizowano szkolenie dotyczące użytkowania programu Prezi. W 2017 roku odbyło się szkolenie nauczycieli kierunku pielęgniarstwo z aplikacji Dorothea; wykorzystanie narzędzia IT w dydaktyce. W celu wspierania działalności gospodarczej pracowników uczelni i studentów w UM w Łodzi utworzono Inkubator Przedsiębiorczości jako jednostkę ogólnouczelnianą. Pełni ono

kluczową rolę wspierającą rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych i innych podmiotów środowiska ekonomiczno- społecznego w tym akademickiego.

Pracownicy Centrum Informacyjno-Bibliotecznego w ramach projektu „Operacja - Integracja!” Zintegrowany Program Uniwersytetu Medycznego w Łodzi prowadzą szkolenia dla kadry dydaktycznej w zakresie posługiwania się profesjonalnymi bazami danych z dziedziny nauk biomedycznych oraz ich wykorzystania w procesie kształcenia studentów. Kadrze naukowo - dydaktycznej została przedstawiona oferta składająca się z 20 tematów, których zakres merytoryczny dotyczy, poza bazami danych, także modeli publikacji Open Access, Otwartej Nauki, Otwartych Danych, prawa autorskiego oraz zagadnień bibliometrycznych. Uczestnicy warsztatów otrzymują certyfikaty potwierdzające nabycie nowych kompetencji w danym temacie.

Wśród wielu wydarzeń znaczącym było powołanie w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi Komisji ds. Komercjalizacji dobra wytworzonego przez pracowników UM pod nazwą „System dokumentacji i wsparcia prac pielęgniarских ADPIECare Dorothea”. Rozpoczęto prace wdrożeniowe produktu, mające na celu doprowadzenie do wykorzystania rozwiązań IT w praktyce. Jest to system usprawniający dokumentację pracy pielęgniarek. Studenci korzystają z niego zarówno podczas zajęć stacjonarnych jak i pracy własnej (<https://pielegniarki.umed.pl/login.html>). Cyfryzacja ochrony zdrowia to kamień milowy w dostępie do danych pozwalających na precyzyjny dobór interwencji, a wzrost dojrzałości społeczeństwa w tym zakresie zdecydowanie przybliży zindywidualizowanie planowania programów polityki zdrowotnej. Pielęgniarki są podwykonawcami danych w podmiotach leczniczych, stąd wprowadzone przez nie dane mają wpływ na powstawanie np. rozwiązań sztucznej inteligencji. W celu poprawy jakości i wydajności opieki zdrowotnej z punktu widzenia pielęgniarki i pacjentów Uczelni naszej preferowany jest EHR -elektroniczny system pacjenta. <http://pielegniarstwo.umed.lodz.pl/akredytowane-przez-miedzynarodowa-rade-pielegniarek-icn-centrum-badania-i-rozwoju-miedzynarodowej-klasyfikacji-praktyki-pielegniarskiej-icnp-przy-uniwersytecie-medycznym-w-lodzi/>.

Biorąc pod uwagę konieczność tworzenia bezpiecznych miejsc pracy oraz uwzględniania praw pracowników nasza Uczelnia zgodnie z przepisami pracy chroni pracownika poprzez zwalczanie patologii w zatrudnieniu takich jak: mobbing, molestowanie, molestowanie seksualne, dyskryminacja, zatrudnianie "na czarno", zatrudnianie w oparciu o umowy cywilnoprawne gdy spełnione są warunki zatrudnienia pracowniczego. W związku z powyższym powołano Komisję ds. przeciwdziałania mobbingowi. Skład i regulamin pracy komisji określa Zarządzenie nr 72/2019 oraz wprowadzony Regulamin polityki przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi ze zm. **(Załącznik: Zarządzenie nr 72/2019 ze zm. Zarządzenie 63/2021)**. Jednakże wychodząc z założenia, iż pracownik ma również obowiązki, z których musi się

wywiązywać w sposób odpowiedzialny i rzetelny, w Uczelni działa również Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich zgodnie z Zarządzeniem nr 115/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie powołania Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich na okres kadencji 2020-2024 (**Załącznik: Zarządzenie 115/2020 ze zm. Zarządzenie 9/2021**).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Jednostka dysponuje infrastrukturą umożliwiającą pełną realizację programu kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo. Mocne strony jednostki to dysponowanie zapleczem dydaktyczno-naukowym o wysokiej jakości oraz systematyczne podejmowane działań mających na celu monitorowanie warunków kształcenia oraz doskonalenie obecnej infrastruktury. W skład aktualnie wykorzystywanej infrastruktury należy m. in. Centrum Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego, Centrum Symulacji Medycznych, laboratoria naukowo-badawcze, Strefa Wiedzy i Innowacji, Centrum Nauczania Języków Obcych, budynek dydaktyczny przy ul. Jaracza 63, a także infrastruktura w ramach szpitali klinicznych oraz podmiotów leczniczych zewnętrznych. W pomieszczeniach w/w znajdują się m.in.: sale wykładowe, seminaryjne, laboratoria, pracownie komputerowe, ćwiczeniowe wyposażone w sprzęt niezbędny do kształtowania praktycznych umiejętności zawodowych, oprogramowanie, środki audiowizualne i pomoce dydaktyczne. W Centrum Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego wyodrębniono bazę dydaktyczną wyposażoną w unowocześnioną infrastrukturę w celu podniesienia jakości kształcenia. W skład części dydaktycznej wchodzi aule: Aula Północna na ponad 1000 osób jest jedną z największych i najbardziej reprezentacyjnych auli w środkowej Polsce, Aula Zachodnia mieszcząca 340 studentów oraz Wschodnia obejmująca 260 miejsc. Aule wyposażone są w nowoczesne rozwiązania techniczne, w przypadku Auli Północnej – system audiowizualny oraz system umożliwiający wykorzystanie technik przesyłania dźwięku i obrazu oraz system tłumaczeń symultanicznych. Sale laboratoryjne i wykładowe wyposażone są w tablice interaktywne, rzutniki multimedialne, wizualizery oraz urządzenia rejestrujące obraz i dźwięk oraz ich transmisję. Sale komputerowe mieszczą łącznie 180 stanowisk dydaktycznych wyposażonych w nowoczesny sprzęt komputerowy, szybką łączność internetową oraz system do prezentowania treści na wszystkich stanowiskach jednocześnie. W ramach Centrum Innowacji i Transferu Technologii (CIIT UM w Łodzi) w celu połączenia obszaru nauki z biznesem utworzono HumanLab – uczelniany kompleks laboratoriów Uniwersytetu Medycznego, który obejmuje uczelniane laboratoria takie jak: Laboratorium Badań Materiałowych, Antropometrii Trójwymiarowej, Dydaktyki Medycyny Stanów Nagłych, Funkcji Narządów Zmysłów, Regulacji Ciśnienia Tętniczego i Funkcji Autonomicznego Układu Nerwowego, Ruchu i Wydolności

Fizycznej Człowieka „DynamoLab”, Mikroskopii Wirtualnej, Nauczania Przedklinicznego w Stomatologii oraz Komórki i Biologii Molekularnej. Buduje on szerokorozumianą współpracę z ośrodkami badawczymi całego świata. (<http://ciitt.umed.pl/humanlab/>).

W kompleksie przy pl. Hallera 1 funkcjonuje Centrum Sportu UM w Łodzi z pełnowymiarową pływalnią oraz halą sportową z widownią (766 miejsc) i strefą odnowy biologicznej. Pływalnia kryta posiada nieckę basenową o wymiarach: 25 m długości x 12,5 m szerokości – 5 torów o głębokości 1,2 m do 1,9 m oraz optymalnej temperaturze wody ok. 28°C. Obiekt posiada: szatnie (2 damskie i 2 męskie – szafki, toalety, natryski), suszarki do suszenia włosów. Na wyposażeniu pływalni znajdują się przybory do nauki i doskonalenia pływania: deski (trzy rodzaje), płetwy, łapki (wiosetka), makarony. W centrum Sportu jest też pełnowymiarowe boisko 20 m x 40 m z możliwością podziału na 3 sektory. W Centrum prowadzone są zajęcia z wychowania fizycznego i metodyki nauczania ruchu. Centrum posiada dużą ofertę zajęć dla studentów (aerobic, judo, nordic walking, pilates, pływanie, zajęcia relaksacyjno – oddechowe, samoobrona, piłka siatkowa, oraz stretching, siłownia, ćwiczenia kształtujące sylwetkę, tańce, tenis ziemny i stołowy, gry zespołowe), dla pracowników a także komercyjną. (<http://centrumsportu.umed.pl/>).

Umiejętności językowe nasi studenci mogą kształcić w powołanym w 1956r. Centrum Nauczania Języków Obcych jako jednostki międzywydziałowej, która w 2018 przeszła gruntowną renowację i powstało nowoczesne CNJOUm mieszczące się w budynku położonym na Pl. Hallera 1B. W Centrum utworzono strefy relaksu dla studentów w nowoczesnym stylu, a także zorganizowano warunki umożliwiające integrację wszystkich studentów. Sale dydaktyczne wyposażone są w monitory interaktywne lub tablice multimedialne z laptopami oraz tablice sucho ścieralne. W każdej sali jest nagłośnienie dostosowane do odtwarzania nagrań – wypowiedzi obcojęzycznych.

W budynku uczelnianej biblioteki przy ulicy Muszyńskiego 2 w ramach realizacji projektu BRaIn w 2016r. otworzono Strefę Wiedzy i Innowacji, w której zlokalizowane jest Centrum Informacyjno-Biblioteczne, Biuro Nauki, Strategii i Rozwoju, Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Inkubator Przedsiębiorczości oraz Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Powstały tu między innymi m.in.: sale konferencyjne, pokoje do pracy indywidualnej i grupowej, strefy relaksu oraz przestrzeń potrzebna dla rozwijania projektów. Wprowadzono także nowe usługi oparte o wykorzystanie najnowszych technologii teleinformatycznych i mediów cyfrowych, dzięki którym można zarówno wspierać akademickie nauczanie, jak i rozszerzać działalność innowacyjną. W obszarze strefy znajduje się również siedziba konsorcjum EIT Health Poland – platformy współpracy międzynarodowej w obszarze aktywnego życia i zdrowego starzenia się. (<https://umed.pl/strefa-wiedzy-innowacji-uniwersytetu-medycznego-lodzi-uroczyste-otwarcie/>). Nowocześnie wyposażony 4-kondygnacyjny budynek Centrum Biblioteczno-Informacyjnego (CIB) o powierzchni ponad 5 tys. m² oferuje

dwu- i sześciuosobowe pokoje indywidualnej nauki, salę szkoleniową i stanowiska komputerowe. W całym budynku jest bezprzewodowy dostęp do Internetu. W Uniwersytecie działają systemy informatyczne służące obsłudze studentów i procesu kształcenia zgodnie z procedurą organizacji zajęć i obsługi toku studiów (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/15**). Należą do nich: Uczelnia XP, Uczelnia 10, Wirtualna Uczelnia, Platforma Moodle.

Nauczyciele akademicy jak i studenci mają pełny dostęp do wyżej wymienionych pomieszczeń, które umożliwiają pełną realizację efektów uczenia się zarówno w formie kontaktowej jak i pracy zdalnej. Infrastruktura obejmuje oprogramowanie dostępne dla pracowników i studentów. Mają oni możliwość korzystania z bezpłatnej usługi Microsoft Office 365 oraz programu Statistica 13.3. Uczelnia nasza zapewnia dostęp do sieci WiFi oraz sieci oprogramowania, dzięki czemu studenci jak i nauczyciele mogą korzystać z zasobów teleinformatycznych i sieciowych.

Przedstawiona powyżej infrastruktura dostępna jest dla osób z niepełnosprawnością. W budynkach zapewnione są wolne od barier poziome i pionowe przestrzenie komunikacyjne. Budynki wyposażone są w windy osobowe. W budynkach zastosowano rozwiązania architektoniczne, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa zlokalizowany jest w budynku przy ulicy Jaracza 63. Powierzchnia użytkowa całego obiektu 1654,92 m², w tym piwnicy 396,92 m², parteru 408,22 m², I piętra 279,82 m², II piętra 288,56 m², III piętra 281,41 m². W budynku są m. in. sale wykładowe, seminaryjne, 2 pracownie umiejętności pielęgniarstkich: sala porodowa i sala podstaw opieki położniczej, pracownia umiejętności położniczych. Pracownie są wyposażone w sprzęt niezbędny do realizacji procesu dydaktycznego. (**Załącznik: wyposażenie pracowni umiejętności**). W całym budynku jest bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Myśląc o wysokiej jakości kształcenia praktycznego poprzez zastosowanie symulacji medycznych w 2016r. powołano do życia uchwałą nr 487/2016 Senatu UM w Łodzi wieloprofilowe Centrum Symulacji Medycznej o powierzchni 4,5 tys. m². W jego ramach powstał doskonale wyposażony szpitalny oddział ratunkowy (2 sale SOR i sala przedszpitalna), 2 sale intensywnej terapii, 2 bloki operacyjne, 2 sale porodowe, 2 sale do ćwiczeń umiejętności pielęgniarstkich, 2 sale pielęgniarstkie wysokiej wierności, 3 sale laboratoryjnego nauczania umiejętności klinicznych, 2 sale do nauki umiejętności chirurgicznych, 2 pracownie nauki umiejętności technicznych, 4 sale symulacji z zakresu BLS, 2 sale symulacji z zakresu ALS, 4 sale do ćwiczeń umiejętności położniczych oraz 1 pomieszczenie do briefingu i 10 sal egzaminu OSCE, symulator karetki. Wyżej wymienione pomieszczenia wyposażone są w nowoczesne trenażery, fantomy, symulatory odzwierciedlające realne warunki

pracy pracowników ochrony zdrowia co można zobaczyć na Wirtualnym spacerze po CSM dostępnym jest na stronie <https://centrumsymulacjimedycznych.umed.pl> oraz <https://zwiedzajkraj.pl/csm-lodz>. **(Załącznik: wyposażenie CSM)**. CSM to również miejsc szkoleń dla nauczycieli akademickich podnoszących ich kwalifikacje zawodowe w zakresie merytorycznym i metodycznym. Wychodząc naprzeciw potrzebom studentów na terenie Centrum stworzono strefę relaksu. Jest to strefa wolna od hałasu, w której studenci mają zapewnione warunki do odpoczynku i nauki (są one wyposażone między innymi w hamaki, sofy, stoły, kwiaty, gabloty, mini część bufetową, część do modlitwy, crossbooking itp.). (<http://abk.umed.pl/pliki/Oferta-Sponsorska.pdf>).

Praktyki zawodowe odbywają się w sposób zindywidualizowany pod opieką pielęgniarki będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą pod nadzorem kierownika praktyk zawodowych naszej Uczelni. Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki będącej pracownikiem danego podmiotu leczniczego, wykonującego działalność leczniczą, w której odbywa się praktyka a nadzór nad realizacją sprawuje kierownik praktyk zawodowych. Praktyki realizowane są w wymiarze 200 godzin (10 ECTS). Placówki, w których odbywa się kształcenie praktyczne posiadają wysoki standard realizowanych świadczeń zdrowotnych, poparty uzyskanym certyfikatem akredytacyjnym, co pozwala na realizację zaplanowanych umiejętności praktycznych. Student zobowiązany jest do złożenia podania kierowanego do Prodziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu ds. Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa wraz z pisemną zgodą Dyrekcji placówki i oświadczeniem potwierdzającym możliwość realizacji efektów uczenia się określonych w standardzie.

Standard jakości kształcenia 5.2

Centrum Informacyjno-Biblioteczne (CIB) zapewnia dostęp do księgozbiorów archiwalnych, zbiorów bibliotek wydziałowych, rozbudowanej bazy cyfrowej wydawnictw polskich i zagranicznych, wolny dostęp do księgozbioru, książkomaty, samoobsługowe drukarki i kopiarki oraz bezprzewodowy Internet w całym budynku. Prace biblioteczne prowadzone są w zintegrowanym bibliotecznym systemie komputerowym Symphony (gromadzenie, katalogowanie, udostępnianie, inwentarz, katalog z możliwością dokonywania rezerwacji i zamówień książek). CIB dysponuje katalogami elektronicznymi tj. OPAC (Symphony), Komputerowy Katalog Kartkowy (katalog alfabetyczny książek i czasopism), katalogi ŁASB (Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej), NUKAT – centralny katalog zbiorów polskich bibliotek naukowych, KaRo – katalog rozproszony bibliotek polskich, katalogi Biblioteki Narodowej. Łódzka Regionalna Biblioteka Cyfrowa CYBRA (<http://cybra.lodz.pl/dlibra>) - udostępniane wydawnictwa Uczelni. Katalog UM to 2 432 obiekty cyfrowe. CIB prowadzi usługi biblioteczne online: katalog z możliwością składania zamówień na książki, rezerwacji książek do wypożyczenia, przedłużania terminów zwrotów książek; powiadamianie-mailem o zbliżających się

terminach zwrotu; dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych również spoza sieci uczelnianej; kursy i szkolenia biblioteczne (e-learning); formularz zapytań do bibliotekarza. CIB posiada bazy bibliograficzno-abstraktowe i pełnotekstowe, bazy książek elektronicznych, bazy własne UM oraz narzędzia do korzystania i obsługi zasobów elektronicznych. Zasoby CIB to zbiory: 345 920 vol./jedn., w tym: książki 220 574 vol., czasopisma 89 837 vol., zbiory specjalne 35 509 jedn., czasopisma bieżące: 195 tytułów, w tym 164 prenumerowane, w tym 24 tytuły online oraz podręczniki akademickie: 26 283 vol. w wolnym dostępie (**Załącznik: CIB**). Student ma bezpośredni dostęp do znacznej części księgozbioru 24 godziny na dobę. Książki może wziąć z półki i samodzielnie wypożyczyć, bez udziału bibliotekarza. Regały z książkami, mające łącznie 11 km bieżących półek, można łatwo przesuwac po specjalnych szynach, a transport książek z magazynu do wypożyczalni odbywa się taśmociągiem tak skonstruowanym, że książki podczas transportu nie zmieniają swej pozycji. Wdrożony nowy system informacji o dorobku naukowym pracowników Uniwersytetu Medycznego w Łodzi dostępny jest pod adresem <http://publicum.umed.pl>. Wirtualny spacer po CIB dostępny jest na stronie cib.umed.lodz.pl w zakładce informator. Pracownicy CIB w ramach projektu „Operacja - Integracja!” Zintegrowany Program Uniwersytetu Medycznego w Łodzi prowadzą szkolenia dla kadry dydaktycznej w zakresie posługiwania się profesjonalnymi bazami danych z dziedziny nauk biomedycznych oraz ich wykorzystania w procesie kształcenia studentów. Kadra naukowo - dydaktycznej została przedstawiona oferta składająca się z 20 tematów, których zakres merytoryczny dotyczy, poza bazami danych, także modeli publikacji Open Access, Otwartej Nauki, Otwartych Danych, prawa autorskiego oraz zagadnień bibliometrycznych. Uczestnicy warsztatów otrzymują certyfikaty potwierdzające nabycie nowych kompetencji w danym temacie.

Za systematyczną kontrolę infrastruktury UM w Łodzi, która pełni rolę wspierającą działalność dydaktyczną i naukową odpowiada Zarząd Nieruchomości Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz Centrum Informatyczno-Telekomunikacyjne.

Baza sprzętowa podlega systematycznemu monitoringowi dokonywanemu przez kadre dydaktyczną, pracowników inżynierijno-technicznych, obsługę budynku oraz kierownika obiektu. Przy korzystaniu z infrastruktury na kierunku pielęgniarstwa obowiązują ściśle przestrzegane zasady bezpieczeństwa. We wszystkich pomieszczeniach są niezbędne oznaczenia dotyczące drogi ewakuacyjnej i zagrożeń związanych z przebywaniem i pracą w tych pomieszczeniach. Studenci na pierwszym semestrze studiów muszą odbyć obowiązkowe szkolenie z bezpieczeństwa i higieny pracy (on-line). Regularnie przeprowadzane są alarmy p/pożarowe zgodnie z obowiązującymi przepisami. W każdej pracowni, laboratoriach, podmiotach leczniczych obowiązują opracowane przepisy BHP, z którymi studenci zapoznawani są na pierwszych zajęciach. Sprzęt sukcesywnie dostosowywany jest do potrzeb procesu dydaktycznego. Wyposażenie pracowni umiejętności i CSM jest na bieżąco weryfikowane

i modernizowane, tak aby zapewnić studentom osiągnięcie wszystkich zamierzonych efektów uczenia się. Infrastruktura i wyposażenie podmiotów leczniczych jest monitorowane przez opiekunów praktyk zawodowych poprzez wymianę informacji ze studentami powracającymi z praktyk. Studenci na bieżąco mogą zgłaszać swoje uwagi i potrzeby do prodziekanów, opiekuna roku, WZZJK, osób prowadzących zajęcia lub umieszczać je w szafkach poszczególnych nauczycieli akademickich. Kierownicy przedmiotów w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi, którzy stanowią grupę potencjalnych pracodawców dla absolwentów, mają możliwość przekazywania do Centrum zapotrzebowanie na nowe wydawnictwa czasopism i nowe wydania podręczników związanych z prowadzonym procesem kształcenia, o które poszerzane są zbiory biblioteczne.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Pielęgniarstwo utrzymuje stałą współpracę z kluczowymi dla siebie grupami instytucji otoczenia społeczno – gospodarczego w celu zaspokojenia potrzeb krajowego rynku pracy. Strategicznym celem tej współpracy jest utrzymanie wysokiego poziomu jakości kształcenia przy uwzględnianiu potrzeb interesariuszy zewnętrznych. Od wielu lat nawiązywana jest współpraca ze środowiskiem lokalnym, w tym z podmiotami leczniczymi zapewniającymi bazę kształcenia praktycznego i innymi jednostkami kształcenia praktycznego studentów (są to dyrektorzy oraz pielęgniarki pełniące funkcje pielęgniarki naczelnej, przełożonej i oddziałowej placówek opieki zdrowotnej, w których studenci odbywają praktyki), samorządem zawodowym i organizacjami naukowymi w kraju i zagranicą, Co najmniej raz do roku odbywają się wspólne spotkania, na których interesariusze informowani są o zakresie funkcjonowania kierunku, realizacji efektów uczenia się. Obszarem wspólnych działań jest wzajemne uczestniczenie w działaniach na rzecz modyfikacji programu studiów, poprawy jakości kształcenia takich jak: ocena przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych stopnia realizacji efektów kształcenia według opracowanych ankiet i przyjętych wspólnie działań na spotkaniu (Załącznik ankiet – ocena realizacji efektów kształcenia w opinii interesariuszy zewnętrznych i absolwentów naszej Uczelni:

<https://docs.google.com/forms/d/1ywwj3QQQHullIntj3cGFjrTPhftYUeYpp3RtUDVKe4Gg/edit>;

[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2-](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2-KHN7OEJSPZL2PRfRbClO9DsB2wtUNGcQ/viewform)

[KHN7OEJSPZL2PRfRbClO9DsB2wtUNGcQ/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2-KHN7OEJSPZL2PRfRbClO9DsB2wtUNGcQ/viewform)). Przedstawiciele podmiotów leczniczych oraz samorządu pielęgniarek i położnych biorą czynny udział jako przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych w działaniach dydaktycznych, byli członkami Rad Programowo-Dydaktycznych obecnie pełnią te same funkcje w Radach Dydaktycznych (**Załącznik: Akt powołania Rady Dydaktycznej**

Kierunku Pielęgniarstwo). Interesariusze zawsze mają możliwość wyrażenia swojej opinii i sugestii o realizowanym programie kształcenia. Odbywa to się podczas spotkań na Radzie Dydaktycznej.

Zgodnie z Rekomendacją Unii Europejskiej i Ministerstwa Zdrowia w zakresie modelu współpracy uczelni kształcącej na kierunku pielęgniarstwo i / lub położnictwo z podmiotami leczniczymi, na Radzie Dydaktycznej podjęto działania odnośnie powołania Rady Pracodawców. Na poziomie Uczelni powołano zespół do współpracy z podmiotami leczniczymi, Radę Pracodawców w celu współpracy w zakresie prowadzenia badań naukowych przez nauczycieli akademickich. Jednakże z powodu zaistniałej sytuacji sanitarno – epidemiologicznej i niemożności prowadzenia badań w placówkach opieki zdrowotnej zawieszono tę działalność w ostatnim roku akademickim. Wznowiono ją w roku akademickim 2020/21. Do współpracy pozyskano nowe podmioty jak i utrzymano oraz rozwijano współpracę z już wcześniejszymi partnerami. Są to: Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej – Centralny Szpital Weteranów, Miejskie Centrum Medyczne im. dr. Karola Jonschera; Uniwersyteckie Centrum Pediatryczne im. M. Konopnickiej; Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Norberta Barlickiego w Łodzi. Przedstawiciel Rady Pracodawców wchodzi w skład Rady Dydaktycznej.

W ramach nawiązanej współpracy naukowo – badawczej WNoZ z Instytutem Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi w 2021r. kierunek nasz współuczestniczy w realizacji badań naukowych i prac wdrożeniowych. Wspólnie prowadzone badania odnoszą się do określenia czynników i poziomu ryzyka wystąpienia chorób układu ruchu w różnych grupach zawodowych.

W zakresie doskonalenia programów studiów już od roku 2010 realizowany jest projektu ICNP® przy Akredytowanym Centrum Badania i Rozwoju ICNP przy UM w Łodzi. W ramach tej działalności kontynuowana jest współpraca z Międzynarodową Radą Pielęgniarek, Ministerstwem Zdrowia, Szkolnictwa Wyższego, NRPIP, Agencją Oceny Technologicznej i Taryfikacji, Uniwersytetem Medycznym w Gdańsku, Mediolanie, Barcelonie, Porto, Irlandzką Organizacją Pielęgniarską a także krajowymi i międzynarodowymi organizacjami, towarzystwami pielęgniarskimi z Czech, Słowacji, Rosji, Irlandii, Finlandii, Hiszpanii, Portugalii, Włoch (**Załącznik: ACBiR reaktywizacja**). Systematycznie odbywały się seminaria odnośnie jakości opieki pielęgniarskiej między innymi w Bydgoszczy, Rzeszowie, Łodzi, Katowicach, Nysie. Ukazało się wiele publikacji związanych z tą tematyką. Podjęto inicjatywę związaną z wdrożeniem cyfryzacji do ochrony zdrowia, w tym szczególnie aplikacji do dokumentowania zdarzeń medycznych w pielęgniarstwie, którą przedstawiano na wielu spotkaniach między innymi z członkami Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, Rady ds. e-Zdrowia w Pielęgniarstwie, konferencji Ministerstwa Zdrowia dla uczelni kształcących pielęgniarki i położne. Była również omawiana na spotkaniu Podsekretarza Stanu MZ z Krajowymi Konsultantami w dziedzinach pielęgniarstwa.

W dniach 10 – 12 grudnia 2018 r., w Mediolanie odbył się XXI Kongres CNAI, który poświęcony był wymianie doświadczeń we wdrażaniu Słownika interoperacyjności semantycznej – ICNP w Europie. Przedstawiciele poszczególnych Akredytowanych Centrów ICNP przedstawili informacje z wdrożenia ICNP do dydaktyki i praktyki w Wielkiej Brytanii, Portugalii, Polsce, Irlandii, Norwegii oraz we Włoszech.

W ramach ścisłej współpracy z Radą ds. e-Zdrowia w Pielęgniarstwie zajmowano się problematyką pielęgniarstwa. Podczas spotkań przedstawicieli Rady ds. e-Zdrowia w Pielęgniarstwie opracowywano wstępnie projekt szablonów dla standardów planów opieki. W UM w Łodzi kontynuowane są prace nad rozwojem aplikacji wspierającej praktykę pielęgniarską, prowadzone są badania naukowe i nawiązywana współpraca z podmiotami leczniczymi. Aplikacja do dokumentowania zdarzeń medycznych w pielęgniarstwie, rozwijana w UM w Łodzi, wzbogaciła się o wiele katalogów planów opieki między innymi do pielęgniarstwa środowiskowego. Współpracujemy z CSIOZ, NFZ i MZ w zakresie rozwijania cyfryzacji pielęgniarstwa w Polsce. Promujemy i wdrażamy projekt e- dokumentacja pielęgniarska przy współpracy z Działem Rozwoju Systemów Opieki Zdrowotnej Uczelni. Współpraca ze środowiskiem biznesowym to opracowanie oraz wdrażanie systemu umożliwiającego dokumentowanie prac pielęgniarskich oraz prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem międzynarodowych słowników ICNP zgodnie z rekomendacją Rady ds. e-Zdrowia w Pielęgniarstwie przy CSIOZ: Dokumentacja Dorothea.

Prowadzimy także wieloletnią współpracę z Zespołem BPG (The best practice Guide) w programie wspierania pielęgniarek odnośnie przewodników dobrej praktyki opartej na badaniach naukowych tzw. „Złoty Standard”.

Dwa razy do roku studenci uczestniczą w projekcie Wampiriada, przez co wspieramy akcję studenckiego honorowego krwiodawstwa.

Współpracujemy Łódzkim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia w obchodach Światowego Dnia Nadciśnienia Tętniczego oraz ze Szkołą Podstawową nr 79 ul. Pomorska 138 w zakresie działań z Promocji Zdrowia.

Od 2014 roku działa u nas Koło Studentów Pielęgniarstwa przy Polskim Towarzystwie Pielęgniarskim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, które z początkiem 2021 roku uzyskało statut koła naukowego. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat działalność odbywała się na różnych płaszczyznach. Koło działa w środowisku pozauczelnianym reprezentując Uniwersytet w różnorodnych projektach odnoszących się zarówno do młodych odbiorców w wieku 7-9 lat, do uczniów szkół średnich jak i osób starszych. Studenci aktywnie uczestniczyli w Senioraliach, a także przygotowywali spotkania z seniorkami pielęgniarstwa i organizowali warsztaty w DPS. Kolejną płaszczyzną działań koła były przedsięwzięcia

realizowane w Uniwersytecie we współpracy z działem promocji naszej Uczelni. Koło współpracuje z innymi organizacjami umocowanymi w uczelni takimi jak Łódzkie Towarzystwo Studentów Medycyny Laboratoryjnej, Polskie Towarzystwo Studentów Farmacji i innymi. Ogromnym sukcesem zakończyły się warsztaty „Pobieramy bo umiemy”. Uczestniczyło w nich ponad 200 studentów Wydziału lekarskiego. Działalność naukowa koła jest realizowana poprzez pisanie artykułów na tematy wybrane przez studentów. Na chwilę obecną przygotowujemy materiał pod roboczym tytułem: „Wiedza studentów kierunków medycznych i pracowników ochrony zdrowia na temat wybranych zagadnień i postępowania z wirusem HIV”.

Współpracujemy z Edumetrią Akademia Ochrony Zdrowia /Prometrią Akademia Zarządzania Sp. z o.o. Efektem współpracy są publikacje w formie książki: Błaszczak R., Dominiak I., Wojtczak A.: Pielęgniarstwo geriatryczne. Edumetrią Akademia Ochrony Zdrowia, Sopot 2016 (wyd. I); 2017 (wyd. II poprawione i uzupełnione); Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Edumetrią Akademia Ochrony Zdrowia, Sopot 2016 (wyd. I i II uaktualnione); 2017 (wyd. III rozszerzone). W/w podręczniki wykorzystywane są celów dydaktycznych i służą poprawie jakości procesu kształcenia. W wyniku prac podczas organizacji ogólnopolskiego projektu „Podnoszenie kompetencji kadr medycznych uczestniczących w realizacji profilaktycznej opieki psychiatrycznej, w tym wczesnego wykrywania objawów zaburzeń psychicznych” (NPZ na lata 2016-2020) opracowano książkę: Certyfikowany Partner Centrum Zdrowia Psychicznego, praca zbiorowa, redakcja Dominiak I., wstęp Jarema M., Prometrią Akademia Zarządzania, Sopot 2017. Służyła on wsparciu procesu szkoleniowego w ww. projekcie. Brono również udział w projekcie w projekcie PolSenior 2 (2018) – realizacja badań na zlecenie Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (wykonawca projektu: Wołkiewicz – realizacja badań marketingowych i społecznych. Działania te wpływały na większe doświadczenie w pracy zawodowej i prowadzeniu zajęć dydaktycznych.

W ramach projektu „Nowe czasy-nowe kompetencje-unikatowy program kształcenia podyplomowego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi dla pielęgniarek i położnych w odpowiedzi na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne” współpracujemy z: Zakładami Opieki Zdrowotnej na terenie województwa łódzkiego (Łódź, Sieradz, Warta, Tomaszów Mazowiecki).

Współpracujemy z Centrum Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Nauczyciel nasz jest członkiem zespołu opiniującego wniosek pielęgniarka o zwolnienie z obowiązku odbywania specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego, 2019 i 2020 - obecnie aktywne.

Od wielu lat współpracujemy z OIPiP w Łodzi. Braliśmy udział w organizacji konferencji „Pielęgniarko! Bądź bezpieczna w pracy! Odpowiadasz za bezpieczeństwo pracy swoich Koleżanek.”, 2019,

04-04-2019 - 04-04-2019, Łódź, Polska, 2019. Od 2020 roku i nadal nauczyciel nasz jest redaktorem Biuletynu OIPIP. Od 2019 roku współpracujemy z redakcją czasopisma Pielęgniarstwo XXI wieku jako recenzenci.

Jako Uczelnia prowadzimy współpracę z biznesem i utrzymanie długofalowych relacji z absolwentami i pracodawcami. Opiera się ona na realizacji staży odpowiadających potrzebom gospodarki, dzięki którym dochodzi do implementowania zmian w programach kształcenia i zwiększenia wpływu pracodawców na proces kształcenia. Kluczowym staje się utrzymanie długofalowych relacji z absolwentami i pracodawcami. Celem tej współpracy jest: tworzenie programów stażowych w oparciu o potrzeby firmy; zwiększenie wpływu firm na kształtowanie się programów praktyki zawodowej; rozwój kompetencji w zakresie specjalizacji Regionalnych Strategii Innowacji dla województwa łódzkiego; procesy zarządzania (kompletny zbiór ofert staży, ujednolicone procedury rekrutacyjne, spójny katalog usług dla pracodawców); stworzenie przestrzeni do spotkania studentów, władz uczelni, absolwentów i przedsiębiorców; transfer wiedzy i doświadczeń zawodowych w zakresie kształtowania ścieżek kariery, kompetencji kluczowych; poznanie oczekiwań rynku pracy z perspektywy studenta i zasobów akademickich z perspektywy pracodawcy; integracja pracodawców pokrewnych branż. W tym zakresie współpracujemy z następującymi podmiotami: Szpital Powiatowy w Radomsku i Zduńskiej Woli, Uniwersytecki Szpital Kliniczny Barlickiego, Szpital Zakonu Bonifratrów, Centralny Szpital Kliniczny, Szpital Specjalistyczny Brzeziny, Szpital Wojewódzki w Piotrkowie Trybunalskim; centra fizjoterapeutyczne Kamień Milowy, Medicenter, Kinesis, TriMedic; oddziały ratunkowe: Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego, FALCK, Tomaszewskie Centrum Zdrowia; instytucje ochrony zdrowia: NFZ, ZUS, Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne; gabinety dietetyczne i ośrodki sportowe – Mój Dietetyk, Witaminka, Zdrowy Nawyk, Atmosfera, reAktywacja, FlyingRose, Widzew.

Współpracujemy również z ośrodkami szkoleniowymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami rynku pracy. Cele i korzyści płynące z tej współpracy odnoszą się do: zaangażowania interesariuszy mogących doprowadzić do kreatywnych rozwiązań na rzecz kształcenia studentów i zwiększenia ich szans na rynku pracy; wnoszenia do Uczelni kompetencji partnerów realizujących zadania niezbędne do rozwoju Uczelni i kompetencji kluczowych studentów; dostarczania kompetencji/kwalifikacji studentów nie objętych programem studiów; rozwoju Uczelni w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych; budowania wizerunku jako strategicznego partnera i dostawcy wykształconej kadry. Podmioty współpracujące: Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości; Stowarzyszenie Strefa Wsparcia; Polska Akademia Oświaty; Ośrodek Szkoleniowy Microsoft - PC Open – PTI ECDL; Creator Ośrodki Medyczne; WUP i OHP

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacja z otoczeniem społeczno – gospodarczym opiera się na określeniu jednoznacznych zasad i trybu udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie tworzenia programów studiów oraz określania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się. W tym celu opracowano Procedurę udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie tworzenia programów studiów oraz określania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się oraz Procedurę współpracy z instytucjami otoczenia społeczno – gospodarczymi, w tym pracodawców na kierunku pielęgniarstwo (**Procedura WNoZ/WZZJK/08, Procedura -pielęgniarstwo**). Korzyści z powyższej współpracy są obustronne. Interesariusze zewnętrzni aktywnie wpływają na proces jakości kształcenia głównie z zakresu praktyk; współuczestniczą w przygotowywaniu przyszłej kadry pielęgniarskiej zgodnie z własnymi oczekiwaniami; mają możliwość przedstawienia/reprezentowania oczekiwań ze strony otoczenia; korzystnie wpływają na proces kształcenia przyszłych magistrów pielęgniarstwa poprzez motywowanie pracowników akademickich do rozszerzania swojej działalności dydaktyczno-naukowej w celu spełnienia oczekiwań otoczenia. Interesariusze wewnętrzni poprawiają jakość kształcenia; przygotowują wykwalifikowany personel zgodnie z oczekiwaniami środowiska; pomagają w rozpowszechnianiu informacji o kształceniu na naszej Uczelni; kładą nacisk na kształtowanie umiejętności i wiedzy przydatnej praktycznie i naukowo.

Za monitorowanie i doskonalenie form współpracy odpowiedzialny jest przede wszystkim WZZJK, który co najmniej raz w roku organizuje spotkania z interesariuszami zewnętrznymi. Opiekunowie poszczególnych roczników dwa razy do roku, lub częściej w miarę potrzeb, spotykają się ze studentami między innymi w celu uzyskania ich opinii na temat realizacji programów studiów i ewentualnych propozycji działań modernizujących i doskonalących proces kształcenia. Uwagi w/w zagadnień są również przedstawiane przez przedstawicieli studentów na Radzie Dydaktycznej, która odbywa się co najmniej raz w roku akademickim. Uwagi i propozycje studentów są omawiane i w miarę możliwości uwzględniane. Na prośbę studentów od roku akademickiego 2021/22 wprowadzono korektę w planie nauczania na studiach drugiego stopnia.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Uniwersytet Medyczny w Łodzi dokonuje monitoringu i oceny form współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym oraz bada wpływ rezultatów tych działań na program studiów i doskonalenie jego realizacji. Badania uwzględniają udział studenta a koncentrują się na trzech obszarach:

I - Badanie losów zawodowych absolwentów W Uniwersytecie Medycznym w Łodzi prowadzony jest badanie losów zawodowych absolwentów. Podstawowe cele badania to monitoring losów absolwentów UM po zakończeniu edukacji w Uczelni oraz dostarczenie Władzom UM informacji o poziomie kształcenia zawodowego i jego efektywności z perspektywy absolwenta. Dodatkowe cele obejmują ocenę poziomu zdobytych podczas kształcenia w UM kwalifikacji i umiejętności oraz stopnia satysfakcji absolwentów z decyzji o podjęciu nauki w UM. Badanie podejmuje też problematykę jakości kształcenia i organizacji studiów. Problematyka badania obejmuje proces poszukiwania pierwszej pracy oraz uwarunkowania podjęcia lub niepodjęcia pracy zawodowej (lub innej) przez absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (UM). Wyniki badania pozwolą na określenie zatrudnialności absolwentów UM, tj. sprecyzowanie cech i umiejętności dających zdolność do otrzymania i utrzymania satysfakcjonującej pracy, a także predyspozycji do samodzielnego poruszania się po rynku pracy.

II – Ankiety ewaluacyjne. W Uniwersytecie Medycznym w Łodzi realizowane są ankiety ewaluacyjne, celem oceny jakości kształcenia na wszystkich Wydziałach Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Na podstawie ankiet oceniana jest jakość dydaktyki prowadzonej przez nauczyciela akademickiego oraz jakość dydaktyki jednostki naukowo-dydaktycznej. Ankiety przeprowadzane są na wydziałach, po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych, realizowanych w ramach danego przedmiotu. Oceny jakości dydaktyki prowadzonej przez nauczyciela akademickiego dokonują studenci i doktoranci, wypełniając anonimowo ankietę udostępnioną w systemie informatycznym Uczelnia XP. Wyniki ankiet nauczycieli akademickich z oceną bardzo niską i niską lub inną, na podstawie decyzji Dziekana, omawiane są podczas rozmowy doradczo-doskonającej Dziekana z ocenionym nauczycielem akademickim oraz kierownikiem jednostki naukowo-dydaktycznej. Rozmowa stanowi podstawę do zaleceń doradczo-doskonających. Dorocznie organizowana jest również Gala dla Najlepszego Nauczyciela Akademickiego, podczas której wyróżnienia odebrali najlepsi dydaktycy Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wyłonieni na podstawie wyników ankiet wypełnionych przez studentów w danym roku akademickim.

III – Ranking najlepszych pracodawców. W 2019 roku pilotażowo w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi został zorganizowany ranking najlepiej współpracujących pracodawców. Pierwszym etapem rankingu było wypełnienie formularza pracodawcy przyszłości przez przedsiębiorstwa, następnie publikowano profil pracodawców i poddawano ocenie studentów. Prezentacja wyników miała miejsce podczas uroczystej kolacji, na którą zaproszono przedstawicieli firm, przedstawicieli studentów oraz władze Uczelni. Kryteria rankingu obejmowały m.in. opisy stanowiskowe oferowane studentom i absolwentom; wymagania kwalifikacyjne i kompetencyjne wobec kandydatów; opis procesu rekrutacji; możliwe ścieżki rozwoju zawodowego w firmie. W rankingu wzięło udział

16 następujących pracodawców: Kamień Milowy Sp. z o.o.; Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o.; Fundacja Rozwoju Kapitału Ludzkiego; Poradnia Odchudzania i Odżywiania Zdrowy Nawyk; Poradnia Mój Dietetyk Elżbieta Bujak; Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego w Łodzi; Szpital Powiatowy w Radomsku; CREATOR Sp. z o.o.; Fagmet Przychodnie Sp. z o. o.; Sporto, Gabinet Ortopedyczny Marcin Domżański ; MUKS Widzew Łódź; Dietetyk Karolina Smulska; Widzew Łódź S.A.; Fundacja "Misja Medyczna"; Samodzielny Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika Piotrkowie Trybunalskim; SP ZOZ Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Podsumowując możemy powiedzieć, że podstawą współpracy jest ciągłe i systematyczne poszukiwanie partnerów, szczególnie w zakresie badań naukowych oraz monitorowanie ich potrzeb oraz potrzeb studentów. Odbywa to się najczęściej poprzez bezpośrednie spotkania lub drogą mailową.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Działania Kierunku pielęgniarstwa w zakresie umiędzynarodowienia wpisują się ściśle w misję i strategię rozwoju uczelni. W strategii Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa jednym z istotniejszych celów operacyjnych jest umiędzynarodowienie kształcenia. Cel ten realizujemy poprzez systematyczny wzrost mobilności kadry dydaktycznej i studentów. Władze Wydziału wspierają międzynarodową mobilność studentów i pracowników. Co roku organizowane są spotkania informacyjne dla studentów, w celu przedstawienia oferty wyjazdów zagranicznych (w ramach programu Erasmus+). Na stronach Uniwersytetu (umed.pl) studenci odnajdą Komunikaty i znajdą odpowiedź na pytanie Jak wyjechać na stypendia? oraz uzyskają kompetentną pomoc przy korzystaniu z Unijnych programów Erasmus i Campus Europae ([Komunikaty - Uniwersytet Medyczny w Łodzi \(umed.pl\)](http://Komunikaty - Uniwersytet Medyczny w Łodzi (umed.pl))). Na kierunku pielęgniarstwo funkcjonuje koordynator ds. współpracy z Erasmusem.

W celu przygotowania studentów do procesu umiędzynarodowienia na kierunku pielęgniarstwo kluczową rolę przywiązuje się do kształcenia umiejętności posługiwania się językiem angielskim. Studenci uczęszczają na lektoraty z języka angielskiego, prowadzone przez doświadczoną kadrę lektorów. Lektorat na studiach drugiego stopnia odbywa się w wymiarze 90 h (6 ECTS) i kończy się egzaminem poświadczającym znajomość przez studentów języka angielskiego w zakresie słownictwa ogólnego i medycznego na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Studenci przygotowani są do analizy fachowej literatury anglojęzycznej. Umiejętność tą wykorzystują do przygotowywania prac dyplomowych oraz do wystąpień ustnych, np. na konferencjach, zjazdach, seminariach. Poza uczestnictwem w lektorach studenci nasi mają dodatkowe zajęcia e-learning w ilości 60 godzin. Poświadczaniem kompetencji językowych osób

ubiegających się o wyjazd zagraniczny zajmuje się Centrum Nauczania Języków Obcych, które również prowadzi doszkalające kursy językowe przygotowujące studentów do wyjazdów i praktyk w zakresie języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego, włoskiego, hiszpańskiego i portugalskiego. Kursy językowe są skierowane wyłącznie do studentów zamierzających wyjechać na studia lub praktykę w kolejnym roku akademickim. Każdy student podejmujący się udziału w kursie jest zobowiązany do przystąpienia do egzaminu językowego. Warunkiem niezbędnym efektywnego procesu umiędzynarodowienia kształcenia jest bardzo dobra znajomość języka angielskiego nie tylko przez studentów ale zarówno przez kadre akademicką, osoby odpowiedzialne za obsługę administracyjną studiów. Nauczyciele naszego kierunku w ramach współpracy prowadzą zajęcia dydaktyczne ze studentami anglojęzycznymi na kierunku lekarskim.

W Uniwersytecie Medycznym w Łodzi funkcjonuje Dział Współpracy Zagranicznej, wyodrębniony z Biura Nauki, Strategii i Rozwoju, który powstał dla realizacji strategicznych celów Uczelni w zakresie zwiększania poziomu umiędzynarodowienia. Do zadań działu należy między innymi: organizacja naukowych wyjazdów zagranicznych pracowników i studentów oraz obsługa administracyjna wizyt gości zagranicznych (**Załącznik: Zarządzenie 81/2019**). Pracownicy działu świadczą również kompleksową pomoc studentom i pracownikom korzystającym z unijnych programów Erasmus i Campus Europae. Informacje dotyczące Działu Współpracy Zagranicznej znajdują się na stronie: <https://umed.pl/nauka/wspolpraca-zagraniczna>. W ramach swojej działalności w/w dział organizuje przyjazdy/wyjazdy studentów w celu zrealizowania części studiów w zagranicznej uczelni partnerskiej. **Z wymiany takiej korzystają także nasi studenci i tak: 2015/2016: jedna studentka - Dania, Hidovre, Hidovre Hospital 2016/2017: dwie studentki - Chorwacja, Rijeka University of Rijeka; 2017/2018: jedna studentka - Chorwacja, Rijeka University of Rijeka; 2018/2019: jedna studentka - FUNCHAL Portugalia Hospital CentralL do Funhal Sesaram; 2019/2020: - brak wyjazdów z powodu sytuacji epidemiologicznej (Uchwała nr 317/2019)**. Wielu nauczycieli naszego kierunku korzysta z wymiany doświadczeń w ramach współpracy międzynarodowej poprzez uczestnictwo w konferencjach, kongresach, warsztatach międzynarodowych organizowanych w kraju jak i za granicą. Uczestniczyli oni w:

Szkoleniu w Maastricht w Holandii na temat: "Psychometrics applied to healthcare professions education" organizowanym przez European Board of Medical Assessors (EBMA). Prowadzący szkolenie: Dyrektor EBMA prof. dr Cees van der Vleuten oraz prof. C.F. Collares 2017r. (7 osób);

Konferencji oraz warsztatach przed-konferencyjnych AMEE 2017 organizowanych przez An International Association for Medical Education (AMEE) w Helsinkach:

Konferencji AMEE 2021 – Redefining Health Professions Educations Together. Konferencja oraz warsztaty jej towarzyszące realizowane odbyły się wirtualnie (10 osób);

Konferencji Novy Smokovec Proces wdrażania innowacji do pielęgniarstwa w Polsce. Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP(R) w Słowacji 2016r -na zaproszenie;

Kongresie Łotewskiej Organizacji Pielęgniarskiej “IT solutions in nursing practice - interoperability, continuity & integrity of professional care” w Łotwie - Ryga 4, 2017r.- na zaproszenie;

Kongresie CNAI 21st Congress – Milan, ITALIAN ICNP RESEARCH & DEVELOPMENT CENTRE, ICN Accredited Centre for ICNP® Research & Development 10 /12, Implementation of International Classification in Poland; Włochy, Mediolan, 2018r.;

Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Osiągnięcia naukowe pielęgniarstwa polskiego w kontekście wyzwań procesu globalizacji jutra”. Wydział nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, 2019r.;

XIX Międzynarodowej Konferencji Opieki Długoterminowej „Rodzina, środowisko i instytucja w opiece długoterminowej” Toruń, 2016r.;

Szkoleniu Educatio in Times od Covid-19: Promoting competence, inclusivity and collegiality 22,25,26.05.2020 – on line;

Szkoleniu Essential Skills in Medical Education Assessment ESMEA Course 25.09-15.12.2018 – online

Szkoleniu Psychometrics applied to healthcare professions education in Maastricht Niderland organised by Eurpen Board of Medical Assessors 03-07.07.2017

Warsztatach Molecular Pathology of The Nervous System 25-26 styczeń 2016 r. Łódź;

Przedstawiciel naszego kierunku jako ekspert ds. międzynarodowych odbył wizyty studyjne w Szwecji, Hiszpanii, Portugalii, Finlandii efektem czego jest publikacja Ministerstwa Zdrowia będąca na stronie akademii pielęgniarstwa.

Staramy się również o pozyskiwanie wykładowców z zagranicy do prowadzenia zajęć na naszym kierunku. Aktualnie w roku akademickim 2020/21 w wykładach z pielęgniarstwa w perspektywie międzynarodowej uczestniczyła pielęgniarka z Rosyjskiej organizacji pielęgniarskiej przedstawiając funkcjonowanie organizacji pielęgniarskich w WHO oraz w Rosji a także pielęgniarka z Włoch przedstawiając model koordynowanej opieki w San Camillo w Rzymie. Również nasz nauczyciel w roku 2019 prowadził wykład w Uniwersytecie w Barcelonie.

W 2020 r. nawiązano współpracę w projekcie badawczym EIT Health (wspólne złożenie wniosku z zakresu COVID z firmą Philips).

Efektom międzynarodowej współpracy są również wspólne publikacje. W latach 2016-2017 brano udział w badaniach wielośrodkowych z 21 krajów w celu przedstawienia wyników europejskiego projektu ENS4Care, w ramach którego opracowano oparte na dowodach wytyczne umożliwiające wdrożenie usług e-zdrowia w pielęgniarstwie i opiece społecznej. Rezultatem współpracy z autorami zagranicznymi było opublikowane wspólnych artykułów (**Załącznik: artykuły**). Według rankingu Perspektywy 2021r przeprowadzonego za okres 2016-2029 na naszym kierunku publikacje ze współpracą z zagranicą osiągnęły poziom 43,80, co odzwierciedla udział publikacji posiadających współautora z zagranicy, w odniesieniu do dyscypliny wiodącej dla danego kierunku studiów.

Nauczyciel naszego kierunku w latach 2009 -2019 był członkiem Komitetu redakcyjnego czasopisma Enfermeria Global Uniwersytet w Murcji Hiszpania. W ramach projektu „Analiza rozwiązań europejskich w zakresie zabezpieczania kadr pielęgniarskich i położnych w systemie opieki zdrowotnej w wybranych krajach Unii europejskiej” przygotowano 6 raportów dla Ministerstwa Zdrowia dostępnego pod adresem:

http://akademiapp.mz.gov.pl/fileadmin/user_upload/analizy_i_raporty/analiza_rozwiazan_europejskich.pdf.

Od roku 2010 do dnia obecnego prowadzimy ścisłą współpracę z największą organizacją międzynarodową reprezentującą interesy grupy pielęgniarskiej, zrzeszającej 135 krajów: Międzynarodową Radą Pielęgniarek. Decyzją ICN powołano na Wydziale Pielęgniarstwa i Położnictwa (kierunek pielęgniarstwo) pierwsze w Polsce i Europie Wschodniej Akredytowane przez ICN Centrum Badania i Rozwoju Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®). Klasyfikacja ta jest międzynarodowym standardem dla terminologii pielęgniarstwa i integralną częścią globalnej infrastruktury informacyjnej opieki zdrowotnej, praktyki i polityki zdrowotnej, której celem jest poprawa opieki zdrowotnej na całym świecie. W ramach tej współpracy kontynuowana jest wzajemna działalność z Uniwersytetem Medycznym w Mediolanie, Barcelonie, Porto, Irlandzką Organizacją Pielęgniarską a także międzynarodowymi organizacjami, towarzystwami pielęgniarskimi z Czech, Słowacji, Rosji, Irlandii, Finlandii, Hiszpanii, Portugalii, Włoch. Wyniki badań realizowane z zakresu ICNP zostały zaprezentowane przez pracowników naszej Katedry we wrześniu 2017 r. podczas „23rd World Nurse Practitioner” w Dubaju. W dniach 2018 r., w Mediolanie odbył się XXI Kongres CNAI, który poświęcony był doświadczeniom we wdrażaniu Słownika interoperacyjności semantycznej – ICNP w Europie. W Kongresie uczestniczyło kilkaset osób, w tym pielęgniarki i położne oraz studenci uczelni kształcących pielęgniarki. Przedstawiciele Akredytowanych Centrów ICNP przedstawili informacje z wdrożenia ICNP do dydaktyki i praktyki w Polsce, Wielkiej Brytanii, Portugalii, Irlandii, Norwegii oraz we Włoszech. <http://pielęgniarstwo.umed.lodz.pl/akredytowane->

dobrych praktyk oraz metod rozwiązywania problemów w zakresie dydaktyki poprzez udział w warsztatach i spotkaniach Grup Roboczych przedstawicieli 20-30 uczelni europejskich.

Standard jakości kształcenia 7.2

Kierunek pielęgniarstwa prowadzi systematyczny monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Zadaniem tym zajmuje się koordynator ds. Erasmus oraz WZZJK. Co rocznie sporządzane są raporty uwzględniające wykaz studentów w ramach wymiany studenckiej programu Erasmus+. Podejmujemy działania dążące do stałego wzrostu liczby studentów na obustronną wymianę międzynarodową. Uświadamiamy naszych studentów jak wyjazdy oraz kontakty międzynarodowe wpływają na rozwój intelektualny i osobisty oraz zwiększają konkurencyjność na rynku pracy. W tym celu koordynator Erasmus organizuje spotkania z przedstawicielem Erasmus naszej Uczelni oraz regularne zebrania ze studentami kierunku Pielęgniarstwa. Jednocześnie koordynator wydziałowy na kierunku Pielęgniarstwo pozostaje w stałym kontakcie z przedstawicielami poszczególnych lat studiów, co umożliwi szybką i efektywną wymianę informacji. Podejmowane przez Uniwersytet działania związane z zawieraniem umów międzynarodowych są zatem dostosowane do potrzeb i zainteresowań studentów.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Jednostka nasza oferuje studentom pielęgniarstwa wszechstronne wsparcie w różnych formach uzależnionych od aktualnych potrzeb studentów zgodnie z opracowaną procedurą zapewniania studentom i słuchaczom wsparcia ze strony uczelni (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/16**). Studenci otrzymują wsparcie w zakresie aktywności dydaktycznej, naukowej, organizacyjnej, usprawnienia procesu studiowania, udzielania pomocy materialnej i wsparcia psychologicznego. Głównym jego celem jest pomoc w procesie uczenia się i w rozwoju naukowym. Zapewniamy stały dostęp do informacji poprzez strony internetowe, system ESOS (elektroniczny system obsługi studenta), kompetentną obsługę w Dziekanatach, pomoc ze strony nauczycieli akademickich podczas dyżurów oraz wsparcie opiekunów roku. Student ma możliwość zgłosić się o pomoc do Dziekana Oddziału w sprawach wymagających jego interwencji. Ponadto studenci uczestniczą w tworzeniu procesów kształcenia poprzez uczestnictwo w Radach Dydaktycznych i Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Jednostka zapewnia dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów poprzez stale aktualizowaną stronę Internetową Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa UM w Łodzi (<http://pielęgniarstwo.umed.pl/>).

W ramach ESOS student ma dostęp w szczególności do indywidualnego konta poczty elektronicznej oraz Wirtualnej Uczelni, zawierającej informacje o toku studiów, w tym do: elektronicznego indeksu, ankiet ewaluacyjnych, planów zajęć, sylabusów i materiałów dydaktycznych. Dostęp studenta do ESOS chroniony jest indywidualnym identyfikatorem oraz hasłem dostępu przekazywanym przez pracownika Dziekanatu. System ten zapewnia też studentom ogólny dostęp do informacji dotyczących zmian w organizacji zajęć dydaktycznych oraz do baz danych zawierających: harmonogramy sesji egzaminacyjnej i zajęć w danym semestrze/roku, dokumentów do pobrania (np. gotowe wzory podań, dokumenty do rozliczenia ze studiów, dokumenty/oświadczenia niezbędne do dołączenia do prac licencjackich/magisterskich). Zasady przepływu informacji uwzględniają przepisy dotyczące ochrony danych osobowych studentów i pracowników zawartych w przepisach prawa.

Studenci mogą korzystać z materiałów dydaktycznych umieszczanych przez wykładowców na stronie Wirtualnej Uczelni, Teamsie oraz platformie Moodle.

Uniwersytet Medyczny w Łodzi to uczelnia, która jest otwarta na problemy niepełnosprawności i potrafi docenić potencjał, jaki płynie z tej różnorodności. Jej działania są skupione na bieżącej pomocy niepełnosprawnym i przewlekle chorym studentom. Studenci z niepełnosprawnościami oraz studenci przewlekle chorzy mają zapewnione bieżące wsparcie we wszelkich problemach i trudnościach związanych z ich stanem zdrowia i procesem dydaktycznym. Wszelkie działania na rzecz studentów niepełnosprawnych i przewlekle chorych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi mają na celu stworzenie warunków umożliwiających pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych we wszystkich wymiarach życia akademickiego, a tym samym przede wszystkim wyrównaniu ich szans edukacyjnych. Wsparcie udzielane jest już w procesie rekrutacji, co reguluje Uchwała nr 414/2020 z dnia 25 czerwca 2020 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie zmiany Uchwały nr 313/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie dostosowania warunków i trybu procesu rekrutacji w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi do potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi lub przewlekle chorymi oraz wprowadzenia tekstu jednolitego. Uchwała nr 12/2020 z dnia 26 listopada 2020 r. mówi o zadaniach związanych z pomocą osobom niepełnosprawnym. Między innymi reguluje ona zadania związane z wydatkowaniem środków z dotacji podmiotowej w procesie przyjmowania i kształcenia. Ponadto określa regulamin ubiegania się: o Wsparcie – jego formy i proces wnioskowania; o Wsparcie w postaci pomocy

Asystenta dydaktycznego; o Wsparcie w postaci zakupu przez Uniwersytet specjalistycznego sprzętu lub oprogramowania wspierającego proces kształcenia osób z niepełnosprawnością.

W Uczelni naszej opracowano Regulamin dostosowania warunków odbywania studiów do potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi lub przewlekle chorymi zgodnie z którym Uczelnia dostosowuje warunki odbywania studiów do potrzeb studentów tej grupy. Studenci Ci mają możliwość: zmiany formy uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych, zmiany formy zapisu materiałów dydaktycznych i sporządzania notatek, zmiany trybu uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów, zmiany organizacji sesji egzaminacyjnej oraz zmiany trybu odbywania studiów (IOS) (**Załącznik: nr 1 do Regulaminu studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, Uchwała nr 38/2021**). Studentów z niepełnosprawnościami wspiera dwóch Specjalistów ds. Osób Niepełnosprawnych, których działania skupione są na bieżącej pomocy niepełnosprawnym i przewlekle chorym studentom. Jednym z zadań jest identyfikowanie potrzeb i problemów oraz oczekiwań osób niepełnosprawnych, tak aby w pełni mogły korzystać z oferty edukacyjnej Uczelni. Zadaniem Specjalistów jest również pośredniczenie w procedurze przyznawania stypendium dla osób niepełnosprawnych. Działalność Starszego Specjalisty ds. Osób Niepełnosprawnych to również przygotowanie studentów niepełnosprawnych do roli absolwenta i poradzenia sobie na rynku pracy. W roku akademickim 2020/21 w okresie wakacyjnym organizowane były bezpłatne warsztaty żeglarskie dla tej grupy studentów.

W 2021 roku w celu zapewnienia efektywnej realizacji zadań związanych ze zwiększeniem dostępności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz udzielaniem wsparcia studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi, na mocy Zarządzenia nr 86/2021r. powołano Centrum Dostępności i Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Centrum to zapewnia wsparcie zarówno w procesie rekrutacji jak i kształcenia. Doradcy zawodowi organizują konsultacje, udzielają wsparcia psychologicznego. Zadaniem Centrum jest również podejmowanie działań z zakresu projektowania uniwersalnego w celu zwiększenia dostępności architektonicznej Uniwersytetu dla osób niepełnosprawnych (**Załącznik: Zarządzenia nr 86/2021r**). Uniwersytet Medyczny w Łodzi jest współorganizatorem siedmiu edycji konferencji „(Nie)pełnosprawni na rynku pracy”, którego uczestnikami są zawsze min. studenci niepełnosprawni i przewlekle chorzy Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Jednym z celów konferencji jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym bezpośredniego spotkania z pracodawcami, doradcami zawodowymi, przedstawicielami urzędów takich jak ZUS, PUP, PiP oraz dostępu do udziału w działaniach, które zwiększą ich szansę na znalezienie właściwej dla siebie pracy, praktyki czy stażu. Tegoroczna konferencja jest planowana na 03.11.2021r. w formule hybrydowej;

Uniwersytet Medyczny wziął udział i pozyskał środki w konkursie ogłoszonym przez NCBiR „Uczelnia dostępna” mającym na celu likwidację barier w dostępie do kształcenia na poziomie wyższym. W ramach projektu „UMED łączy - program zwiększenia dostępności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi” w latach 2019-2023 będą realizowane między innymi zadania związane ze szkoleniem kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej podnoszącej świadomość o niepełnosprawnościach i problemach natury psychologicznej; Zostanie opracowany, wdrożony i uruchomiony wielowarstwowy system informatyczny, którego zadaniem będzie nawigowanie po terenie kampusu. Aplikacja zgodna będzie ze standardami WCAG; Nastąpi opracowanie i wdrożenie graficznego interfejsu użytkownika zgodnego z wytycznymi WCAG 2.0 poz. AA dla istniejących publicznych witryn i aplikacji www uczelni; Zrealizowane zostaną wizyty studyjne 3 lektorów w wiodących ośrodkach akademickich w zakresie dostosowania procesu dydaktycznego do potrzeb OzN; Zostaną wyprodukowane i zamontowane na terenie kampusu UM tabliczki informacyjne w alfabecie Braillea i wiele innych działań.

Na kierunku Pielęgniarstwo w roku akademickim 2020/2021 studiowało 13 osób: 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności 8 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności. Liczba studentów na kierunku Pielęgniarstwo w latach ubiegłych kształtowała się na podobnym poziomie: 2019/2020 – 11 osób; 2018/2019 – 11 osób.

Wszyscy studenci UM w sytuacjach trudnych mogą liczyć na wsparcie psychologiczne w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym przy ulicy Pomorskiej 137 lub innych punktach dostępnych na stronie <http://www.niepelnosprawni.umed.pl/pomoc-psychologiczna/>. Porady te udzielane są bezpłatnie i objęte są gwarancją anonimowości. Od kwietnia 2018 roku na Uczelni prowadzone są konsultacje psychologiczne dla wszystkich studentów potrzebujących tej formy wsparcia. Konsultacje prowadzi psycholog nie związany z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, żeby nasi studenci mieli całkowite poczucie komfortu i anonimowości. Z roku na rok liczba godzin konsultacji psychologicznych systematycznie rośnie. W roku 2020/2021 – zrealizowano 442 godziny konsultacji. Studenci kierunku Pielęgniarstwo zrealizowali 24 godziny.

Studenci zamiejscowi mają możliwość korzystania z 3 wyremontowanych, dobrze wyposażonych domów studenckich.

Studenci kierunku Pielęgniarstwo Uniwersytetu Medycznego w Łodzi poprzez Biuro Nauki, Strategii i Rozwoju pozyskują kontakty z agencjami rządowymi, organami Unii Europejskiej i innymi jednostkami edukacyjno-badawczymi. W procesie dydaktyczno-naukowym student otrzymuje pomoc opiekuna roku, który reprezentuje interesy studentów danego roku wobec władz Uczelni wszystkich szczebli. Studentom zapewnia się ponadto wybór promotora i tematyki prac dyplomowych zgodnie z ich zainteresowaniami zawodowymi i naukowymi. W wyborze tematyki badawczej pomocna jest

informacja o prowadzonych badaniach naukowych przez poszczególne instytuty oraz sylwetka naukowa promotora charakteryzująca jego zainteresowania naukowe, obszary i zakres prac badawczych, jak również informacja uzyskana od interesariuszy zewnętrznych. Student wspierany jest również przez działalność jednostek ogólnouczelnianych, m.in. Bibliotekę UM, gdzie może korzystać ze zbiorów systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni, zasobów elektronicznych biblioteki (e-książki, e-czasopisma i e-skrypty). Studenci mogą korzystać z materiałów dydaktycznych umieszczanych przez wykładowców na stronie Wirtualnej Uczelni, Teamsie oraz platformie moodle.

Studenci mają możliwość korzystania z wymiany międzynarodowej w celu zdobywania doświadczeń w zakresie procesu kształcenia i zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji w innych krajach Unii Europejskiej m.in. w ramach programu Erasmus+.

Wsparcie studentów w procesie uczenia na naszym kierunku przybiera różnorodne formy, uwzględniające zróżnicowane potrzeby studentów a także ich zdolności. Na motywowanie studentów mają wpływ również nasi nauczyciel, którzy dążą do wzmacniania mocnych stron naszych studentów, uczą myślenia, odpowiedzialności za własną naukę. Motywują do systematycznej pracy, aktywnego rozwiązywania problemów a przede wszystkim dążą do tego, aby studenci myśleli pozytywnie i wierzyli w swoje własne możliwości. Starają się o atrakcyjne prowadzenie zajęć, stosują różne metody pracy, oceniają sprawiedliwie i obiektywnie. O działaniach tych świadczą opinie studentów w anonimowych ankietach, według których średnia ocen naszych nauczycieli wynosi 4,6.

Motywacja to również wpływ otoczenia dlatego też dążymy do tego aby wszystkie pomieszczenia w których nasi studenci kształcą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne były profesjonalnie wyposażone i przyjazne. Student może również w uzasadnionych przypadkach uzyskać zgodę na ponowny wpis na ten sam semestr (powtarzanie semestru) oraz studiowanie w trybie tzw. „awansu”, tj. uczęszczanie na zajęcia z wybranych 19 przedmiotów objętych programem wyższego semestru studiów. Jednakże przedmioty objęte awansem mogą stanowić nie więcej niż 30% punktów ECTS wymaganych zgodnie z planem studiów do zaliczenia semestru i wybrane przez studenta przedmioty nie wymagają posiadania wiedzy lub umiejętności z zakresu przedmiotów realizowanych na niższym semestrze lub roku studiów i niezaliczonych przez studenta. W przypadku długotrwałej choroby lub innych ważnych okoliczności lub zdarzeń losowych student, może uzyskać zgodę na urlop od zajęć. Kadra kierunku pielęgniarstwo systematycznie i wszechstronnie wspiera studentów w procesie nauczania i uczenia się. Dla każdego roku studiów powoływany jest, po uzgodnieniu z Uczelnianą Radą Samorządu Studentów, opiekun roku. Opiekunowie między innymi rozwiązują problemy, przekazują organom Uniwersytetu opinie i wnioski studentów dotyczące procesu kształcenia. Utrzymują stały kontakt ze starostą roku, a co najmniej raz w semestrze z całym rokiem. Ponadto wszyscy nauczyciele akademicy pozostają do dyspozycji studentów na dyżurach dydaktycznych.

Terminy i godziny dyżurów oraz konsultacji są podawane studentom na pierwszych zajęciach i dostępne na stronie Uczelni. Studenci otrzymują również wsparcie ze strony Kierownika Studenckich Praktyk Zawodowych. Kierownicy organizują spotkania ze studentami. Jest to czas, kiedy zarówno studenci, kierownicy praktyk, opiekun roku jak i nauczyciele akademicki mogą zgłosić nurtujące problemy i otrzymać oczekiwane informacje czy niezbędną pomoc. Takie zebrania organizowane są dodatkowo ze studentami przed egzaminami teoretycznymi i praktycznymi kończącymi cały cykl kształcenia. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 78/2016 w jednostkach organizacyjnych powoływany jest spośród nauczycieli akademickich adiunkt dydaktyczny. Do zadań adiunkta należy koordynowanie zajęć dydaktycznych oraz udzielanie informacji studentom na temat zajęć dydaktycznych prowadzonych przez jednostkę. Dane adiunkta zamieszczone są w sylabusach (**Załącznik: Zarządzeniem Rektora nr 78/2016**). W sprawach administracyjnych, związanych z tokiem studiów pomocą służą pracownicy Dziekanatu Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa mieszczącego się w budynku przy ul. Jaracza 63. W Dziekanacie zatrudnionych jest 9 osób, z czego 3 zajmują się bezpośrednią obsługą studentów. Z wszystkimi nauczycielami i pracownikami dziekanatu student może kontaktować się mailowo. Starości reprezentujący studentów mają też możliwość kontaktu telefonicznego. Dziekan WNoZ i prodziekani pełnią dyżury dziekańskie, w czasie których studenci mogą zgłaszać sprawy studenckie. Wsparciem służą również interesariusze zewnętrzni, którzy wspólnie z nauczycielami akademickimi oraz przedstawicielami studentów na Spotkaniach Rad Dydaktycznych rozpatrują wszelkie uwagi, wnioski, propozycje np. dotyczące zmian w programie nauczania, w planie zajęć.

Program studiów przewiduje możliwość rozwoju indywidualnych zainteresowań dydaktycznych naukowych poprzez prawo wyboru, w toku studiów, wykładów i ćwiczeń fakultatywnych oraz miejsca realizowania praktyk zawodowych. Studenci mają także możliwość wyboru seminariów dyplomowych oraz wyboru tematyki pracy dyplomowej wspólnie z promotorem pracy.

Dodatkowym wsparciem studentów w procesie uczenia się i rozwijania swoich zainteresowań naukowych jest organizowanie kursów i szkoleń. W celu podnoszenia kompetencji naszych studentów i absolwentów, w odpowiedzi na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne” od roku 2016 do 2021 realizowany jest unikatowy program kształcenia podyplomowego: „Nowe czasy, nowe kompetencje –dla pielęgniarek i położnych”, dofinansowany z Funduszy Europejskich.

Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i doskonalić talenty w licznych Studenckich Kołach Naukowych, śpiewając w chórze UM w Łodzi, czy uprawiając sport w Klubie Uczelnianym AZS.

Na kierunku pielęgniarstwa aktywnie działa Koło Studentów Pielęgniarstwa przy Polskim Towarzystwie Pielęgniarskim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w którym studenci nasi poszerzają

swoje kompetencje społeczne i organizatorskie oraz rozwijają zainteresowania naukowe. Ponadto uczą się współpracy w grupie i ponoszenia odpowiedzialności zarówno grupowej jak i indywidualnej.

Studenci UM w Łodzi w ramach programu Erasmus Plus mogą wyjeżdżać za granicę w celach szkoleniowych (na odbycie części studiów lub praktyk, uczestnictwo w konferencji i inne), na studia i praktyki w przedsiębiorstwach, organizacjach albo instytucjach działających w innych krajach uczestniczących w programie w ramach programu Erasmus Plus oraz innych programów międzynarodowych. Za granicę można wyjechać w trakcie dowolnego cyklu studiów (licencjackich, magisterskich lub doktoranckich), łącznie na nie dłużej niż 12 miesięcy. Minimalny czas pobytu na studiach wynosi 3 miesiące, a na praktyce – 2 miesiące. W programie Erasmus Plus na zagraniczną praktykę lub staż mogą wyjeżdżać również absolwenci wyższych uczelni na praktyki lub staże – w ciągu jednego roku od ukończenia studiów. Długość pobytu za granicą wliczana jest do łącznego czasu trwania mobilności na tym poziomie studiów, na którym student został zakwalifikowany na wyjazd. Rekrutacja odbywa się na ostatnim roku nauki. Szczegółowe warunki wyjazdu za granicę określają właściwe regulaminy poszczególnych programów międzynarodowych zgodne z Zarządzeniem nr 81/2019 z dnia 27 września 2019 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie Regulaminu kierowania za granicę pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w celach naukowych, dydaktycznych lub szkoleniowych; Regulaminu Programu ERASMUS) (**Załącznik: Zarządzenie nr 81/2019**). Dla studentów tych Uczelnia nasza oferuje kursy językowe zakończone egzaminem językowym zgodnie z regulaminem kursów i egzaminów językowych oraz uznawalności certyfikatów językowych na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (<https://umed.pl/student/centrum-nauczania-jezykow-obcych/program-erasmus/>).

Studenci i pracownicy wyjeżdżający w ramach Programu Erasmus Plus otrzymują stypendia z funduszu Programu Erasmus Plus, którym jest dofinansowanie z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Ponadto ze środków własnych Uniwersytet Medyczny finansuje koszty podróży stypendystów (studenci do 700 PLN za podróż w obie strony, a pracownicy do 1200 PLN). Studenci niepełnosprawni otrzymują stypendium z funduszu POWER (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój). Uczelnia organizuje cykliczne wydarzenia na rzecz wsparcia studentów na rynku pracy i utrzymywania długotrwałych relacji z pracodawcami i absolwentami tj.: Śniadanie z Rektorem, które jest okazją do poznania możliwych ścieżek kariery, oczekiwań rynku pracy oraz kompetencji rzeczywiście przydatnych w dalszej aktywności zawodowej (<http://abk.umed.pl/absolwenci/sniadania-z-rektorem/>); Noc Warsztatów, dotyczy zwiększania skuteczności osobistej i podejmowania aktywności zawodowej, Randka z CV to konsultacje dotyczące CV i budowania wizerunku oraz sieci kontaktów zawodowych w mediach społecznościowych połączone z możliwością zrobienia profesjonalnego zdjęcia do dokumentów aplikacyjnych i portali

społeczności zawodowej. Natomiast w ramach spotkań „coaching kariery” kreowana jest kariera i biznes. Akademickie Biuro Karier prowadzi oferty pracy, na zasadach agencji zatrudnienia (nr wpisu 1794), doradztwo zawodowe/coaching kariery wraz z diagnozą kompetencji, warsztaty i szkolenia z przedsiębiorczości, targi pracy, webinary dla Medyków oraz nagrywki tj. cykl krótkich samplingsów szkoleniowych, które pozwolą na rozwój zawodowy, inspirują do doskonalenia osobistego, wpływają na kreatywność i zachęcają do działania. Głównym źródłem informowania studentów o dostępnym systemie wsparcia jest strona internetowa <http://abk.umed.pl/>. Akademickie Biuro Karier podejmuje również współpracę z Uczelnianą Radą Samorządu Studentów przy organizacji Obozów Roku Zero i realizacji warsztatów integracyjnych dla kandydatów rozpoczynających naukę w Uczelni. Realizację warsztatów integracyjnych oraz szkoleń z zakresu efektywnego uczenia się wspierają również członkowie Koła Naukowego Profil.

W celu jak najlepszego przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy, podpisywane i realizowane są umowy o współpracy z licznymi jednostkami otoczenia, które umożliwiają studentom odbywanie praktyk, staży, jak i zdobywanie materiałów do prac dyplomowych. Proces dydaktyczny, rozwój badań naukowych z powodzeniem wspiera Fundacja dla Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Pomaga organizacyjnie, promocyjnie i finansowo w organizowaniu różnych wydarzeń, szkoleń, konferencji, zjazdów. Podejmuje działania mające na celu poprawę studiowania oraz prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych. **W Uczelni naszej istotnym czynnikiem motywującym studentów** do nauki na jak najwyższym poziomie jest wsparcie w postaci różnych form. Studenci wyróżniający się bardzo dobrymi wynikami w nauce mogą uzyskać nagrodę i wyróżnienie Rektora, pochwałę prodziekana, nagrody fundowane przez instytucje państwowe, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne, fundacje oraz inne nagrody i wyróżnienia. W celu wsparcia najzdolniejszych studentów Rektor przyznaje prestiżowe stypendia według określonych kryteriów (**Zarządzenie 72/2021**). Stypendium otrzymują również studenci przyjęci na pierwszy rok studiów, którzy byli laureatami olimpiady międzynarodowej, laureatami i finalistami olimpiady stopnia centralnego oraz medalistami, co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, zgodnie z Zarządzeniem nr 91/2020 z dnia 23 września 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (**Załącznik - Zarządzenie nr 91/2020**). Najlepsi absolwenci mają przyznaną jednorazową nagrodę pieniężną Rektora a także sporządzana i ogłaszana jest lista rankingowych 10% najlepszych absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w danym roku akademickim, uprawnionych do wystąpienia z wnioskiem o umorzenie kredytu studenckiego przez instytucję kredytującą w myśl Zarządzenia nr 116/2020 z dnia 5 listopada 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (**Załącznik Zarządzenie nr 116/2020**).

Przykładem wsparcia studentów wybitnych może być także projekt pod nazwą „Szkoła Orłów” w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój**, której celem jest stworzenie ścieżki kształcenia dla wybitnie uzdolnionych studentów (laureatów olimpiad przedmiotowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, a także najlepszych studentów na podstawie wyników uzyskanych na pierwszym roku studiów) poprzez realizację wysokiej jakości kształcenia akademickiego opartego na systemie tutoringów oraz wsparcie stypendialne. Możliwe są też stypendia ministra, samorządowe i inne np. stypendia naukowe Marszałka Województwa Łódzkiego. Absolwentowi Uniwersytetu, który ukończył studia z wyróżnieniem, przysługuje jednorazowa nagroda pieniężna, przyznawana na zasadach określonych przez Rektora. Informacje o systemie wsparcia studentów umieszczane są głównie na stronach internetowych dziekanatów oraz UM. Zgodnie z regulaminem studiów Student wyróżniający się bardzo dobrymi wynikami w nauce oraz osiągnięciami naukowymi może ubiegać się o udzielenie zgody na odbywanie studiów w trybie ITS zgodnie z regulaminem indywidualnego toku studiów. Organizacją indywidualnego toku studiów zajmuje się Zespół ds. Organizacji i Koordynowania Studiów Indywidualnych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (**Załącznik: Zarządzenie 7/2020 ze zm. Zarządzenie nr 108/2020; Uchwała nr 38/2021**).

Informacje odnośnie pomocy materialnej znajdują się na stronie głównej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakładce Student oraz na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa w zakładce Dla Studentów-Pomoc materialna - Uniwersytet Medyczny w Łodzi (umed.pl). Dział ds. Bytowych Studentów i Doktorantów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi udziela odpowiedzi na wszelkie wątpliwości drogą mailową lub telefoniczną. Zasady ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi określa regulamin przyznawania świadczeń z funduszu stypendialnego dla studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (**Załączniki: Zarządzenie 80/2020 oraz Zarządzenie 72/2021**). W ramach tej pomocy jest: stypendium socjalne, zapomoga, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendia ministra za wybitne osiągnięcia (przyznawane na podstawie odrębnych przepisów). Organem uprawnionym do rozstrzygania w sprawach dotyczących przyznawania świadczeń pomocy materialnej jest Rektor. Wnioski o przyznanie świadczeń składane są w Dziale ds. Bytowych Studentów, w przypadku osób niepełnosprawnych u Głównego Specjalisty ds. Osób Niepełnosprawnych. Obsługą administracyjną Wydziałowej Komisji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnych zajmuje się Dział ds. Bytowych Studentów. Wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającej do ubiegania się o stypendium socjalne oraz stawek poszczególnych świadczeń z funduszu stypendialnego w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi na rok

akademicki 2020/2021 określa Zarządzenie nr 91/2020 z dnia 23 września 2020 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (**Załącznik: Zarządzenie 91/2020**).

W roku akademickim 2021/2022 roku wprowadzono Regulamin przyznawania świadczeń z funduszu stypendialnego dla studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Regulamin ten określa kryteria i tryb przyznawania świadczeń oraz sposób ich wypłacania, tryb zakwaterowania w domach studenckich Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, sposób dokumentowania sytuacji materialnej studenta, tryb powoływania oraz skład Komisji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej (**Załącznik: Zarządzenie nr 72/2021**).

Skargi i wnioski studentów są rejestrowane, rozpatrywane i rozstrzygane zgodnie z Zarządzeniem nr 12/2020 (**Załącznik: Zarządzeniem nr 12/2020**). W dziekanacie oraz na stronie internetowej Uczelni (Oddziału) podane są dane kontaktowe do Pełnomocnika Rektora ds. Studenckich oraz Rzeczników Dyscyplinarnych ds. Studentów i Doktorantów. Osoby te służą pomocą w rozwiązywaniu konfliktów pomiędzy studentami a pracownikami naszej Uczelni. Władze Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa bezzwłocznie reagują na wszystkie skargi i wnioski studentów. W sytuacjach konfliktowych podejmują decyzje po wysłuchaniu opinii obu stron. Studenci na spotkaniach, przynajmniej raz w semestrze, z opiekunami roku są informowani o krokach jakie należy podjąć w celu rozwiązania konfliktu. Wnioski i postulaty studentów odnośnie ulepszenia funkcjonowania Oddziału w tym programów studiów, infrastruktury są kierowane bezpośrednio do Dziekana lub Rady Dydaktycznej lub za pośrednictwem przedstawiciela Samorządu Studenckiego.

Kadrę wspierającą proces kształcenia oraz zapewniającą obsługę administracyjną studentów tworzą pracownicy dziekanatu. Stanowią ją pracownicy z dużym doświadczeniem zawodowym i stażem pracy. Osoby zatrudnione w dziekanacie wypełniają swoje obowiązki profesjonalnie. Wykazują empatię i życzliwość w stosunku do studentów. Systematycznie podnoszą swoje kompetencje między innymi poprzez udział w szkoleniach, warsztatach organizowanych przez naszą Uczelnię.

Na kierunku pielęgniarstwo naszym nadrzędnym celem i priorytetem jest bezpieczeństwo studentów. Wyrazem tego jest wprowadzenie obowiązkowego szkolenia online z bezpieczeństwa i higieny pracy w pierwszym semestrze studiów. W każdej pracowni oraz na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych studenci podczas pierwszych zajęć studenci zapoznawani są z regulaminem przedmiotu, w tym zasad BHP. Regularnie przeprowadzane są próbne alarmy przeciwpożarowe, zgodnie z odrębnymi przepisami, a studenci zapoznają się z praktycznymi procedurami ewakuacji w sytuacji zagrożenia. Wszystkie pomieszczenia w których studenci mają zajęcia posiadają bezpieczny sprzęt oraz oznaczenia ewakuacyjne.

W naszej uczelni działa specjalnie powołana Zarządzeniem Rektora nr 72/2019 z dnia 19 września 2019 r. Komisja Antymobingowa, która nie jest obojętna na sprawy i problemy studentów, jak i nauczycieli akademickich. **(Załącznik: Zarządzenie nr 72/2019 ze zm. Zarządzenie 63/2021).** Wszyscy studenci są traktowani tak samo. Wprowadzono Regulamin polityki przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Szczególną rolę w tym zakresie pełnią opiekunowie roku, którzy starają się budować integrację, zasady współżycia koleżeńskiego między studentami. Na mocy ponownego Zarządzenia nr 63/2021 powołano Komisję do spraw przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, na okres kadencji 2020-2024 oraz wprowadzono regulamin polityki przeciwdziałania dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi **(Załącznik: Zarządzenie nr 63/2021).**

Zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668, z późn. zm.) w Uczelni działa samorząd studentów. Głównym organem Samorządu jest Uczelniana Rada Samorządu Studentów złożona z 36 reprezentantów poszczególnych Wydziałów oraz przedstawicieli Domów Studenckich na czele z przewodniczącym URSS oraz 7-osobowym Prezydium. Zarówno kadencja URSS jak i przewodniczącego trwa 2 lata, a wyboru nowych członków URSS dokonuje ogólne zgromadzenie starostów i wicestarostów wszystkich kierunków. Przewodniczącego wybiera nowa Uczelniana Rada Samorządu Studentów. Samorząd studencki ma bardzo szerokie uprawnienia, które dotyczą współdziałania w podziale środków pieniężnych, sprawowaniu władzy uchwałodawczej na uczelni oraz decydowaniu o programie studiów. Samorząd organizuje co roku kilka obozów studenckich, koncerty, akcje charytatywne oraz włącza się w działania promocyjne Uczelni i dba o szeroko rozumiane interesy studentów na Uczelni. Samorząd Studentów ma również prawo organizowania Sądu Koleżeńskiego który może skierować daną sprawę do Komisji Dyscyplinarnej Uczelni. Studenci m.in. kierunku Pielęgniarstwo Uniwersytetu Medycznego w Łodzi biorą czynny udział w pracy Samorządu Studenckiego UM w Łodzi. Uczestniczą w sprawowaniu władzy uchwałodawczej na Uczelni oraz decydowaniu o programie studiów. Samorząd organizuje co roku obozy studenckie, koncerty, włącza się w działania promocyjne Uczelni, akcje charytatywne oraz dba o szeroko rozumiane interesy studentów na Uczelni. Akademickie Biuro Karier podejmuje również współpracę z Uczelnianą Radą Samorządu Studentów przy organizacji Obozów Roku Zero i realizacji warsztatów integracyjnych dla kandydatów rozpoczynających naukę w Uczelni. Realizację warsztatów integracyjnych oraz szkoleń z zakresu efektywnego uczenia się wspierają również członkowie Koła Naukowego Profil.

Reasumując można stwierdzić, że wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby

studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uniwersytet Medyczny w Łodzi przygotował szeroki katalog usług wspierających studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym oraz wejściu na rynek pracy. Cały czas podejmowane są działania rozwojowe i doskonalące formy wsparcia. Głównym nośnikiem informowania studentów o dostępnym systemie wsparcia jest strona internetowa <http://abk.umed.pl/>. Wśród najważniejszych inicjatyw podejmowanych na rzecz studentów można wymienić: Pośrednictwo pracy - <http://abk.umed.pl/studenci/lista-ofert/>; Doradztwo zawodowe/coaching kariery wraz z diagnozą kompetencji - <http://abk.umed.pl/studenci/doradztwo-zawodowe/>; Doradztwo ds. przedsiębiorczości - <http://abk.umed.pl/studenci/przedsiębiorczosc/>; Targi pracy - <http://abk.umed.pl/atp-on-line/> ; Dostęp do Bazy Wiedzy oraz materiałów w ramach inicjatywy Wielka Piątka - <http://abk.umed.pl/baza-wiedzy/> i <http://abk.umed.pl/studenci/wielka-piatka/>; Szkolenia, warsztaty - <http://abk.umed.pl/studenci/warsztaty-szkolenia/poznaj-oferte-warsztatow/>; Webinary dla Medyków - <http://abk.umed.pl/pracodawca/webinarium-dla-medyka/>; Merytoryczne nagrania audio-wideo dot. zwiększania szans i kompetencji na rynku pracy - <http://abk.umed.pl/nagrywki/>; Promocja wolontariatu - <http://abk.umed.pl/studenci/wolontariat/> . Ze szczegółowym zakresem wsparcia w ramach realizowanych projektów unijnych (stażowych, kompetencyjnych, zawodowych, przedsiębiorczych) można zapoznać się na stronie <http://abk.umed.pl/projekty/realizowane-projekty/>. W ramach ww. projektów dochodzi do współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym (pracodawcy, instytucje rynku pracy, organizacje pozarządowe, organizacje pracodawców, ośrodki szkoleniowe).

Standard jakości kształcenia 8.2

System wsparcia studentów podlega ciągłemu monitorowaniu i ocenie. Dokonywany jest on przez pracowników dziekanatu, Dziekana Wydziału, Prodziekana Oddziału i Prodziekana ds. kierunku, a także opiekunów roku, adiunktów dydaktycznych, kierowników praktyk i opiekunów praktyk. Dziekani i prodziekani oceniają kadrę wspierającą proces uczenia się, natomiast kierownik dziekanatu ocenia obsługę administracyjną i techniczną studentów. We wszystkich ocenach bierze udział również Prodziekan ds. studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega także systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Skargi i wnioski oraz odwołania studentów są analizowane i rozstrzygane na bieżąco w zależności od sprawy w sposób przejrzysty i skuteczny

zgodny ze Statutem UM. Są one przyjmowane w formie pisemnej, ustnej lub elektronicznej. W budynku Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa studenci mają możliwość pozostawiania skarg i wniosków w przeznaczony do tego celu skrzynce, mieszczącej się w holu. Skrzynka jest regularnie sprawdzana przez pracownika dziekanatu.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Podstawową zasadą funkcjonowania naszej Uczelni, w tym kierunku pielęgniarstwo jest zapewnienie **publicznego dostępu** do aktualnych i kompleksowych informacji. Dbamy o dostępność wszelkich informacji oraz ich klarowność. Wszystkie istotne informacje są ogólnodostępne na stronie internetowej UM w Łodzi. Dostęp do informacji odnośnie rekrutacji, organizacji studiów i wsparcia studentów oraz nauczycieli odbywa się za pośrednictwem licznych kanałów komunikacyjnych. Na stronie głównej umieszczone są adnotacje odnoszące się do uczelni, aktualności, kształcenia, nauki, współpracy. W kategoriach tych umieszczone są podkategorie. W zakładce Uczelni ujęta jest strategia, historia, struktura oraz zawarte się informacje o władzach Uczelni, awansach naukowych, bibliotece a także znajduje się mapa obiektów. W aktualnościach można odnaleźć komunikaty, doniesienia, ogłoszenia. Zakładka kształcenia opisuje Wydziały oraz Uczelniany System ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia; Opis współpracy zagranicznej umieszczono w zakładce Nauka. Zakładka Współpraca określa współpracę akademicką, z biznesem w tym politykę CSR (Corporate Social Responsibility). Dział Rekrutacji i Kształcenia na stronie <https://rekrutacja.umed.lodz.pl/>; przedstawia kandydatom jak można do nas dotrzeć opisując aktualności, kierunki umożliwiające zdobywanie profesjonalnych kompetencji, poradnik odnośnie rejestracji tzw. niezbędnik, możliwości rejestracji online oraz opinie studentów. Cyklicznie umieszcza informacje odnośnie Dni Otwartych. Na stronach:

<https://rekrutacja.umed.lodz.pl/lets-talk-about-umed-pielęgniarstwo/>

<https://rekrutacja.umed.lodz.pl/studia-w-je.../pielęgniarstwo/>

umieszczone są informacje oraz film nagrany przez naszych studentów odpowiadający na pytanie: Dlaczego pielęgniarstwo? Kandydaci mają również możliwość wirtualnej wycieczki na stronie <https://youtu.be/ATcGsNU4FG8>; <https://rekrutacja.umed.lodz.pl/wirtualna-wycieczka/>. W roli koła ratunkowego dla przyszłego i aktualnego studenta występuje tzw. Wirtualny Asystent Studenta, który odpowiada na pytania w sprawie rekrutacji, akademików, stypendiów, dni otwartych szkoły, wirtualnej uczelni lub inne nurtujące studentów pytania. Na szczególną uwagę zasługuje strona internetowa Biura Obsługi Studiów ze Strefą obsługi studenta (<https://umed.pl/student/strefa-obslugi-studenta/>; <https://umed.pl/student/>). Studenci znajdą tu pierwszą pomoc w procesie

rekrutacji, rezerwacji miejsc w akademikach oraz przy występowaniu o stypendia i pomoc socjalną. Otrzymają kompleksowe i aktualne informacje dotyczące wszystkich aspektów procesu kształcenia, a także inne przydatne informacje takie jak: akty prawne, dotyczące systemu stypendialnego, wymiany studenckiej czy wsparcia dla osób niepełnosprawnych, a także o bieżących projektach i programach dostępnych dla studentów oraz doradztwo zawodowe w zakresie ofert pracy, praktyk, staży, wolontariatów i warsztatów. Zgodnie z Regulaminem studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi na Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa działa elektroniczny system obsługi studenta (ESOS), w którym umieszczone są informacje związane z działalnością UM oraz informacje dotyczące toku studiów. Dzięki Elektronicznemu Systemowi Obsługi Studenta na stronie Wirtualnej Uczelni studenci mają stały dostęp do konta pocztowego Office 365 oraz do bieżących informacji związanych z tokiem studiów m.in. ankiet ewaluacyjnych, planów zajęć, elektronicznego indeksu, sylabusów i materiałów dydaktycznych. Dostęp studenta do ESOS chroniony jest indywidualnym identyfikatorem oraz hasłem dostępu.

Na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa (<http://pielegniarstwo.umed.lodz.pl/>) studenci jak i nauczyciele akademicki mają możliwość zapoznania się z informacjami ogólnymi dotyczącymi naszego kierunku. Tutaj przedstawione są kierunki na jakich prowadzone jest kształcenie, przyznawane kwalifikacje, profil absolwenta, możliwości zatrudnienia oraz kontynuowania dalszej nauki. Studenci mogą zapoznać się z między innymi z obowiązującym standardem kształcenia, prowadzonymi projektami, rekrutacją, władzami. Umieszczone są także adnotacje odnoszące się do praktyk, egzaminów dyplomowych, regulaminu studiów, planów nauczania i zajęć, zmian w organizacji zajęć dydaktycznych, fakultetów, dyżurów nauczycieli akademickich. W bazie danych znajdują się także harmonogramy sesji egzaminacyjnej i zajęć w danym semestrze/roku, materiały dydaktyczne, dokumenty do pobrania (np. gotowe wzory podań, dokumenty do rozliczenia ze studiów, dokumenty/oświadczenia niezbędne do dołączenia do prac licencjackich/magisterskich). Widnieją tu również informacje odnośnie WZZJK, pomocy materialnej, ITS, osób niepełnosprawnych i wiele innych. Akademickie Biuro Karier na stronie <http://abk.umed.pl/> umieszcza informacje wspierające studentów i absolwentów w karierze zawodowej oraz pracodawców w pozyskaniu profesjonalnej kadry. Dotyczą one między innymi: doradztwa zawodowego, oferty warsztatów kompetencyjnych i przedsiębiorczości. Pracodawca ma natomiast możliwość umieszczenia tu oferty pracy w celu uzyskania pomocy w pozyskaniu profesjonalnej kadry, oferty sponsorskiej, wizyt studyjnych, dofinansowania staży, akademickich targów pracy. Ze strony głównej Uczelni zapewniony jest także dostęp do Biuletynu Informacji Publicznej, <https://bip.umed.pl/aktyprawne/Strony/default.aspx>. Informacje dla interesariuszy wewnętrznych dostępne są również w ramach intranetu oraz systemu Wirtualna Uczelnia. Informacje te są

kompleksowe, dotyczą wszystkich aspektów kształcenia. Na stronie <http://abk.umed.pl/absolwenci/coaching-kariery/> organizowane są spotkania w celu kreowania biznesu i kariery. W systemie zastosowano właściwą dostępność do poszczególnych kategorii informacji. Zasady przepływu informacji uwzględniają przepisy dotyczące ochrony danych osobowych studentów i pracowników zawartych w przepisach prawa.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematyczna ocenom. Biorąc pod uwagę fakt, że powyższa droga przekazywania informacji jest skuteczna, szybko dociera i jest dostępna dla wszystkich grup odbiorców UM w Łodzi oraz osób zainteresowanych z poza Uczelni treści udostępniane za pomocą powyższych kanałów informacji są na bieżąco aktualizowane. Systematycznie wprowadzane są ulepszenia i modyfikacje w systemie ESOS. Prowadzona jest również systematyczna aktualizacja danych na stronie Internetowej Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa. Uwagi o dostępności, kompletności oraz aktualności informacji na stronach internetowych Uczelni można składać bezpośrednio do Biura Obsługi Studiów. Informacją zwrotną ze studentów jest duże zainteresowanie powyższymi stronami oraz wyrażanie pozytywnej opinii.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Usprawnianie jakości kształcenia na Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa jest cyklicznym procesem, w skład którego wchodzi: opracowanie procedur, monitorowanie procesu kształcenia i procesów z nim związanych, analiza wyników monitoringu oraz wyciąganie wniosków i ewentualne podejmowanie działań naprawczych lub doskonalących. Projektowanie kierunków zmian w planie studiów, programie nauczania i sposobach prowadzenia zajęć jest stałym elementem naszej pracy i opiera się o wytyczne resortowe, uczelniane oraz wydziałowe w takim zakresie, aby jak najlepiej wpływać na podniesienie jakości kształcenia. Nadzór nad przygotowaniem i wprowadzaniem zmian w programach studiów sprawuje Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu, Prodziekan ds. Dydaktyki Wydziału Nauk o Zdrowiu, Prodziekani ds. poszczególnych kierunków oraz WZZJK. Przegląd i ocena programów studiów pod względem ich zgodności ze standardami kształcenia są dokonywane cyklicznie (przynajmniej dwa razy do roku).

W przypadku doskonalenia programów studiów wprowadzania zmian w programach oraz organizacji toku studiów kierujemy się zasadami opisanymi w procedurze wprowadzania zmian w programach i organizacji studiów (**Procedura WNoZ/WZZJK/09 oraz Procedura: pielęgniarstwo**). W procesie dostosowania programów kształcenia do KRK aktywnie uczestniczy WZZJK. Propozycje

modyfikacji zmian programowych są zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademicy, studenci) i interesariuszy zewnętrznych (przedstawiciele podmiotów leczniczych, w których odbywają się praktyki, przedstawiciele Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, członkowie Rady Pracodawców). Następnie na Radzie Dydaktycznej na zasadzie głosowania podejmowane są decyzje o zmianach programowych, które w dalszej kolejności trafiają do Wydziałowej Rady ds. Kształcenia. Propozycja zmian w zakresie przedmiotów z programu studiów, zgłaszana przez kierownika przedmiotu, studentów wymaga opinii opiekuna kierunku, rekomendacji przedstawicieli Samorządu Studenckiego. Ostateczne zmiany są zatwierdzane na Senacie UM. Po jej zatwierdzeniu program jest ogólnie dostępny na stronie Wirtualnej Uczelni oraz Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa.

Monitorowanie jakości aktualnych programów studiów jest prowadzone systematycznie głównie przez WZZJK, który uwzględnia opinie studentów, pracowników oraz interesariuszy zewnętrznych (pracowników podmiotów leczniczych z którymi ściśle współpracujemy). Studenci wyrażają swoje opinie w ankietach oceniających poszczególne zajęcia dydaktyczne, podczas spotkań z opiekunami roku oraz dzięki przedstawicielom studentom, którzy uczestniczą w Radach Dydaktycznych, w Zespołach ds. Jakości Kształcenia. Uwagi studentów przyjmowane są również bezpośrednio przez prodziekana ds. kierunku i/lub prodziekana Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa. Pracownicy zgłaszają swoje propozycje do kierowników przedmiotu, opiekunów roku, kierowników Zakładu lub bezpośrednio do WZZJK lub prodziekana. Opinię interesariuszy zewnętrznych odzwierciedla ankietę przygotowaną przez WZZJK wspólnie z Akademickim Biurem Pracy, ponadto uwagi są przedkładane na spotkaniach, organizowanych co najmniej raz w roku i na Radach Dydaktycznych. Propozycje kierowane są w formie pisemnej i rozpatrywane są raz do roku na Radzie Dydaktycznej na wiośnię. Umożliwia to wprowadzenie ewentualnych korekt w programach studiów dla cykli kształcenia rozpoczynających się od przyszłego roku akademickiego zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przy dokonywaniu korekt programów analizowana jest także matryca efektów uczenia się. Ostatecznie zmiany w programach studiów zatwierdzane są przez Senat UM w Łodzi.

Stopień osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów oceniany jest przez nauczycieli akademickich na bieżąco. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się zgodnych ze standardem danej kwalifikacji potwierdza również egzamin końcowy z danego przedmiotu oraz egzamin dyplomowy. Efektywnym narzędziem oceny jest także analiza ankiet oceniających przez studenta jakości przeprowadzania zajęć, zgodności realizowanych efektów i treści z sylabusami. Oceny takiej dokonują studenci po zakończeniu każdego semestru anonimowo. Przekazywane są one do właściwych prodziekanów oraz WZZJK. W przypadku oceny negatywnej oraz 20% najniżej ocenionych nauczycieli odbywają się rozmowy Prodziekana ds. Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa w celu omówienia

działań naprawczych i projakościowych. Rekomendacje po analizie wyników ankiet ewaluacyjnych dotyczą zapoznania najniżej ocenionych osób z treścią uwag do nich kierowanych, szkolenia z zakresu komunikacji i innych umiejętności „miękkich” dla wykładowców i z zakresu przygotowania i przedstawienia prezentacji multimedialnych (PowerPoint, Prezi), przeprowadzenia hospitacji zajęć nauczycieli najniżej ocenionych. Studenci mogą również swoje uwagi odnośnie realizacji efektów uczenia się zgłaszać bezpośrednio do kierownika przedmiotu, opiekuna roku oraz władz Oddziału. W uzasadnionych przypadkach podejmowane są przez Prodziekana kierunku lub Oddziału działania zaradcze najczęściej w formie rozmów, doradztwa merytorycznego i dodatkowych hospitacji.

Przegląd i ocena programów studiów, dokonywana jest przez nauczyciela akademickiego, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych (pielęgniarki) w tym naszych absolwentów i Akademickie Biuro Karier. WZZJK dokonuje analizy opracowanych na naszym kierunku ankiet redagowanych do studentów, absolwentów, pielęgniarek placówek współpracujących z Uczelnią (**Załącznik: Wzór ankiet**). Analizą treści programowych, ich aktualizacją i zgodnością z zakładanymi efektami kształcenia zajmują się kierownicy przedmiotów. Wspólnie sporządzana macierz efektów zapobiega powtarzaniu się identycznych treści programowych w różnych przedmiotach. Analiza wyników jest opracowywana przez WZZJK i wykorzystywana do podniesienia jakości procesu uczenia się – nauczania.

Standard jakości kształcenia 10.2

Zasady oceny jakości kształcenia odbywają się zgodnie z procedurą oceny jakości kształcenia (**Załącznik: Procedura WNoZ/WZZJK/02**). W celu zapewnienia jakości kształcenia na Uczelni został powołany Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia (UZZJK) (**Załącznik: Zarządzenie nr 49/2021**) a na Wydziałach Zespoły Wydziałowe Zapewnienia Jakości Kształcenia (WZZJK). Celem działania Zespołu jest systematyczna ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu, a także wykorzystanie jej wyników do doskonalenia systemu (<https://docs.google.com/forms/d/1ywwj3QQQHulIntj3cGFjrTPhftYUeYpp3RtUDVKe4Gg/edit>; <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffwTLSU3ZCM5Mr2KHN7OEJSPZL2PRfRbCIO9DsB2wtUNgCQ/viewform>).

Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia za pomocą opracowanych narzędzi gromadzi i analizuje informacje dotyczące poszczególnych etapów i aspektów procesu kształcenia. Do monitorowania i weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów kształcenia wykorzystywane są różne metody. W celu monitorowania osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia oraz ich weryfikacji nauczyciel posługuje się wypracowaną dokumentacją. Opinie studentów na temat procesu kształcenia i funkcjonowania oddziału oraz losy absolwentów

monitorowane są przy pomocy kwestionariuszy przeprowadzanych drogą elektroniczną przez Akademickie Biuro Karier, analizowane po roku, trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów i wykorzystywane do poprawy procesu kształcenia. Dwa razy w ciągu roku przeprowadzana jest analiza sylabusów pod kątem ich zgodności z modułami/przedmiotami i efektami.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom kształcenia – wysoka ocena nauczycieli przez studentów. 2. Nowoczesna baza dydaktyczna: Centrum Symulacji Medycznych umożliwiające prowadzenie zajęć w warunkach symulowanych; Innowacyjne Centrum Kliniczno-Dydaktyczne. 3. Bogata baza kliniczna umożliwiająca realizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych; Dobra współpraca z podmiotami leczniczymi. 4. Szerokie wsparcie dla studentów, osób niepełnosprawnych, pracowników ułatwiające proces adaptacji w nowych warunkach. 5. Bogata oferta zajęć dodatkowych w czasie wolnym dla studentów rozwijająca ich zainteresowania 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt mała aktywność naukowa studentów i niektórych nauczycieli. 2. Ograniczenia bazy lokalowej uniemożliwiający zwiększenie naboru studentów.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dynamiczny rozwój metod i technik kształcenia na odległość. 2. Bogata oferta pracy w podmiotach leczniczych dla pielęgniarek. 3. Ścisła współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym dająca nowe perspektywy rozwoju naukowego. 4. Miasto przyjazne studentom – niskie koszty utrzymania, liczne i różnorodne możliwości spędzania wolnego czasu. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak zainteresowania pracą w UM. Trudność w zdobyciu nowej kadry akademickiej z powodu zbyt niskich zarobków nauczycieli akademickich 2. Dylematy związane z aktualną sytuacją epidemiczną ograniczające realizację zajęć praktycznych i praktyk z udziałem bezpośrednim pacjentów, wymianę międzynarodową.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	251	212	-	-
	II	159	186	-	-
	III	122	166	-	-
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	97	93	-	-
	II	68	88	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:		697	745	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

I stopnia	2017/2018	184	114	-	-
	2018/2019	187	143	-	-
	2019/2020	183	130	-	-
II stopnia	2018/2019	97	74	-	-
	2019/2020	89	86	-	-
	...	-	-	-	-
jednolite studia magisterskie	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
Razem:		740	547	-	-

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120
Łączna liczba godzin zajęć	1300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	110
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	47
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	25
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	9
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	10
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	200

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Badania naukowe w pielęgniarstwie	Wykład; seminaria	35	3
Statystyka medyczna	Wykłady; ćwiczenia	30	2,5
Informacja naukowa	Wykład; seminaria	15	2
Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych	Wykład; seminaria	30	2,5
Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej	Wykład; seminaria	60	5
Seminarium dyplomowe	Seminaria	10	1
Przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego		-	20
Koordynowana opieka zdrowotna	Wykład; seminaria	80	6
Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej	Wykład; seminaria	60	5
Razem:		320	47

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:	
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:	
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.	
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.	
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).	

--

5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)⁶							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
--	--	--	--	--	--	--	--

⁶ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

8. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
9. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < >? / \ { | }&%"# (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
10. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów

uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

{Logo uczelni}